

Hege Underdal

Hvordan forholder praksisveiledere i politiet seg til forskningsbasert kunnskap?

En studie av nåsituasjon og mulige påvirkningsfaktorer

Masteroppgave 2019
Erfaringsbasert masterstudium i bibliotek - styring og ledelse
OsloMet - Storbyuniversitetet, Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag

Sammendrag

Oppgavens formål er å undersøke hvordan praksisveiledere i politiet forholder seg til forskningsbasert kunnskap og hva som kan påvirke deres bruk av forskning. Hensikten er å få et best mulig utgangspunkt for å støtte gruppen i å integrere forskningsbasert kunnskap i sin profesjonsutøvelse, og slik bidra til kunnskapsbasert praksis i politiet. Studien er utformet som en kvantitativ tverrsnittstudie og baserer seg på data fra et nettbasert spørreskjema. Resultatene analyseres ved hjelp de informasjonsteoretiske begrepene informasjonskultur og informasjonskompetanse. Studien fant blant annet at mange praksisveiledere leser forskning, men at det skjer sjelden. Forskingen vurderes som nyttig for å holde seg oppdatert og for å justere og forbedre praksis, men i sammenlikning med andre kunnskapskilder vurderes forskning som minst nyttig for yrkesutøvelsen og erfaring som mest nyttig. Respondentene påvirkes i varierende grad av kjente barrierer og drivere for bruk av forskning. Mangel på tid til å finne og lese forskning i jobben fremstår som den viktigste organisatoriske barrieren, og kan også antas å påvirke i hvilken grad ulike tilbud fra biblioteket blir benyttet.

Summary

The purpose of this thesis is to explore use and views of research-based knowledge among field training officers (supervisors of practical training) in the Norwegian police force, and which factors that could influence their use of research. This will provide valuable insights into how to support research utilization among field training officers and thereby contribute to evidence-based practice within the police force. The study is designed as a quantitative cross-sectional study and is based on data collected through a web-based survey. The results are discussed in light of the theoretical concepts of information literacy and information culture. The findings suggest that the respondents read research, but infrequently. When comparing how useful different sources of knowledge are for professional practice, research is considered the least useful source of knowledge and professional experience the most useful source. However, research is considered useful for keeping up to date and for evaluating and adjusting professional practice. Known barriers and facilitators for research utilization influence the respondents to a certain extent. The most prominent organizational barrier appears to be lack of time for finding and reading research during working-hours. This might also constitute a barrier for the use of various library services.

Forord

Jeg begynte som leder for biblioteket ved Politihøgskolen i 2017. Etter å ha jobbet mange år med å støtte kunnskapsbasert praksis i helsetjenesten, både i sykehusbibliotek og som leder for Helsebiblioteket, var det interessant å komme til en annen sektor som også hadde som mål å jobbe kunnskapsbasert. Begrepet fremsto mindre definert i politiet, men jeg kjente likevel igjen mange av de samme diskusjonene. Jeg registrerte at bibliotekarene hadde en mindre etablert rolle innenfor rammene av kunnskapsbasert praksis i politiet sammenliknet med det jeg var vant til fra helseprofesjonene – til tross for at jeg opplevde at min egen kompetanse og erfaring var like relevant i den nye settingen. Jeg ble nysgjerrig: Hva ligger egentlig i begrepet kunnskapsbasert politiarbeid? Påvirkes bruken av forskning av de samme tingene på tvers av profesjongrensene? Hvordan kan jeg som bibliotekar støtte *dette* praksisfeltet på best mulig måte?

Gjennom arbeidet med oppgaven har jeg fått anledning til å gå inn i deler av denne tematikken. Noen spørsmål er besvart, andre har oppstått. Uansett har min motivasjon for å støtte politiets arbeid og fagutvikling blitt styrket, og jeg håper det kommer tydelig frem at oppgaven springer ut av et ønske om å være en best mulig bibliotekar for alle som er eller skal bli politi.

Takk til min veileder Heidi Kristin Olsen for et lærerikt, motiverende og hyggelig samarbeid. Takk til PHS-kollegaer Marie-Louise Damen for entusiastiske råd om spørreskjema, metode og SPSS, og Anette Bjerknes Moland for avgjørende starthjelp. Takk til tidlige og nåværende kollegaer som har vært forståelsesfulle og støttende gjennom hele studieløpet. En spesiell takk til alle som har gitt råd, lest og kommentert underveis – ingen nevnt, ingen glemt. Takk til mamma og pappa for all hjelp og omsorg. Og mest av alt: Takk til Malene - min snille, tålmodige og støttende kone som har gitt meg mat og vin og fått meg til å le minst en gang hver eneste dag. Du vet.

Oslo, juni 2019

Innhold

Forord	3
1 Innledning.....	6
2 Bakgrunn	7
2.1 Bakgrunn for valg av tema	7
2.2 Kunnskapsbasert politiarbeid	11
2.3 Kunnskapsbasert praksis i helsefagene.....	14
2.4 Barrierer og drivere	17
3 Problemstilling og forskningsspørsmål	19
4 Teori	20
4.1 Informasjonskultur.....	21
4.2 Informasjonskompetanse	22
5 Tidligere forskning.....	24
5.1 Kunnskapssyn.....	25
5.2 Mottakelighet for forskning.....	27
5.3 Barrierer og drivere for bruk av forskning	29
5.4 Informasjonskultur og bruk av forskning	32
6 Metode.....	33
6.1 Valg av metode.....	33
6.2 Populasjon og utvalg	34
6.3 Utarbeidelse og pilottesting av spørreskjemaet	34
6.4 Spørreskjemaets oppbygging.....	36
6.5 Gjennomføring av spørreundersøkelsen.....	38
6.6 Behandling av data	39
6.7 Begrensninger ved metoden	40
6.8 Forskningsetiske refleksjoner	40
7 Resultater.....	41
7.1 Svarprosent og frafall	41
7.2 Utdanning og erfaring.....	42
7.3 Resultater i tilknytning til forskningsspørsmålene	45
8 Diskusjon.....	58
9 Avslutning	70
9.1 Oppsummering og konklusjon.....	70
9.2 Studiens bidrag og forslag til videre forskning	71
Referanser.....	73

Vedlegg 1: Invitasjon og spørreundersøkelse	78
Vedlegg 2: Meldeskjema og godkjenning fra NSD	86

Figurliste

<i>Figur 1.</i> Kunnskapsbasert praksis	15
<i>Figur 2.</i> Sekstrinnssirkelen	16
<i>Figur 3.</i> Fordeling på politidistrikt	42
<i>Figur 4.</i> Utdanning	43
<i>Figur 5.</i> Antall år siden endt grunntdanning	44
<i>Figur 6.</i> Spørsmål 2	45
<i>Figur 7.</i> Spørsmål 2	46
<i>Figur 8.</i> Spørsmål 2	47
<i>Figur 9.</i> Spørsmål 4	48
<i>Figur 10.</i> Spørsmål 1	49
<i>Figur 11.</i> Spørsmål 1	50
<i>Figur 12.</i> Spørsmål 3	51
<i>Figur 13.</i> Spørsmål 6	52
<i>Figur 14.</i> Spørsmål 5	56
<i>Figur 15.</i> Spørsmål 8	57

1 Innledning

Politiet har lang tradisjon som en erfaringsbasert profesjon, men over tid har det vokst frem en tydelig forventning om at politiet skal jobbe kunnskapsbasert og at beslutninger og metoder må bygge på systematisk bruk av flere typer kunnskap (NOU 2009:12). *Kunnskapsbasert politiarbeid* er et sammensatt begrep, men forutsetter blant annet at den enkelte polititjenesteperson bruker forskning som en del av kunnskapsgrunnlaget for sin yrkesutøvelse (Mitchell, 2019). Forskning er også en kilde til oppdatering og derfor relevant for den enkeltes faglige utvikling. Bibliotekarer kan være viktige støttespillere for praksisfeltet, blant annet gjennom å skaffe tilgang til aktuelle kilder, formidle ny kunnskap, og tilby opplæring og veiledning i å finne og vurdere relevant forskning. Fra studier gjennomført i andre sektorer vet vi imidlertid at bruk av forskning også påvirkes av andre faktorer (Williams, Perillo & Brown, 2015). Trekk ved praktikerne, organisasjonen, forskningen eller profesjonen kan fungere som barrierer eller drivere. Gjennom å kartlegge disse kan man få et bedre utgangspunkt for å støtte fagutøverne i deres bruk av forskning.

Denne oppgaven tar utgangspunkt i én gruppe polititjenestepersoner – praksisveiledere, og undersøker hvordan de forholder seg til forskningsbasert kunnskap i dag og hva som kan påvirke deres bruk av forskning. Hensikten er å få et best mulig utgangspunkt for å støtte gruppen i å integrere forskningsbasert kunnskap i sin profesjonsutøvelse, og slik bidra til kunnskapsbasert praksis i politiet.

Praksisveiledere er en særlig interessant gruppe sett opp mot tematikken i oppgaven. Gjennom å følge opp politistudentene mens de er ute i praksis i et politidistrikt hele andre studieår, står veilederne i skjæringspunktet mellom den akademiske tradisjonen i utdanningen og praksisfeltet, der det tradisjonelt har vært et større fokus på erfaringsbasert kunnskap. I møtet med studentene bidrar de til videreføring og opprettholdelse av holdninger og adferdsmønstre – også knyttet til bruk av kunnskap.

Tematikken utforskes gjennom kartlegging av blant annet hvorvidt veilederne søker etter, leser, diskuterer og tipser hverandre om forskning og hvordan de vurderer nytteverdien av ulike kilder til kunnskap. Jeg undersøker også hvordan praksisveilederne vurderer sine egne ferdigheter i å finne, lese og vurdere vitenskapelig informasjon – ferdigheter som er nødvendige for en kunnskapsbasert fagutøvelse. Kartlegging av aktiviteter, ferdigheter og vurdering av nytteverdi kan gi innsikt i informasjonskompetansen i det praksisfellesskapet

respondentene er en del av, samt av trekk ved informasjonskulturen og forskningens plass i denne. Jeg undersøker også hvordan praksisveilederne vurderer nytten av ulike støttetjenester fra biblioteket, noe som vil kunne gi verdifulle innspill til videreutviklingen av bibliotek-tjenesten. Med utgangspunkt i barrierer og drivere identifisert gjennom tidligere studier, undersøker jeg også hva som påvirker hvorvidt praksisveilederne leser forskning. Slik vil det også være mulig å identifisere tiltak som kan støtte gruppen i deres bruk av forskning.

Undersøkelsen er lagt opp som en kvantitativ tverrsnittstudie i form av en nettbasert spørreundersøkelse. Resultatene sees opp mot tidligere forskning og analyseres innenfor et teoretisk rammeverk hentet fra bibliotek- og informasjonsvitenskapen. Sentrale teoretiske begreper er informasjonskultur og informasjonskompetanse.

Oppgaven er strukturert som følger: Innledningsvis utdypes jeg bakgrunnen for temaet og presenterer samtidig en del nøkkelbegreper som *kunnskapsbasert politiarbeid* og *kunnskapsbasert praksis*. Dette leder frem til problemstilling og forskningsspørsmål, etterfulgt av oppgavens teoretiske rammeverk og tidligere forskning. Deretter presenterer jeg studiens metodiske tilnærming, før jeg gjør rede for resultatene fra undersøkelsen. Funnene diskuteres så opp mot tidligere forskning og teori. Avslutningsvis følger oppsummering og konklusjon, en vurdering av studiens bidrag og begrensninger, samt forslag til videre forskning.

2 Bakgrunn

I dette kapittelet gir jeg først en generell bakgrunn for temaet, før jeg gjør rede for begrepene kunnskapsbasert politiarbeid og kunnskapsbasert praksis, samt barrierer og drivere for bruk av forskning.

2.1 Bakgrunn for valg av tema

En sentral del av bakgrunnen for denne oppgaven er fremveksten av kunnskapsbasert praksis (KBP) som teori og arbeidsform. Begrepet ble først introdusert innenfor medisin tidlig på 90-tallet (Guyatt et al., 1992), men har siden den gang spredt seg gradvis til mange profesjoner, også til politiet. Begrepet *kunnskapsbasert politiarbeid* ble lansert første gang på slutten av 90-tallet (Sherman, 1998). Det finnes mange definisjoner av begrepet (Mitchell & Huey, 2019), men i Shermans artikkel defineres det slik: «Evidence-based policing is the use of the best available research on the outcomes of police work to implement guidelines and evaluate

agencies, units and officers” (1998, s. 3). Artikkelen regnes som startpunktet for diskusjonen om kunnskapsbasert praksis i politiet og har preget den videre utviklingen av begrepet. Sherman bygget sine ideer direkte på det som tidligere var utviklet innenfor helsefagene, derfor vil jeg komme nærmere inn på hva som ligger i kunnskapsbasert praksis-begrepet fra helsesektoren om litt. Jeg kommer også nærmere inn på kunnskapsbasert politiarbeid.

Grunnlaget for praktikerens bruk av kunnskap legges i løpet av utdanningen. I Norge er politiutdanningen en treårig bachelorutdanning som tilbys ved Politihøgskolens studiesteder i Oslo, Stavern og Bodø¹. Utdanningen er lagt opp som en kombinasjon av teoretiske og praktiske fag og studentene ute i praksis i et politidistrikt hele andre studieår. Der deltar de i ulike deler av politiets arbeid under oppfølging av en polititjenesteperson som har rollen som praksisveileder. Underveis i praksisåret skal studentene levere ulike arbeidskrav, inkludert en refleksjonsoppgave der egne erfaringer skal drøftes opp mot relevant forskning.

Politiutdanningen er lagt opp på ulike måter i ulike land. I Sverige er utdanningen på totalt fem semester og lagt til ulike universitet rundt om i landet. I Danmark utdannes polititjenestepersoner ved Politiskolen, og utdanningen består av to deler: først en kadettutdanning på seks måneder, etterfulgt av grunnutdanning på to år og fire måneder. I USA er variasjonene store mellom ulike stater, men noen steder er utdanning for de laveste gradene lagt opp som et innledende kurs på noen uker, etterfulgt av et praksisløp over et par år. I England og Wales er det ulike veier inn til ulike grader, noen bygger på læring i praksis, mens andre er lagt opp som utdanninger.

I Norge har politiutdanningen vært en treårig høgskoleutdanning siden 1992 og en bachelorgrad siden 2004. Som i de fleste profesjonsutdanninger vektlegges både praktiske og akademiske ferdigheter. Et eksempel på den akademiske delen av utdanningen, finner vi i beskrivelsen av hovedområdet «Metode» i fagplanen for 2018-2021. Her fremkommer det at «Hensikten med hovedområdet er at studenten skal bli i stand til å utføre kunnskapsbasert politiarbeid og gjøre reflekterte valg mellom politiarbeidets mange kunnskapskilder.» (Politihøgskolen, 2018a, s. 19). I den reviderte rammeplanen som skal gjelde fra høsten 2019, er metodekunnskap og kravet til å bruke, reflektere over og anvende forskning tatt inn som en integrert del i *alle* deler av utdanningen. I tillegg økes rammene for bacheloroppgaven fra 10

---

¹ Bachelorutdanningen ved studiested Kongsvinger ble avvirket i 2018 som følge av at Justis- og beredskapsdepartementet nedjusterte antall studieplasser fra 720 til 550. I tillegg til den treårige grunnutdanningen tilbyr Politihøgskolen over 90 etter- og videreutdanninger, inkludert fire ulike masterprogram. Høgskolen driver også utstrakt forskning, både egen- og eksternfinansiert.

til 15 studiepoeng, noe som harmoniserer grunnutdanningen i politiet med de fleste andre treårige profesjonsutdanninger som for eksempel sykepleier- og bibliotekarutdanning.

Denne typen «akademisering» av politiutdanningen har møtt en viss kritikk (Lilleåsen, 2017), og i en analyse av rammeplanene for politiutdanningen for perioden 2000 til 2019 har Aas (2019) identifisert nettopp balansen mellom forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap som en av de mest sentrale utdanningsideologiske motsetningene i utformingen av høyere utdanning for politiet. Det vil ikke være rom for å gå inn i detaljene i kritikken innenfor rammene av denne oppgaven, men en generell betraktning er at enkelte kritikere kan leses i retning av at det å la forskning informere praksis står i et motsetningsforhold til det å utøve politihåndverket. Dette kan sees som et tegn på at den erfaringsbaserte tradisjonen fortsatt står sterkt i norsk politi, noe jeg vil komme tilbake til i presentasjonen av tidligere forskning i kapittel 5.

En sentral del av en profesjonsutdanning er å forberede studentene på å utøve faget sitt i et samfunn i stadig endring. I Politihøgskolens strategi (Politihøgskolen, 2017) er dette konkretisert i form av et mål om å utdanne et lærende politi ved å «legge til rette for livslang læring og bidra til utviklingen av politiet som lærende organisasjon. Kunnskap, kritisk refleksjon, kildekritikk, vitenskapelig metode og meningsbryting skal gjøre studenter rustet for livslang læring» (s. 5). I dette ligger et ønske om å utstyre studentene med ferdigheter som ikke bare skal være nyttige mens de går på utdanningen, men som også vil kunne anvendes når de etter hvert går over i politiyrket.

Forskning kan tas inn i politiets virksomhet på systemnivå gjennom prioriteringer eller utarbeidelse av nasjonale retningslinjer, eller på individnivå ved at den enkelte utøver reflekterer over egen praksis, søker etter oppdatert kunnskap og eventuelt justerer praksis der det er aktuelt. «Å jobbe kunnskapsbasert» forutsetter dermed at den enkelte har ferdigheter knyttet til å finne, lese og vurdere forskning (Nortvedt, Jamtvedt, Graverholt, Nordheim & Reinart, 2012). Flere helsefaglige utdanninger gir derfor opplæring i kunnskapsbasert praksis for å forberede studentene på å finne og ta i bruk oppdatert kunnskap, og slik gjøre dem i stand til å drive systematisk fagutvikling også når de er ferdig utdannet (Nortvedt et al., 2012). For eksempel er «Evidence-Based Nursing and critical thinking» en del av bachelorutdanningen i sykepleie for studentene ved Høgskulen på Vestlandet (Høgskulen på Vestlandet, 2019). Ved Politihøgskolen får bachelorstudentene undervisning i enkle litteratursøk, kildekritikk og referanseshåndtering i første og siste studieår som en del av emnet

Vitenskapsteori og forskningsmetode. Denne undervisningen er primært knyttet til arbeidet med bacheloroppgaven og andre arbeidskrav. Fagplanen (Politihøgskolen, 2018a) legger imidlertid også opp til at studentene for eksempel skal kunne vurdere ulike kunnskapskilder kritisk og bidra til kunnskapsbasert politiarbeid, diskutere forholdet mellom erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap og tenke kritisk og analytisk om politiets bruk av kunnskap.

Ferdighetene som er nødvendige i kunnskapsbasert praksis er tett knyttet til bibliotekarers kjernekompetanse. Som en naturlig følge av dette, har bibliotekarene for lengst fått en sentral rolle i helse- og omsorgsfagene med å støtte og legge til rette for bruk av forskning, både i utdanningene og ute i helsetjenesten. Mange bibliotek tilbyr hjelp til litteratursøk og arrangerer kurs for studenter og klinikere i å finne og kritisk vurdere forskning. Foreløpig har bibliotekarer ikke fått en like sentral rolle i å støtte kunnskapsbasert praksis i politiet. Dette står i kontrast til at sentrale forskere hevder at kunnskapsbasert politiarbeid avhenger av at praktikere og beslutningstakere har kunnskap som gjør dem i stand til å forstå, finne og bruke den stadig voksende mengden forskning som er relevant for politiets virksomhet (Stanko & Dawson, 2016; Telep, 2016).

I Norge har alle ansatte i politietaten tilgang til bibliotek tjenester gjennom Politihøgskolens bibliotek. Tilbudet består blant annet i hjelp til litteratursøk, fjernlån og artikkelbestillinger. Avtaler på databaser og e-tidsskrifter er i hovedsak fremforhandlet for studenter og ansatte og tilgangen til fulltekst er derfor begrenset til Politihøgskolens IP-adresser. Samlingen er imidlertid søkbar for alle via bibliotek katalogen Oria, og bibliotekarene påtar seg både å søke frem og skaffe det brukerne har behov for. Det fysiske biblioteket rommer en omfattende boksamling og er åpent for alle ansatte i etaten. Av praktiske årsaker betjenes de fleste via epost, telefon og post, og all litteratur sendes kostnadsfritt til hele landet. I tillegg driver biblioteket en blogg med tips om ny forskning på politiets intranett *Kilden*² og står også for boklanseringer og andre faglige arrangement som er åpne for alle.

Av de over 10.000 politiansatte i etaten, er det bare et fåtall som benytter seg av tilbudet. Dette kan sies å stå i kontrast til forventningen om at politiet skal forholde seg til den forskningsbaserte kunnskapen. Det er usikkert hva årsakene er til at etatens ansatte ikke benytter dagens bibliotektilbud – noe som også gjør det vanskelig å vite om tjenesten er

---

² Kilden er et felles intranett for hele politietaten. Her publiseres både nyheter og informasjon som er av nasjonal interesse, i tillegg til at alle politidistrikt og særorgan har egne sider til lokalt stoff. Fagstoff publiseres i hovedsak ikke på Kilden, men på politiets fagportal KO:DE (presenteres senere).

relevant og nyttig for målgruppen, og hvordan det eventuelt kan videreutvikles i tråd med brukernes forutsetninger og behov.

Ifølge Oliver (2011) er det avgjørende å forstå kulturen i den organisasjonen man skal betjene for å lykkes med informasjonsarbeidet. I denne oppgaven er det særlig én del av organisasjonskulturen som er interessant, nemlig *informasjonskulturen*. Informasjonskulturen kommer til uttrykk gjennom delte adferdsmønstre, normer og verdier som på ulike måter definerer viktigheten og bruken av informasjon i en organisasjon (Choo et al., 2006, s. 492). Gjennom å studere informasjonskulturen kan vi også få kunnskap om hvilken type kunnskap som anses som viktig, og samtidig få et inntrykk av hva som skal til for å lykkes med tiltak som har til hensikt å øke bruken av en bestemt type informasjon.

Ferdighetene som er nødvendige for å jobbe kunnskapsbasert; å finne, lese og vurdere forskning, er ferdigheter bibliotekvitenskapen omtaler som *informasjonskompetanse*. Noen teoretikere definerer også sosiale aktiviteter som det å etterspørre eller dele informasjon som en del av dette konseptet (Lloyd, 2010a, s. 24). Med utgangspunkt i en slik bred tilnærming, kan aktivitetene og ferdighetene som inngår i informasjonskompetansen i en gitt kontekst også si noe indirekte om hvilken type kunnskap som anses som viktig og legitim i den aktuelle konteksten.

2.2 Kunnskapsbasert politiarbeid

Sherman (1998) definerte kunnskapsbasert politiarbeid slik: «Evidence-based policing is the use of the best available research on the outcomes of police work to implement guidelines and evaluate agencies, units and officers» (s. 3). Denne definisjonen har inspirert den videre diskusjonen om kunnskapsbasert praksis i politiet, også i Norge. Her benyttes som oftest Finstads definisjon fra boken *Politiblikket* (2000):

Kunnskapsbasert politiarbeid blir i norsk politi beskrevet som systematisk og metodisk innhenting av relevant informasjon og kunnskap som analyseres med formålet å kunne treffe strategiske og operative beslutninger om forebyggende og bekjempende tiltak. Det ligger i kunnskapsbasert politiarbeid en forventning om at politiet skal forholde seg aktivt til og anvende andre typer kunnskap enn sin egen erfaringsbaserte. (s. 22)

Definisjonen er også brukt i utredningen «Et ansvarlig politi» (NOU 2009:12), og dukker derfor ofte opp i norsk litteratur om kunnskapsbasert politiarbeid.

I Finstads definisjon ligger forskningen implisitt i formuleringen «andre typer kunnskap». I boken *Vitenskapsteori for politiet* (Olsvik, 2013) gjøres forholdet mellom de ulike typene kunnskap tydeligere:

Forskningsbasert kunnskap knytter seg til det vi først og fremst tenker på som vitenskap. Det er viten som er fremskaffet gjennom strenge metoder og krav om etterprøvbarhet, og der subjektive innslag er redusert til et minimum. Erfaringsbasert kunnskap er mer personlig og handler om en økt oppmerksomhet knyttet til politiets praksis. Det er kunnskap som oppstår etter aktiv læring, både på institusjons- og på individnivå. Kunnskapsbasert politiarbeid er et resultat av begge disse tilnærmingene. (s. 31)

Her er det ingen tvil om at både erfaringsbasert kunnskap og forskning inngår i kunnskapsbasert politiarbeid.

Det er en utbredt misforståelse at kunnskapsbasert praksis-bevegelsen, også i politiet, *kun* anerkjenner forskningsbasert kunnskap fra randomiserte kontrollerte studier, og dermed først og fremst beskjefter seg med effektspørsmål (Huey, Blaskovits, Bennell, Kalyal & Walker, 2019). I en kunnskapsbasert profesjonsutøvelse vil man imidlertid komme i berøring med mange ulike typer spørsmål, og siden ulike typer spørsmål krever ulik metodisk tilnærming, betyr det at *alle* typer studier kan og bør informere praksis – både kvantitative og kvalitative (Huey et al., 2019; Wood & Bryant, 2016). Et slikt bredt forskningsbegrep legges også til grunn i denne oppgaven.

En annen sentral del av kunnskapsbasert-begrepet i politiet er systematisk innhenting og analyse av informasjon for å få et bedre utgangspunkt for å prioritere mellom ulike problemområder, iverksette de riktige tiltakene, og for å kunne evaluere politiets praksis. Relevant informasjon er for eksempel data om forekomsten av ulike typer kriminalitet og hvordan forekomsten fordeler seg på ulike bydeler eller andre geografiske områder. I enkelte tilfeller vil man se at kunnskapsbasert politiarbeid brukes synonymt med slik systematisk analysevirksomhet, mens andre vil kalle dette *kunnskapsstyrt* eller *etterretningsbasert* politiarbeid (fra *intelligence-led policing*). Atter andre vil bruke *kunnskapsbasert politiarbeid* som en samlebetegnelse på de konkrete politimetodene der forskning har påvist en effekt. En mer presis betegnelse ville her være *forskningsbasert* – med mindre metodene også bygger på andre kilder til kunnskap. Som et forsøk på å rydde i begrepsbruken, har Abrahamsson (2013)

utarbeidet en oversikt der han skiller mellom både disse og andre begreper som har vokst frem de siste årene (s. 22-24).

Ifølge Nordtvedt et al. (2012, s. 21) handler kunnskapsbasert praksis om å *anvende* forskningsbasert kunnskap, ikke om å forske selv. I litteratur om kunnskapsbasert praksis i politiet er det imidlertid vanlig at også det å initiere og legge til rette for forskningsaktiviteter i praksisfeltet trekkes frem som en del av begrepet. Mange har uttrykt at en forutsetning for å lykkes med å implementere kunnskapsbasert politiarbeid er nettopp det at politiet selv tar eierskap til politiforskningen og legger til rette for å koble forskning og praksisfeltet (Huey & Mitchell, 2016; Hunter, May & Hough, 2019; Weisburd & Neyroud, 2011). Dette er en medvirkende årsak til at det er forsket mye på polititjenestepersoners mottakelighet for forskning, som jeg kommer tilbake til i kapittel 5.

Fremveksten av kunnskapsbasert praksis og kunnskapsbasert politiarbeid har møtt motstand og kritikk, selv innenfor profesjoner der man har lang tradisjon for å utvikle faget gjennom forskning. Noen ganger bunner kritikken i en opplevelse av at erfaringsbasert kunnskap og faglig skjønn forkastes til fordel for forskningsbasert kunnskap (Huey et al., 2019). I første utgave av sin bok *I forkant* setter Lie (2011) ord på nettopp det:

Når enkelte politiansatte uttaler seg om begrepet kunnskapsbasert politiarbeid, får man inntrykk av at de opplever begrepet som en kritikk av det tradisjonelle politiarbeidet. Flere har stilt spørsmål som «Betyr det at politiet nå skal arbeide kunnskapsbasert at vi arbeidet kunnskapsløst tidligere?» Politiet arbeidet ikke kunnskapsløst tidligere, men det tradisjonelle politiarbeidet baserer seg i større grad på erfaringsbasert kunnskap enn på vitenskapelig basert kunnskap. (s. 324)

Selv om ideen om kunnskapsbasert praksis har møtt kritikk, vil nok de fleste være enige i grunnleggende argumenter *for* å la forskning informere praksis. For eksempel kan vitenskapelige metoder gi innsikt i bakgrunnen for de problemene politiet står overfor, avdekke hvilke tiltak som er mest effektive for å oppnå en bestemt effekt og sikre at metodene politiet bruker ikke er mer til skade enn til nytte. I tillegg kan kunnskap fra forskning legge til rette for mest mulig effektiv ressursutnyttelse og forbedring av politiets metoder (Tilley & Laycock, 2017).

Som det fremgår av avsnittene over, finnes det mange ulike definisjoner og syn på hva kunnskapsbasert politiarbeid er. Å avgjøre hvilken definisjon som er den beste ligger ikke

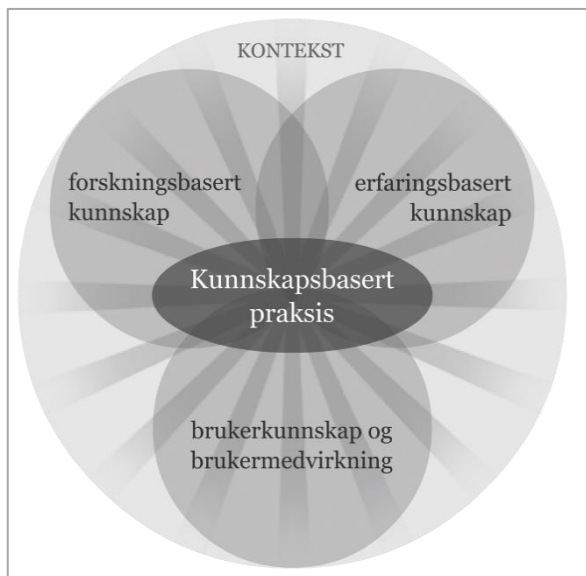
innenfor målsetningen for denne oppgaven. Jeg vil nøye meg med å presisere at jeg tar utgangspunkt i en forståelse av kunnskapsbasert politiarbeid som en arbeidsform og metode som bygger på kunnskapsbasert praksis-begrepet fra helsesektoren, og som forutsetter systematisk bruk av flere typer kunnskap, herunder forskningsbasert kunnskap og erfaringsbasert kunnskap. Når jeg likevel velger å konsentrere meg om forskningen, er det fordi det er her biblioteket har mest å bidra med – som jeg gjorde rede for innledningsvis.

2.3 Kunnskapsbasert praksis i helsefagene

Sherman (1998) baserte sine teorier om kunnskapsbasert politiarbeid direkte på det som tidligere er utviklet innenfor helsefagene. Det er derfor naturlig å se nærmere på hva som ligger i kunnskapsbasert praksis-tenkningen i helsesektoren, der ideene har eksistert og utviklet seg over lengre tid. Her finnes det modeller som tydeliggjør både kunnskapsbegrepet og arbeidsprosessen som ligger til grunn for en kunnskapsbasert fagutøvelse, modeller som kan bidra til en ytterligere tydeliggjøring av utgangspunktet for denne oppgaven.

Utgangspunktet for kunnskapsbasert praksis i helseprofesjonene er fremveksten av *evidence-based medicine* (Guyatt et al., 1992). På norsk benyttes begrepet *kunnskapsbasert* synonymt med det direkte oversatte *evidensbasert* (Nortvedt et al., 2012). I en av de tidlige artiklene om evidensbasert medisin forklares begrepet ganske enkelt slik: «It's about integrating individual clinical expertise and the best external evidence» (Sackett, Rosenberg, Gray, Haynes & Richardson, 1996, s. 72). Nå er det vanligere å definere kunnskapsbasert praksis som det «å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og pasientens ønsker og behov i en gitt situasjon.» (Folkehelseinstituttet, 2019).

Den forskningsbaserte kunnskapen stammer fra vitenskapelige studier der man har gått systematisk til verks for å undersøke et fenomen eller et tema. Kunnskapen kan presenteres f.eks. i form av enkeltstudier, systematiske oversikter, kunnskapsbaserte retningslinjer. Den erfaringsbaserte kunnskapen er den erfaringen og kunnskapen en fagperson opparbeider seg gjennom egen fagutøvelse. Når vi snakker om fenomener som taus kunnskap, skjønn, klinisk blikk, intuisjon eller klinisk ekspertise, er det ofte erfaring vi sikter til. Gjennom å trekke inn pasientens kunnskap om sin egen situasjon - brukerkunnskap, legges det også til rette for brukervedvirkning. Forholdet mellom de tre typene kunnskap illustreres i Figur 1.

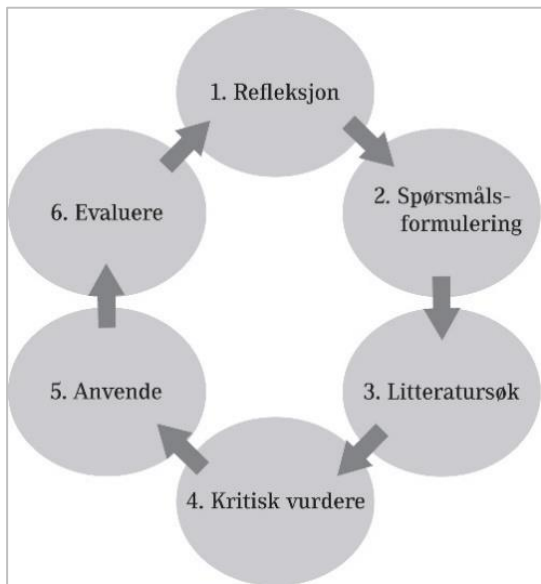

Figur 1. Kunnskapsbasert praksis. Kunnskapsbasert praksis bygger på erfaringer, brukerkunnskap og forskning, innenfor en gitt kontekst. Hentet fra kunnskapsbasertpraksis.no. Gjengitt med tillatelse.

I modellen omslutes de tre typene kunnskap av *konteksten*, altså av miljøet der praksisen utøves. Ifølge Nortvedt et al. (2012, s. 19) kan konteksten være knyttet til kultur, ressurstilgang, etiske forhold, politiske føringer, prioriteringer etc., og påvirker alle elementene i modellen. Erfaringskunnskap vil for eksempel bli preget av hvor og med hvem man har utøvd sin praksis. Dette påvirker igjen hvilken type forskningsbasert kunnskap man etterspør og i hvilken grad man etterspør den. Konteksten kan også påvirke *hvordan* forskning blir brukt, og den samme forskningsbaserte kunnskapen kan derfor føre til ulike beslutninger og prioriteringer i ulike kontekster.

Tar vi utgangspunkt i modellen over, innebærer en kunnskapsbasert yrkesutøvelse å ha et bevisst forhold til de ulike kunnskapstypene, se dem i sammenheng og ta beslutninger basert på en samlet vurdering av kunnskapsgrunnlaget innenfor den aktuelle konteksten.

Å jobbe kunnskapsbasert beskrives i helsefagene som en prosess bestående av flere trinn (Nortvedt et al., 2012, s. 22). Trinnene kan fremstilles i en sirkel som vist i Figur 2 der hvert trinn bygger på det forrige. Modellen illustrerer en generell tilnærming til kunnskap, noe som gjør den anvendbar innenfor alle profesjoner, uavhengig av fagfelt.

Figur 2. Sekstrinnsirkelen. Illustrerer de ulike trinnene som utgjør arbeidsmetoden i utøvelsen av kunnskapsbasert praksis. Hentet fra kunnskapsbasertpraksis.no. Gjengitt med tillatelse.

Det første trinnet er en forutsetning for resten av prosessen, fordi det å reflektere over egen praksis er avgjørende for å avdekke og erkjenne et informasjonsbehov (Nortvedt et al., 2012, s. 21). Først når man har erkjent at man har behov for å innhente ny kunnskap, er det mulig å formulere et tydelig spørsmål og søke etter forskningslitteratur som kan bidra til å belyse spørsmålet. Når forskningen er identifisert, er det nødvendig å kritisk vurdere det man har funnet for å bedømme forskningens metodiske kvalitet og relevans for egen kontekst. På trinn fem sees de ulike kunnskapstypene og konteksten i sammenheng, og beslutninger om anvendelse fattes. På det siste trinnet evalueres prosessen og praksisen.

Denne prosessen kan foregå på et overordnet nivå, for eksempel når det skal utarbeides nasjonale eller lokale retningslinjer, eller i mindre skala på individnivå i form av daglige beslutningsprosesser i den praktiske fagutøvelsen.

De ulike trinnene forutsetter en rekke ferdigheter. Praktikerne må kunne identifisere et kunnskapsbehov, formulere et presist spørsmål, og vite hvor og hvordan man søker etter forskningsbasert kunnskap. I tillegg kreves metodekompetanse for å kunne kritisk vurdere forskningen. Når de ulike typene kunnskap skal sees i sammenheng, kreves det Nordtvedt et al. kaller *anvendelseskompetanse* (2012, s. 22). Det å sette sammen de ulike delene av modellen krever skjønnsom bruk av de ulike kunnskapstypene og nennsomhet i de tilfellene der ikke alle typene kunnskap foreligger. Kunnskapsbasert praksis er derfor ikke fagutøvelse etter en fast oppskrift, men en dynamisk tilnærming til praksis og til fagutvikling.

2.4 Barrierer og drivere

Innenfor kunnskapsbasert praksis-tradisjonen er man opptatt av å identifisere hvilke faktorer som potensielt kan hemme eller fremme bruk av forskning i praksis (Williams et al., 2015). Faktorer som bidrar til økt bruk av forskning kalles drivere, mens faktorer som hindrer bruk kalles barrierer. I noen tilfeller vil barrierer og drivere være ytterpunkter på samme skala.

Kjente drivere for bruk av forskning er god tilgang til forskningslitteratur, kunnskap i å forstå forskning, ledelsesforankring og kollegial støtte, samt oppmuntring til å anvende forskning i praksis (DiCenso, Guyatt & Ciliska, 2005; Folkehelseinstituttet, 2019; Sandvik, Stokke & Nortvedt, 2011). Andre fremmede faktorer er praktisk tilrettelegging i form av tilgang til PC eller håndholdte enheter til søking, at det settes av tid, samt enkel tilgang på hjelp og støtte eksempelvis fra en bibliotekar.

Barrierer deles ofte inn i egenskaper ved forskningen, praktikerne, organisasjonen eller profesjonen (Nortvedt et al., 2012, s. 164). Egenskaper ved forskningen kan være at den ikke svarer på spørsmål som er relevante for praksisfeltet, at forskningen holder lav kvalitet, at ulike studier viser motstridende resultat, eller at resultatene ikke er overførbare til norske forhold. Av og til kan det også handle om at forskningen er vanskelig tilgjengelig – både i konkret forstand ved at man for eksempel ikke har tilgang til databaser og tidsskrifter der forskningen er publisert, eller i overført betydning ved at forskningen er skrevet på en måte som gjør den vanskelig å forstå. Egenskaper ved praktikerne kan være manglende metode- eller språkkunnskaper, manglende ferdigheter i å finne forskning eller manglende motivasjon for å endre praksis. Egenskaper ved organisasjonen kan være at det ikke er lagt praktisk til rette for bruk av forskning, at det ikke finnes støtte for bruk av forskning fra kollegaer eller ledere, eller at organisasjonen ikke har tradisjon eller kultur for denne typen forbedringsarbeid. Egenskaper ved profesjonen kan være utbredte oppfatninger, eksempelvis om at profesjonen er et praktisk fag der forskningen har lite å tilføre, eller at det ikke er etablert et samarbeid mellom praksisfeltet og forskere og at forskerne dermed ikke tar utgangspunkt i spørsmål fra praksisfeltet.

Selv om det er forsket mye på tiltak for å overkomme de vanligste barrierene for bruk av forskning, er ikke resultatene entydige. Det er derfor viktig å gjøre en lokal kartlegging av barrierer og drivere og tilpasse tiltakene deretter (Nortvedt et al., 2012, s. 169). Det er utviklet en rekke ulike verktøy som kan brukes til å kartlegge ulike forutsetninger for kunnskapsbasert

praksis. I politiet er det særlig ett spørreskjema som er mye brukt: *The receptivity survey*, som er utviklet for å måle mottakelighet for forskning (Palmer, 2011; Telep & Lum, 2014).

Skjemaet er primært brukt i internasjonale studier. Innenfor helsefagene finnes blant annet *Development of evidence-based practice questionnaire* (DEBP) (Dalheim, 2011) og *The evidence-based practice profile* (EBP²) (Snibsøer, Graverholt, Nortvedt, Riise & Espehaug, 2018; Titlestad et al., 2017). Skjemaene kartlegger forhold som i hvilken grad respondentene støtter seg på ulike kunnskapskilder, holdninger og ferdigheter knyttet til å finne og bruke forskning, og barrierer for bruk av forskning. Begge er oversatt, tilpasset og testet i Norge.

God tilgang til kilder til forskningsbasert kunnskap og ulike støttetjenester er identifisert som drivere for bruk av forskningsbasert kunnskap (DiCenso et al., 2005, s. 16). På bakgrunn av dette har man i helsesektoren etablert Helsebiblioteket.no, som er et nasjonalt nettbibliotek som gir alle ansatte i helsevesenet i Norge fri tilgang til en stor samling kunnskapsbaserte fagprosedyrer, retningslinjer, oppslagsverk, tidsskrifter og databaser. Brukere som ikke har tilgang til bibliotekar lokalt, kan kontakte Helsebiblioteket for å få hjelp til å finne relevant litteratur i samlingen.

Innenfor politiet finnes det en rekke eksempler på liknende initiativ (Bowers, Tompson & Johnson, 2014; Lum, Koper & Telep, 2011; Mitchell, 2019). *Kompol* driftes av den sentrale institusjonen for politiutdanning i Nederland og gir alle ansatte i politiet digital tilgang til internasjonale databaser, tidsskrifter og e-bøker, samt prosedyrer og retningslinjer spesielt utviklet for nederlandsk politi. I England og Wales kan alle politiansatte bli medlem av College of Policing og dermed få tilgang til bibliotekstjenester fra The National Police Library (NPL). NPL gir digital tilgang til tidsskrifter og bøker, og bibliotekarer tilbyr søkeopplæring, workshops og hjelp til å finne relevant litteratur. *Police Informer* og *The Global Policing Database*³ er to databaser der grå litteratur og litteratur som er publisert i åpne kanaler er samlet. *The Evidence-Based Policing Matrix* og *The Crime Reduction Toolkit*⁴ er eksempler på nettbaserte verktøy som er utviklet for å «oversette» forskningsresultater til anbefalinger for praksisfeltet.

---

³ Police Informer: <http://pi.aic.gov.au/>, Australian Institute of Criminology

The Global Policing Database: <http://www.gpd.uq.edu.au/search.php>, og University of Queensland, Australia

⁴ The Evidence Based Policing Matrix: <https://cebcp.org/evidence-based-policing/the-matrix/>, utviklet av Center for Evidence Based Crime Policy ved George Mason University i USA. The Crime Reduction Toolkit: <https://whatworks.college.police.uk/toolkit/Pages/Welcome.aspx>, utviklet av The What Works Centre for Crime Reduction ved The College of Policing i England og Wales.

I Norge har, som tidligere nevnt, alle politiansatte mulighet til å benytte Politihøgskolens bibliotek. I tillegg har man bygget opp fagportalen *KO:DE*. Her publiseres alt fra styrende dokumenter fra Politidirektoratet og Riksadvokaten, via lokale sjekklister og metodebeskrivelser fra politidistriktene, til tips om fag- og skjønnlitteratur noen har vurdert som relevant for et tema. Politidirektoratet har det overordnede ansvaret for portalen, mens redaktørrollen er lagt til Kripos. Ansvar for innholdet innenfor noen fagområder er delegert til spesialistmiljøer eller enkeltpersoner med spesialistkompetanse. *KO:DE* er populær blant brukerne, men det kan være vanskelig å bedømme kvaliteten på innholdet ettersom oppdateringsfrekvens og kriterier for utvelgelse varierer. Det er også varierende om kunnskapsgrunnlaget for ulike råd og anbefalinger fremkommer eksplisitt og om innholdet bygger på kunnskap fra forskning, erfaring eller andre kilder.

Flere av initiativene som nevnes her springer ut av en erkjennelse av at den kunnskapen vi får gjennom forskning ikke uten videre kan eller vil bli tatt i bruk av praksisfeltet. Forskningen må tolkes, tilpasses og formidles på en måte som gjør at den oppleves som forståelig, relevant og anvendbar for praktikere. Denne prosessen kalles ofte kunnskapstranslasjon, og forutsetter et nært samarbeid mellom forskningsmiljøene og praksisfeltet (Graham et al., 2006).

3 Problemstilling og forskningsspørsmål

Med utgangspunkt i denne bakgrunnen har jeg formulert følgende overordnede problemstilling for oppgaven:

Hvordan forholder praksisveiledere i politiet seg til forskningsbasert kunnskap, og hva kan påvirke deres bruk av forskning?

«Bruk av forskning» brukes her om alt fra å lese og vurdere vitenskapelig informasjon, til det å endre (eller å konkludere med ikke å endre) praksis som følge av informasjon fra vitenskapelige studier. «Forskning» omfatter alle typer studier, uansett studiedesign og metodisk tilnærming. «Kunnskap» brukes i tråd med kunnskapsbasert praksis-tradisjonen der det ikke skilles mellom «kunnskap» og «informasjon», slik det er vanlig i enkelte fagtradisjoner.

For å avgrense og presisere problemstillingen ytterligere, tar jeg utgangspunkt i fire forskningsspørsmål:

1. Hvor ofte og på hvilke måter kommer praksisveiledere i berøring med forskningsbasert kunnskap i dag?
2. Hvordan vurderer praksisveiledere nytteverdien av forskningsbasert kunnskap?
3. I hvilken grad påvirkes praksisveiledere i politiet av kjente barrierer og drivere for bruk av forskning?
4. Hvordan vurderer praksisveiledere egne ferdigheter i og behov for støtte til å finne, lese og kritisk vurdere forskning?

Kartleggingen av nåsituasjonen vil være begrenset til noen utvalgte aktiviteter som å lete etter, lese og diskutere forskning. Aktivitetene er valgt ut fordi de samtidig kan si noe om informasjonskompetansen i det praksisfellesskapet praksisveilederne er en del av.

Gjennom å kartlegge hvordan praksisveilederne vurderer forskningens nytteverdi, både for ulike deler av jobben og i sammenlikning med andre typer kunnskap, vil det også være mulig å si noe om den informasjonskulturen de er en del av. Kunnskap om informasjonskulturen er nødvendig for å forstå hvordan en organisasjon forholder seg til kunnskap og slik få et bedre utgangspunkt for å lykkes med ulike tilretteleggingstiltak.

Bruk av forskning påvirkes av en rekke barrierer og drivere som er kjent fra tidligere forskning. Gjennom å undersøke om praksisveilederne påvirkes av de samme barrierene og driverne, vil det potensielt også være mulig å identifisere tiltak som kan bidra til å øke bruken av forskning i fremtiden.

Kunnskapsbasert politiarbeid forutsetter et minimum av ferdigheter knyttet til å finne, lese og vurdere forskning. Gjennom å undersøke hvor sikre respondentene føler seg på disse ferdighetene, samt hvordan de vurderer nytten av utvalgte støttetjenester fra biblioteket, kan det være mulig å identifisere hvilke områder opplæring og støtte bør rettes inn mot, samt hvordan bibliotektilbudet bør videreutvikles.

For å se hvordan forskningsspørsmålene er operasjonalisert, se Vedlegg 1.

4 Teori

I denne oppgaven tar jeg utgangspunkt i at både individuelle, sosiale og kontekstuelle faktorer påvirker hvordan enkeltindivider eller grupper forholder seg til kunnskap. Oppgavens teoretiske perspektiver er valgt fordi de i stor grad bygger på den samme antakelsen og

dermed kan være et egnet utgangspunkt for å tolke og drøfte funn fra spørreundersøkelsen. Jeg vil her gjøre nærmere rede for oppgavens teoretiske rammeverk med utgangspunkt i nøkkelbegrepene *informasjonskultur* og *informasjonskompetanse*.

4.1 Informasjonskultur

Informasjonskultur (*information culture*) er en del av organisasjonskulturen og defineres som «the socially shared patterns of behaviors, norms and values that define the significance and use of information in an organization» (Choo, 2013, s. 775). Verdier er her dyptliggende oppfatninger om organisasjonens identitet og mål, samt oppfatninger om hvilken rolle informasjon spiller i organisasjonens måloppnåelse. Normer er regler eller sosialt aksepterte standarder som definerer hvilken informasjonsadferd som anses som normal eller forventet. Informasjonsadferd rommer her alle aktiviteter relatert til å finne og bruke informasjon.

Gjennom å sammenstille empirisk og teoretisk forskning fra organisasjons- og informasjonsstudier har Choo (2013) utviklet en typologi for fire ulike informasjonskulturer. Hensikten med typologien er å presentere et utgangspunkt for å identifisere en organisasjons informasjonskultur og dermed også gjøre det mulig å diskutere om det er trekk ved informasjonskulturen som ikke er optimale sett opp mot målet for virksomheten. I forlengelsen av dette vil det være mulig å diskutere og eventuelt iverksette tiltak som kan gjøre at informasjonskulturen i større grad *bidrar til* måloppnåelsen.

De fire informasjonskulturene er den resultatorienterte (*result oriented*), den regelstyrte (*rule-following*), den relasjonsbaserte (*relationship-based*) og den risikovillige (*risk-taking*) (Choo, 2013, s. 776-779). Skillelinjene mellom de ulike kulturene går langs to dimensjoner: informasjonsverdier og -normer, og informasjonsadferd. Informasjonsverdier og -normer kan vektlegge deling og proaktiv bruk av informasjon på den ene siden, og kontroll og integritet på den andre. Informasjonsadferd kan være fokusert innover i organisasjonen ved at informasjon primært hentes fra interne kilder på den ene siden, og utover ved at informasjon hentes fra eksterne kilder på den andre. De ulike informasjonskulturene er fire ulike kombinasjoner av disse to dimensjonene.

I en *resultatorientert* kultur er informasjon koblet til konkurranse og måloppnåelse. Normer og verdier er fokusert mot ekstern kunnskap, for eksempel om kunder, konkurrenter og markedet, samt informasjon som kan danne et utgangspunkt for evaluering av virksomheten.

Informasjonskildene er ofte eksterne, som kunder, samarbeidspartnere og overordnede beslutningstakere. I en *regelstyrt* informasjonskultur brukes informasjon til å kontrollere og evaluere interne prosesser med tanke på effektivisering, standardisering og kontroll. Informasjonskildene er som regel interne, og informasjon knyttet til regler og krav tillegges størst vekt. Typiske kilder er policy-dokumenter og kunnskap fra spesialister og rådgivere. I en *relasjonsbasert* kultur brukes informasjon på en måte som stimulerer til kommunikasjon, deltakelse og identitetsbygging. Normer og verdier vektlegger deling og proaktiv bruk av informasjon, og dette bidrar til samarbeid og initiativ til å handle i tråd med informasjonen som foreligger. Intern informasjon vektlegges, for eksempel om kollegiet, prosjektteam, sosiale grupper og informasjon som kan bidra til individuell eller kollektiv utvikling. Typiske kilder er enkeltpersoner, for eksempel kollegaer. I en *risikovillig* kultur fungerer informasjon et stimuli for innovasjon, kreativitet og det å utforske nye ideer. Verdier og normer fokuserer på deling og proaktiv bruk av informasjon og nye initiativ blir verdsatt. Ekstern informasjon er viktigst, og organisasjonen søker hele tiden etter nye muligheter og ideer. Typiske kilder til informasjon er visjonære enkeltindivider eller markedet. Informasjon brukes for å identifisere utviklingsmuligheter og støtte opp under nye, ofte risikofylte prosjekter.

Ifølge Choo (2013) vil ingen organisasjoner ha en informasjonskultur som passer direkte inn i en av disse fire kategoriene, men antakelig inneholde normer og verdier fra flere. Som regel vil trekk fra en eller to kategorier være dominerende.

Utgangspunktet for å studere informasjonskultur er en antakelse om at denne delen av organisasjonskulturen har stor påvirkning på hvordan organisasjonen forholder seg til ulike typer kunnskap. Dette er bekreftet gjennom tidligere forskning der man blant annet har funnet at trekk ved informasjonskulturen betyr mer for bruken av informasjon enn innføringen av ulike tilretteleggingstiltak og støttefunksjoner (Abrahamson & Goodman-Delahunty, 2013; Choo et al., 2006). For bibliotekarer og andre som skal bistå brukere i å finne og anvende kunnskap, er det derfor viktig å kjenne informasjonskulturen i den gruppen man skal støtte.

4.2 Informasjonskompetanse

Informasjonskompetanse (*information literacy*) er et sentralt begrep i bibliotek- og informasjonsvitenskapen, men forskere har definert det ulikt. Mens noen benytter begrepet om individuelle ferdigheter knyttet til å finne og bruke informasjon, anser andre informasjonskompetanse som en sosial praksis som favner videre enn konkrete ferdigheter.

Blant de sistnevnte finner vi Lloyd (2005) som gjennom sin forskning mener å ha vist at informasjonskompetanse er et mye bredere konsept enn det som ligger til grunn for tidligere informasjonsvitenskapelige studier.

Lloyd definerer begrepet som en praksis bestående av aktiviteter, som det å etterspørre eller dele informasjon, og ferdigheter, som det å søke etter, vurdere og organisere informasjon (2010a, s. 24). Hun betrakter informasjonskompetanse som en kontekstavhengig og sosial praksis som derfor påvirkes av de sosiale verdiene og strukturene som er gjeldende i den aktuelle konteksten. Det betyr at en mer spesifikk definisjon av informasjonskompetanse vil variere fra setting til setting. I en gitt kontekst vil aktivitetene og ferdighetene som utgjør praksisen også indirekte si noe om hvilken type kunnskap som anses som viktig og legitim (akseptert) og ikke. Lloyd (2011) benytter også begrepet «*workplace information literacy*» som kan oversettes til *profesjonell informasjonskompetanse*. Begrepet beskriver spesifikke aktiviteter og ferdigheter som er relevante i en gitt jobbsammenheng, og bidrar til en ytterligere presisering av informasjonskompetanse som en kontekstavhengig størrelse.

Lloyd mener at informasjonskompetanse er avgjørende for læring på arbeidsplassen og for utviklingen av kollektiv kompetanse innenfor et praksisfellesskap (Lloyd, 2010b, s. 31). Begrepet praksisfellesskap er en oversettelse av *community of practice* som stammer fra Lave og Wenger (1991), senere videreutviklet av Wenger (1998). Begrepet benyttes som en betegnelse på et fellesskap av personer som deler en interesse for en oppgave, et sett problemer etc., og som lærer gjennom interaksjon og samarbeid. Lloyd mener begrepet er nyttig for å forstå hvordan informasjonskompetanse manifesterer seg og konstitueres som en sosial praksis, der taus kunnskap bestemmer hvilken informasjon og hvilke praksiser som er akseptert. Lloyd (2010b) påpeker at praksisfellesskap ofte beskrives som noe positivt knyttet til det å utvikle kunnskap og tilhørighet, men hun mener at praksisfellesskapet også kan sees som begrensende fordi det kan hindre videreutvikling av informasjonspraksis innenfor fellesskapet (s. 31-32).

Ifølge Lloyd (2010b) favner informasjonskompetanse både individuelle informasjonsrelaterte aktiviteter som det å søke etter informasjon, og prosesser der kunnskap deles og utvikles i samarbeid med andre. Det betyr at man må se utover konkrete ferdigheter knyttet til informasjonssøking å forstå hvordan en person opparbeider seg informasjonskompetanse. Med utgangspunkt i dette konkluderer hun med at forskningen må ta en helhetlig tilnærming og se på informasjonskompetanse både som en praksis og en prosess. Dette er en forutsetning

for fullt ut å forstå hvilken type informasjon og hvilke informasjonspraksiser som blir oppmuntret og hvilke som begrenses. Lloyd (2010b) skriver:

By understanding information literacy as a holistic practice that draws from the textual, social and corporeal modalities, practitioners are better placed to consider how to adapt alternative ways of learning and of accessing information (for example, through podcasts, webcasts or the creation of living libraries) to accommodate better the many ways in which information is accessed and used. (s. 46)

Ifølge Lloyd (2005) skjer læring på andre måter og under andre forutsetninger ute i praksisfeltet. Med utgangspunkt i dette mener hun at det er en utfordring at mange lærer å finne, vurdere og bruke informasjon mens de er i en utdanningskontekst, og at denne opplæringen kan ha begrenset verdi når studentene senere kommer over i en jobbkontekst. Dette er av betydning både for utdanningsinstitusjoner og bibliotekarer fordi det fordrer at man tenker på studentene som fremtidige praktikere og tilpasser undervisning i informasjonsrelaterte ferdigheter deretter. Når Lloyd gjør opp status på informasjonskompetansefeltet, konkluderer hun med at verken bibliotekarer eller informasjonsforskere har tatt dette inn over seg og at verken undervisning eller forskning knyttet til informasjonskompetanse er utviklet som følge av denne innsikten (Lloyd, 2011).

I denne studien undersøker jeg ikke bare hvordan respondentene vurderer sine egne ferdigheter, men også i hvilken grad en bestemt type informasjon inngår i praksisfellesskapet de er en del av. Dette er en av grunnene til at Lloyds brede tilnærming til begrepet informasjonskompetanse kan være en nyttig teoretisk innfallsvinkel i analysen.

5 Tidligere forskning

Politifaglig forskning har berøringspunkter med en rekke andre fagområder og er derfor publisert i et stort antall publiseringskanaler. For å identifisere så mye som mulig, har jeg søkt i en rekke ulike bibliografiske databaser og andre kilder⁵.

---

⁵ Det ble gjort søk i Criminal Justice Abstracts, International Security & Counter-Terrorism Reference Center, Academic Search Premier, Web of Science, Campbell Library, Cochrane Library, Eric, Library Information Science & Technology Abstracts (LISTA), Library & Information Science Source (LISS), NORA, Idunn, Google Scholar og Google. Det ble i tillegg søkt spesielt i OsloMets og Politihøgskolens samlinger via Oria.

Søkene har i de fleste tilfeller vært brede fritekstsøk på enkle kombinasjoner av søkestermer⁶. Dette skyldes mangelen på godt utbygde kontrollerte vokabular i de aktuelle kildene, og at det derfor er vanskelig å gjøre presise søk i dette fagfeltet (Tompson & Belur, 2016). I tillegg har jeg fanget opp en del relevant forskning og grå litteratur ved å gjennomgå litteraturlister i relevante bøker, artikler og oppgaver.

Til tross for omfattende søk, har det ikke vært mulig å identifisere relevant forskning fra de nordiske landene som det ville vært mest nærliggende å sammenlikne seg med. Jeg har derfor valgt å ta med en del internasjonal forskning, selv om utdanningssystem og politiets organisering i mange tilfeller skiller seg fra norske forhold. Dette problematiseres i diskusjonskapittelet (kapittel 8). Jeg har ikke tatt med informasjonsfaglig forskning om informasjonsadferd. Dette begrunner jeg med at jeg ikke har fokus på adferden som sådan, men på hva som påvirker. Påvirkningsfaktorer er begrenset til kjente barrierer og drivere for bruk av forskning.

5.1 Kunnskapssyn

Det finnes en rekke studier der man har utforsket kunnskapssynet i ulike grupper innenfor norsk politi. Disse studiene kan si noe om den kulturen praksisveilederne er en del av og slik bidra til kontekst for studien.

Aas (2014) gjennomførte en studie der han blant annet undersøkte hva slags kunnskap operativt politi bruker i sin yrkespraksis. Studien var lagt opp som en serie på 11 fokusgruppeintervjuer med til sammen 42 polititjenestepersoner der omtrent halvparten var i ulike lederstillinger, mens resten var nyutdannede med 2-3 års erfaring fra operativ tjeneste etter endt grunnutdanning. Deltakerne beskrev at det er den praktiske og erfaringsbaserte kunnskapen som dominerer i kunnskapsgrunnlaget for den operative tjenesten. De anså sunn fornuft og «sunt bondevett» som en rettesnor i oppgaveløsningen, i kombinasjon med det de har med seg fra egen praksis og utdanningen. De nyutdannede beskrev overgangen til yrkeslivet som et «praksissjokk» og ga blant annet uttrykk for at utdanningen var for teoritung, at teorien ikke ble koblet til praksis og at de fikk for lite praktisk trening.

---

⁶ Termer som *research use*, *research utilization*, *use of evidence*, *receptivity to research*, *information culture*, *information literacy* og *information-seeking behaviour* ble brukt for å fange opp informasjonsaspektet, eventuelt i kombinasjon med *police*, *policing* e.l. For å fange opp KBP-aspektet ble det brukt søkeord som *evidence-based practice* og *evidence-based policing*. Termene ble tilpasset den enkelte database og oversatt til norsk der det var hensiktsmessig.

Aas (2014) trekker paralleller til begrepet *gatekunnskap*, som er den kunnskapen den enkelte politibetjent bygger opp gjennom erfaring, ikke på skolebenken. Begrepet stammer fra Gundhus' doktoravhandling (2009) der hun tok utgangspunkt i to ulike perspektiver på profesjonalitet: en *erfaringsbasert* som er preget av magesfølelse og intuisjon, og en *standardisert* som er karakterisert av formell kompetanse, standarder og en vitenskapelig tilnærming til politiets metoder. Gjennom to omfattende casestudier undersøkte hun hvilken type kunnskap som gir høy anseelse. I den ene casen fant hun blant annet at erfaringsbasert kunnskap, eksempelvis av typen informasjon fra informanter, individuell informasjon og erfaring i form av magesfølelse og intuisjon, rangeres høyt. Standardisert informasjon fra analyse, statistikk, registre og teoretisk kunnskap, rangeres lavt. Gundhus (2009) skriver:

Samtidig legger polititjenestemennene vekt på at det å opparbeide seg en «magesfølelse» må trenes opp, men at det ikke er noe som kan læres på skolebenken. De identifiserer seg med «håndverkeren» og ikke «vitenskapsmannen». Forskning og politiarbeid oppfattes som helt forskjellige virksomheter som har lite å tilføre hverandre. (s. 113)

Et hovedfunn i Gundhus' studie er at politiets yrkeskultur har liten tradisjon for kunnskapsarbeid i betydningen å ta beslutninger og praktisere politiarbeidet ut fra bredt funderte kunnskapstilfang og innsikter.

Det finnes også studier der man har undersøkt kunnskapssyn blant politistudenter – studier som kan gi ytterligere innsikt i temaet.

Som en del av en longitudinell studie der man følger 30 studenter ved Politihøgskolen gjennom hele utdanningsløpet, undersøkte Winnæss og Helland (2014) politistudentenes bakgrunn og motivasjon for å bli politi. Intervjuene ble gjennomført helt i oppstarten av utdanningen. Forskerne hevder at studentene på mange måter er sosialisert inn i det de oppfatter som politifelleskapets væremåte og verdigrunnlag allerede *før* de begynner på utdanningen. Studentene er bare i liten grad opptatt av at utdanningen gir dem en bachelorgrad. De har valgt et yrke, ikke en utdanning, og forventer at jobben skal være handlingsorientert og praktisk.

Som en del av den samme longitudinelle studien, intervjuet Winnæss (2017) studentene tidlig og sent i det første studieåret for å finne ut om oppfatninger om polityrket og iveren etter en profesjonell identitet svekker interessen for akademisk kunnskap. Resultatene viser at få

studenter hadde et realistisk bilde av studiet før de begynte. Mange hadde et bilde av politiyrket som risikofyllt, med mange skarpe oppdrag. De forventet et praksisorientert studium og var ikke forberedt på at utdanningen skulle være så teoritung. Praktiske fag som arrestasjonsteknikk og ordenstjeneste ble rangert som mest interessante og viktige, mens vitenskapsteori, forskningsmetode og samfunnsvitenskapelige fag ble rangert som de minst viktige og minst interessante. Fagene som ble vurdert som mest nyttige var også de fagene der underviserne selv har politibakgrunn. Studentenes vurdering av fagene bygger på en oppfatning om hva de antar er mer eller mindre relevant for politiyrket og hvorvidt fagene forbereder dem på den virkeligheten de har en forventning om at de skal ut i etter endt studium.

I disse studiene fant man at den erfaringsbaserte kunnskapen tillegges mye vekt, både blant ferdigutdannede polititjenestepersoner og blant de søm ønsker å bli det.

5.2 Mottakelighet for forskning

Men hva med den forskningsbaserte kunnskapen? Mottakelighet for forskning er et sentralt tema i internasjonale studier om bruk av kunnskap i politiet (Blaskovits et al., 2018; Lum, Telep, Koper & Grieco, 2012; Lumsden, 2017; Palmer, 2011; Telep, 2017; Telep & Lum, 2014). *Receptivity to research* favner både generelle holdninger til forskningsbasert kunnskap og dens relevans for den praktiske yrkesutøvelsen, adferd knyttet til det å søke og bruke forskning, og om vilje til å samarbeide med forskere for å evaluere praksis og generere ny, vitenskapelig fundert kunnskap om effekt av ulike metoder og tiltak. Forskernes motivasjon for å undersøke ulike gruppers mottakelighet for forskning, er at mottakelighet anses som en forutsetning for implementering av forskningsbaserte tiltak og metoder, og dermed for kunnskapsbasert praksis i politiet.

Telep og Lum (2014) har utformet spørreskjemaet *The receptivity survey* og gjennomført en spørreundersøkelse blant nærmere 1000 ansatte ved tre ulike politietater (*agencies*) i USA. Både ansatte med politibakgrunn og sivilt ansatte deltok. Undersøkelsen besto av fire deler. Den første kartla respondentenes kunnskap om begrepet *evidence-based policing* og politiforskning, den andre undersøkte holdninger til og oppfatninger om forskning, den tredje omhandlet syn på innovasjon, nye ideer og «outsiders» (for eksempel i betydningen *eksterne forskere*), mens den fjerde fokuserte på respondentenes syn på høyere utdanning i politiet. Resultatene viste blant annet at kjennskapen til *evidence-based policing* som konsept var gjennomgående lav, og at bare et fåtall av respondentene rapporterte at de leste fag- og

forskningsartikler regelmessig. De fleste fikk informasjon og ny kunnskap fra sine overordnede, og la større vekt på erfaring enn forskning som kunnskapsgrunnlag for praksis. Forskerne konkluderer med at opplæringstiltak, effektive kanaler for forskningsformidling, tett samarbeid mellom forskere og praksisfeltet, og en bevissthet rundt hvilke trekk ved organisasjonen som kan påvirke mottakelighet for forskning, er nødvendig for å lykkes med å implementere kunnskapsbasert praksis. Telep (2017) har senere foretatt nye analyser av datamaterialet og funnet ytterligere støtte for tidligere konklusjoner om at opplærings- og formidlingstiltak kan ha en positiv effekt på mottakeligheten for forskning.

Den samme spørreundersøkelsen er senere gjennomført blant omtrent 350 medarbeidere fra syv ulike tjenestesteder i Canada (Blaskovits et al., 2018). Også her var respondentene både sivilt ansatte og politiansatte, men med en noe annen demografisk sammensetning enn i den opprinnelige studien. Resultatene viste at både kjennskapen til begrepet *evidence-based policing* og andelen som rapporterte at de leste fagartikler var noe høyere enn i den amerikanske studien. Likevel konkluderte forskerne blant annet med at det er få som benytter kunnskap fra forskning i sin fagutøvelse og at få har kjennskap til hvilke av politiets metoder som har vitenskapelig dokumentert effekt. Fokus på praksisnær forskning, formidling av forskningens verdi for praksisfeltet, og målrettet arbeid for å nå beslutningstakere i politiet, fremheves som viktige strategier for å implementere ny kunnskap og bidra til kunnskapsbasert praksis.

I en undersøkelse delvis basert på *The receptivity survey* gjennomført blant ca. 150 polititjenestepersoner i Storbritannia, fant Palmer (2011) at et mindretall av respondentene leste ulike typer faglitteratur. Han fant også en sammenheng mellom det å lese fagartikler ofte og en generell holdning til at politiet har behov for å fremskaffe mer kunnskap om ulike temaer gjennom forskning: «...none of those who frequently accessed academic journals thought that the police had sufficient knowledge and could therefore be assumed to support further police research» (Palmer, 2011, s. 44) Noen respondenter anså at høyere utdanning kunne være nyttig for politiet, men de fleste mente at akademiske kvalifikasjoner ikke var en nødvendighet. Et flertall vektla erfaring som det viktigste kunnskapsgrunnlaget for beslutninger på operativt nivå. Palmer påpeker at funnene må sees opp mot at betjentene kun har gjennomgått noen ukers undervisning i forkant av et toårig praksisløp, og at det derfor er naturlig at akademiske kvalifikasjoner ikke tillegges mer vekt. Han antyder også at vektingen

av erfaringsbasert kunnskap muligens kan forklares med at tilgangen på vitenskapelig fundert kunnskap i politiet har vært mangelfull.

Andre forskere har trukket frem andre faktorer som kan forklare hvorfor mottakeligheten for forskning er forholdsvis lav i en del grupper i politiet. For eksempel konkluderer Lum og Koper (2017, s. 141-142) med at en mulig årsak kan være at det er en innebygget forventning i kulturen om at relevant informasjon formidles via de organisatoriske linjene og at «relevant informasjon» *ikke* inkluderer forskning. Videre poengterer de at det er nødvendig å ha et bevisst forhold til hvordan den forskningsbaserte kunnskapen formidles. De anser det som lite sannsynlig at polititjenestepersoner noen gang vil bli storforbrukere av forskningsartikler, men at det er en større sannsynlighet for at de vil lese korte sammendrag, særlig dersom det formidles fra ledere i organisasjonen.

Disse studiene peker i retning av at både kunnskapssyn, bruk av forskning og hvordan forskning formidles kan påvirke hvorvidt man lykkes med å implementere forskningsbasert kunnskap i politiet.

5.3 Barrierer og drivere for bruk av forskning

Som i helsesektoren, er det gjennomført en del studier for å kartlegge hva som kan bidra til å hemme og fremme bruk av forskning i politiet.

I forbindelse med gjennomføringen av et kurs i kunnskapsbasert praksis for 90 medarbeidere fra ulike deler av politiet i Storbritannia, kartla Fleming og Wingrove (2017) blant annet deltakernes antakelser om hvordan kunnskapsbasert praksis ville bli mottatt på arbeidsplassen. Kartleggingen ble gjort gjennom før- og ettermålinger ved hjelp av semistrukturerte spørreskjemaer. I følge forfatterne var deltakerne positive til kunnskapsbasert politiarbeid før kurset. Opplæringen bidro imidlertid til at respondentene fikk et tydeligere bilde av hva det ville kreve å implementere arbeidsformen, og at dette påvirket svarene i ettermålingen. Respondentene uttrykte blant annet at organisasjonskulturen gjør at politiet ikke er modent for å bli evaluert slik arbeidsformen legger opp til, og at man forventet at initiativene ville bli møtt med «det har vi prøvd før»-holdninger. Den viktigste barrieren antok man imidlertid ville være mangelen på tid til å drive systematisk forbedringsarbeid. Forfatterne konkluderer med at input om denne typen hindringer er avgjørende for å lykkes

med implementering av kunnskapsbasert praksis i politiet, og at det derfor er viktig å planlegge og innføre nye arbeidsmetoder i nært samarbeid med praksisfeltet.

Wilkinson et al. (2017) har gjennomført en liknende studie blant polititjenestepersoner i England der man kartla potensielle barrierer og drivere mer i detalj. Studien identifiserte både barrierer knyttet til organisasjonen, som mangel på støtte fra ledelsen og at det ikke er kultur for endring, og barrierer knyttet til individuelle faktorer, som mangel på ferdigheter, motstand mot endring eller en holdning om at erfaring er viktigere enn forskning. I tillegg fant man det som blir omtalt som nettverk- og prosessrelaterte barrierer, som mangel på tilgang til informasjonsressurser, at det ikke er kultur for å dele informasjon og at den enkelte mangler kompetanse i å finne informasjon eller å søke støtte. Driverne som ble identifisert følger samme inndeling, og omfatter blant annet vektlegging av støtte, motivasjon, kunnskap og ferdigheter, at det settes av tid, og at man har tilgang til nødvendige ressurser. Forfatterne konkluderte med at undervisning i å finne, vurdere, bruke og planlegge forskning kan være en driver for å implementere kunnskapsbasert praksis, men at det er nødvendig med ytterligere tilrettelegging og organisatoriske tilpasninger for å lykkes.

På bakgrunn av sin tidligere forskning på politiets bruk av kunnskap anser forskerne Stanko og Dawson (2016) ferdigheter i å finne og kritisk vurdere ulike typer informasjon som en forutsetning for kunnskapsbasert praksis i politiet. Samtidig er de opptatt av at det er viktig å kunne ta beslutninger der det ikke finnes (god nok) forskning og at det er nødvendig med en pragmatisk tilnærming til kunnskapsbasert praksis i politiet. Én slik pragmatisk tilnærming er å utvikle modeller for ulike typer kunnskap som ikke bare inkluderer kilder til vitenskapelig kunnskap, men også kunnskapskilder på de lavere evidensnivåene, som blogger, aviser, nettsider etc. som mange allerede benytter. For å øke bruken av informasjon fra de høyere evidensnivåene vektlegger de at det må legges til rette gjennom enkel tilgang og opplæring i å bruke og forstå kunnskapen, i tillegg til at medarbeidere må oppmuntres til å sette av tid.

Med utgangspunkt i sin mangeårige forskning på kunnskapsbasert politiarbeid, har Sherman (2015) fremmet ti forslag til hvordan man kan lykkes med å få en hel politiorganisasjon med på å jobbe kunnskapsbasert. Blant forslagene finner vi ideen om å etablere en organisatorisk enhet som skal jobbe spesielt med å lære opp, veilede og støtte virksomheten i retning av å implementere ny forskning. Enheten kan også kartlegge områder der praksis ikke er i tråd med beste praksis fra forskning. Han foreslår også at det etableres et undervisningsopplegg alle får tilbud om å delta på, og at det opprettes en åpen nettside der lokal og ny internasjonal

kunnskap kan deles. Martin (2019) har videreutviklet Shermans ideer. Ett av tiltakene han foreslår er å bruke ressurser «utenfor politiet», for eksempel bibliotekarer, som støtte for å oppnå kunnskapsbasert praksis i politiet. Han påpeker at dette er blant de endringene som vil kreve mer av politiorganisasjonen, men som samtidig potensielt vil ha størst effekt.

The What Works Centre for Crime Reduction (WWCCR) ble etablert i 2013 for å bidra til kunnskapsbasert praksis i justissektoren i England og Wales⁷. For å måle eventuelle effekter av senterets aktiviteter, ble det gjennomført en før-studie og deretter årlige evalueringer basert på bl.a. intervjuer, spørreundersøkelser og case-studier. Resultatene er samlet i en avsluttende rapport publisert i 2017 (Hunter, May & Hough). Etter ett år fant man at forskning var en av flere kilder som ble benyttet som beslutningsgrunnlag, men at den enkeltes erfaring og råd fra kollegaer hadde størst påvirkning på hvilke beslutninger som ble tatt. Forskningen ble kritisert for å være vanskelig å forstå og at den ofte mangler tydelige hovedbudskap. Tidspress er den viktigste barrieren for å lese forskning, og et raskt Google-søk er i mange tilfeller måten man innhenter kunnskap på. I den siste evalueringen fant man at det hadde skjedd en utvikling i retning av økt oppmerksomhet mot og bruk av forskningsbasert kunnskap, særlig høyere opp i organisasjonen. Flere steder var det tilrettelagt gjennom eksempelvis utvikling av digitale formidlingskanaler, innføring av håndholdte enheter for raske oppslag, og opplæring i å finne og bruke forskning. Støtte fra overordnede ble trukket frem som en viktig driver, men man fant også ulike eksempler på initiativ på lavere nivåer i organisasjonen. Mangel på tid var fortsatt den viktigste barrieren. I en senere omtale av resultatene poengterer forfatterne at enkel tilgang og opplæring i kritisk vurdering av forskning er viktige virkemidler for å stimulere til fortsatt økning i bruken av forskning på alle nivåer i politiet (May, Hunter & Hough, 2017).

Telep (2016) tar til orde for at tilrettelegging for kunnskapsbasert praksis ikke bare handler om å forbedre forskningen på politiet og politiets metoder, men også om å få mer kunnskap om hvordan forskningen tas imot, tolkes, forstås, oversettes og implementeres i den daglige utøvelsen av politifaget, noe også tidligere studier har vist (Cherney, 2009). Andre har vektlagt behovet for å viske ut skillet mellom kunnskapsproduksjonen som skjer gjennom forskning og bruken av kunnskapen i praksis som en forutsetning for å få den forskningsbaserte kunnskapen implementert i praksisfeltet (Innes & Everett, 2008).

---

⁷ Senterets oppgaver omfatter blant annet utvikling av kunnskapsoppsummeringer, formidling av oppsummert og kvalitetsvurdert forskning, og opplæringstiltak som workshops, kurs og e-læring.

Løsningen er ikke å gjøre praktikere til forskere eller omvendt, men å utvikle partnerskap som legger til rette for at begges innsikt og styrker nyttiggjøres underveis i prosessen fra kunnskapsbehovet identifiseres frem til ferdige anbefalinger for praksis. Noen foreslår økt bruk av «pracademics» - personer som står i skjæringspunktet mellom forskningen og praksisfeltet (Huey & Mitchell, 2016).

Disse studiene viser at mange av de samme barrierene for bruk av forskning går igjen og at det som regel er nødvendig med flere tiltak for å stimulere til og legge til rette for at praksisfeltet skal bruke forskning som en del av sin fagutøvelse.

5.4 Informasjonskultur og bruk av forskning

I studier av bruk av informasjon i et informasjonsvitenskapelig perspektiv, er *informasjonskultur* identifisert som noe som har langt større påvirkning på målbare utfall av informasjonsbruk enn ulike tiltak for å legge til rette for bruk av informasjon.

Denne konklusjonen stammer fra Choo et al. (2006) og baserer seg på en omfattende studie i et advokatkontor. I studien benyttes en modell som Abrahamson og Goodman-Delahunty (2013) senere har testet ut i politiet. Modellen brukes for å undersøke sammenhengen mellom informasjonskultur og tre sentrale utfallsmål (*information use outcomes*): problemløsning, det å gjøre mest mulig nytte, og deling av informasjon. Utgangspunktet for undersøkelsen var at fremveksten av kunnskapsbasert politiarbeid og andre utviklingstrekk innenfor politifaget rommer informasjonsadferd og verdier som ikke bare stiller krav til ledere, men også til kultur. Likevel, hevder forfatterne, vet vi lite om hvordan politiet bruker kunnskap og informasjon for å oppnå sentrale utfallsmål. Abrahamson og Goodman-Delahunty's studie var lagt opp som en spørreundersøkelse blant 134 polititjenestepersoner på ulike nivå fra tre ulike tjenestesteder. Forfatterne hevder at proaktive tilnærminger til informasjon så ut til å ha best effekt på å nå utfallsmålene i politiet. Proaktive tilnærminger omfatter her en aktiv og bevisst tilnærming til hvordan informasjon fremskaffes og brukes for å oppnå endring. Forfatterne forklarer funnet med at politiet må holde seg oppdatert på endringer i samfunnet og finne løsninger til utfordringer etter hvert som de oppstår.

Guclu og Can (2015) har undersøkt bruk av ulike kilder for å holde seg oppdatert blant over 600 polititjenestepersoner i Tyrkia. Av totalt 23 kilder var biblioteket og trykte tidsskrifter de minst brukte, mens juridiske dokumenter og kollegaer de to mest brukte. Forfatterne hevder at

bruken av informasjonskilder øker med antall år erfaring, mens utdanningsnivå ikke ser ut til å påvirke bruken.

Det finnes også studier der man har undersøkt bruk av forskning på et organisatorisk nivå. For eksempel har Rojek, Alpert og Smith (2012) gjennomført en spørreundersøkelse for å kartlegge hvor ofte utvalgte statlige og lokale politienheter i USA bruker forskningsfunn som en del av sitt beslutningsgrunnlag og hvilke forskningskanaler de gjør bruk av. Fagtidsskrifter og informasjon fra fagsammenslutninger var mest brukt. Vitenskapelige tidsskrifter var blant de minst brukte kildene. Begrepet *forskningsfunn* var med vilje ikke spesifisert i spørreskjemaet, og forfatterne påpeker at det kan være en svakhet ved studien.

Det finnes foreløpig lite informasjonsvitenskapelig forskning som undersøker informasjonskultur og informasjonskompetanse i politiet, men studier fra helsesektoren kan by på interessante perspektiver. Ett eksempel er Nordsteien og Byströms (2018) studie av hvordan 18 nyutdannede sykepleiere innenfor de første to årene etter endt utdanning interagerer med informasjonspraksiser og informasjonskultur på arbeidsplassen, og hvordan dette påvirker utvikling og endring. Studien ble gjennomført som en longitudinell studie med fokusgrupper og observasjon. Resultatene viser blant annet at de nyutdannedes ferdigheter i å søke etter, finne og dele informasjon gjør at de av og til kan innta rollen som eksperter fordi de bringer ny, oppdatert kunnskap og nye ferdigheter inn i praksisfellesskapet. I tillegg lærer de gjennom å tilpasse sin egen fagutøvelse til praksisfellesskapet de er en del av. Slik er de både lærende og lærere. Studien avdekket også at de nyutdannede skiller seg fra eksisterende praksiser i fellesskapet ved sine aktiviteter, verdier og integritet knyttet til å søke og anvende informasjon.

Den begrensede mengden tidligere informasjonsvitenskapelig forskning innenfor politiet aktualiserer mitt prosjekt.

6 Metode

6.1 Valg av metode

Det var et mål å utforme studien på en måte som ga kunnskap som potensielt kunne være gyldig for alle praksisveiledere, selv om hele gruppen ikke deltok i undersøkelsen. I slike tilfeller er det mest aktuelt å velge et ekstensivt, kvantitativt studiedesign som er praktisk

gjennomførbart innenfor en langt større populasjon enn eksempelvis intervjuundersøkelser og andre kvalitative metoder er (Jacobsen, 2015, s. 109). På bakgrunn av dette valgte jeg å benytte kvantitativ metode og gjennomføre en tverrsnittstudie i form av en nettbasert spørreundersøkelse ved hjelp av spørreskjemaverktøyet Questback. Primærdata fra undersøkelsen utgjør empirien i oppgaven.

Ifølge Jacobsen (2015, s. 278-281) er nettbaserte spørreundersøkelser er en kostnads- og arbeidsbesparende måte å nå ut til mange respondenter på og man unngår at svarene påvirkes av intervju effekter siden forskeren ikke interagerer direkte med respondentene. I tillegg medfører metoden at den opplevde anonymiteten er høy, noe som gjør at respondentene føler seg tryggere og dermed svarer mer ærlig på sensitive spørsmål.

6.2 Populasjon og utvalg

Prosjektet tok utgangspunkt i en avgrenset gruppe polititjenestepersoner: praksisveiledere. I denne sammenhengen omfatter dette både 720 individuelle veiledere (en per student), samt personer ute i politidistriktene som har ansvar for å veilede studentene innenfor etterforskningsmetoder eller forebyggende metoder. For studieåret 2018-2019 utgjorde disse to gruppene totalt 803 personer. Alle ble invitert til å delta i undersøkelsen og utgjorde derfor studiens populasjon. Utvalget består av de som besvarte undersøkelsen – totalt 248 personer. Svarprosent og representativitet kommenteres i kapittel 7.

6.3 Utarbeidelse og pilottesting av spørreskjemaet

Spørreskjemaet ble utarbeidet gjennom en prosess bestående av flere delvis overlappende steg.

Innledningsvis ble det gjennomført samtaler med medarbeidere ved Politihøgskolen som kjenner målgruppen og profesjonen godt, enten gjennom egen politibakgrunn, gjennom erfaring med politifaglig forskning og/eller undervisning eller gjennom erfaring som praksisveileder. Slike samtaler er anbefalt for å sikre at spørsmålene blir forståelige for målgruppen (Johannessen, Tuft & Christoffersen, 2016, s. 275). Alle fikk presentert formålet med undersøkelsen, forskningsspørsmål og aktuelle variabler og analyser på forhånd.

Gjenbruk av spørsmål fra tidligere studier legger potensielt til rette for sammenlikning av resultater på tvers av landegrenser og profesjoner (Johannessen et al., 2016, s. 263). Tre

spørreskjemaer ble vurdert: DEBP og EBP² som er brukt i helsefagene av henholdsvis Dalheim (2011) og Titlestad (2015), samt spørreskjemaet fra Palmer (2011) som bygger delvis på *The receptivity survey* fra Telep og Lum (2014). Etter å ha vurdert skjemaene med tanke på bruk i en norsk politikontekst, viste det seg at de var lite egnet for gjenbruk, men at enkelte spørsmål kunne fungere som inspirasjon. Førsteutkastet ble derfor utarbeidet med utgangspunkt i forarbeidet med aktuelle analyser og variabler, og bare i liten grad eksisterende spørreskjemaer.

Det ble gjennomført en pilottest der totalt 15 personer som ikke hadde vært involvert i prosessen med å utvikle skjemaet ble spurt om å gjennomføre undersøkelsen og gi tilbakemelding etterpå. Pilottest er anbefalt for å fange opp ulike svakheter ved skjemaet eller gjennomføringen, før undersøkelsen sendes ut til respondentene (Haraldsen, 2010, s. 281). Blant testpersonene var det både polititjenestepersoner, forskere og bibliotekarer med kjennskap til målgruppen og/eller kunnskapsbasert praksis.

Litt over halvparten av testpersonene ga tilbakemelding, og tilbakemeldingene tydet på at spørsmålene ble oppfattet som relevante og forståelige, men det kom flere forslag til språklige justeringer og andre verdifulle innspill som fikk betydning for den endelige versjonen av spørreskjemaet. Piloten avdekket også at enkelte brukere kunne få problemer med å åpne undersøkelsen på grunn av nettleseroppsettet på noen PCer i politinettet, og det ble lagt inn tips til løsning i invitasjonsteksten.

Umiddelbar validitet («face validity») er en skjønnsmessig vurdering av i hvilken grad spørsmålene og svaralternativene virker fornuftige, og vurderes som regel av en gruppe som er representative for de som skal svare på undersøkelsen (Jacobsen, 2015, s. 234).

Innholdsvaliditet («content validity») er en vurdering av hvorvidt spørsmålene i spørreskjemaet er representative og dekkende for det fenomenet vi ønsker å måle, og om spørsmålene er tydelige og forståelige. Dette vurderes som regel av en gruppe eksperter på det området som undersøkes, inkludert forskeren selv (Ringdal, 2018, s. 105). Umiddelbar validitet og innholdsvaliditet ble ivaretatt ved at skjemaet ble testet ut og vurdert både av testpersoner i etaten og av forskere.

6.4 Spørreskjemaets oppbygging

Spørsmålstyper og struktur

De fleste spørsmålene i spørreskjemaet er lukkede spørsmål med predefinerte svaralternativer. Alle de lukkede spørsmålene er obligatoriske. Dette kan føre til økt frafall, som igjen får betydning for svarprosenten og potensielt også for undersøkelsens reliabilitet. En fordel med obligatoriske spørsmål er imidlertid at det eliminerer utfordringene med manglende svar på enkeltspørsmål fordi alle svarsett i det endelige datamaterialet er komplette. Jeg ønsket så komplette svar som mulig, og valgte derfor å la dette veie tyngst.

Skjemaet inneholder også noen åpne, valgfrie spørsmål. Dette er anbefalt for å gi respondentene «ventiler» der de kan utdype svarene sine eller få utløp for frustrasjon, og for å ta høyde for at respondentene har andre begrunnelser eller synspunkter enn de predefinerte svaralternativene rommer (Jacobsen, 2015, s. 265). De åpne spørsmålene ble begrenset til oppfølgingsspørsmål på to områder der det var ønskelig å fange opp mer enn det de faste svaralternativene la opp til. I tillegg ble det lagt inn et åpent spørsmål helt slutt til for å få tilbakemeldinger som gikk mer generelt på temaet for undersøkelsen, men som ikke nødvendigvis var direkte knyttet til noen av de konkrete spørsmålene.

Det ble vurdert om rekkefølgen på spørsmålene kunne medføre en spørsmålskontekst-effekt, altså at svaret på ett spørsmål påvirkes av hvilke spørsmål som stilles før det (Jacobsen, 2015, s. 275). Dette ble vurdert som en lite sannsynlig feilkilde. Det første spørsmålet i en spørreundersøkelse kan ha betydning for om respondentene går videre til de neste (Haraldsen, 2010, s. 223). I det første spørsmålet bør respondentene få en opplevelse av at de har noe å bidra med, og det bør oppleves som relevant slik at motivasjonen for å gjennomføre undersøkelsen vekkes. Det er også anbefalt at man starter med de mest «ufarlige» spørsmålene – spørsmål som ikke oppleves som følsomme eller vanskelige (Jacobsen, 2015, s. 274). Slik unngår man at respondentene føler seg utfordret og dermed avslutter før de har begynt. På bakgrunn av dette ble respondentene først bedt å ta stilling til hvor nyttige de opplever at et utvalg kunnskapskilder/-typer er for yrkesutøvelsen deres. Dette ble vurdert som mindre sensitivt enn en del av de påfølgende spørsmålene, og kunne samtidig bevisstgjøre respondentene på at det finnes ulike kilder til kunnskap og slik sette den forskningsbaserte kunnskapen inn i en større kontekst. Spørsmålet kan også signalisere at

forskningen anerkjennes som *en av flere* kilder til kunnskap, noe som kan være et poeng dersom det forekommer skepsis eller motstand mot forskning blant respondentene.

Svaralternativer

I noen spørsmål ble det benyttet Likert-skalaer med alternativer som *Helt enig*, *Ganske enig*, *Verken eller*, *Ganske uenig* og *Helt uenig*. De fleste spørsmålene besvares imidlertid gjennom fempunkts tallskalaer. Et utgangspunkt for valg av antall punkter på skalaen var en antakelse om at ikke alle respondentene hadde en oppfatning som gikk enten i den ene eller den andre retningen. I slike bipolare skalaer der svarene fordeler seg på hver side av et nøytralt midtpunkt, er det anbefalt å benytte fem- eller sjupunktsskalaer (Haraldsen, 2010, s. 185).

I ett tilfelle benyttes skalaen *Svært nyttig*, *Litt nyttig*, *Ikke nyttig* eller *Vet ikke*. Skalaen kan kritiseres for ikke å være balansert i og med at det ikke er like mange positive og negative svaralternativer – et krav det er vanlig å stille til denne typen rangordnede svar (Jacobsen, 2015, s. 262). En forenklet skala ble likevel vurdert som tilstrekkelig for å fange opp skillet nyttig – ikke nyttig.

Alle de lukkede spørsmålene inneholder et *vet ikke*-alternativ. Dette er anbefalt for å forebygge frafall av respondenter som ikke er i stand til å besvare et spørsmål ved hjelp av de andre svarkategoriene, samt for å redusere risikoen for at respondenter «bare velger noe» for å komme videre (Johannessen et al., 2016, s. 273). Kombinasjonen av svarskala med midtpunkt og et *vet ikke*-alternativ kan kanskje sies å være forvirrende, men dekker to ulike behov. Midtpunktet er for dem som mener at det er like mye som trekker i den ene eller den andre retningen, mens *Vet ikke* er for dem som ikke har gjort seg opp en mening (Haraldsen, 2010, s. 186). Dette er likevel en problematikk man bør være obs på når svarene skal analyseres.

I noen tilfeller ble *vet ikke*-alternativet utvidet med *Ikke aktuelt* eller *Ønsker ikke å svare* for å ta høyde for at det kan være flere grunner til at man velger dette alternativet enn at man ikke vet hva man skal svare, eksempelvis i det første spørsmålet der respondentene blir bedt om å vurdere nytteverdien av etter- eller videreutdanning – noe som ikke er aktuelt for alle. *Ønsker ikke å svare* er tatt med i spørsmål om adferd og vurdering av egne ferdigheter – spørsmål som kan oppleves som mer sensitive enn andre.

Noen av spørsmålene i undersøkelsen kan oppfattes som «verdiladede», altså at det anses som mer positivt dersom man for eksempel svarer at man ofte leter aktivt etter forskning enn om

man svarer svært sjelden eller aldri. Slike spørsmål kan gjøre at respondentene føler et behov for å pynte på svarene sine (Haraldsen, 2010, s. 155-156). For å ha noe kontroll med slike allmenne påvirkningsfaktorer, er det anbefalt å starte med det «dårligste» svaralternativet og slik indirekte signalisere at det er et akseptabelt svar. Dette virkemiddelet er benyttet noen steder i undersøkelsen.

En utfordring i retrospektive spørsmål er at tidsangivelsene kan påvirke hvilken informasjon vi får (Jacobsen, 2015, s. 271). På bakgrunn av dette ble eksempelvis «et kalenderår» valgt fremfor f.eks. «de siste 12 måneder» i håp om at respondentene da tok utgangspunkt i normaladferd, ikke det som tilfeldigvis har skjedd de siste 12 månedene. I dette spørsmålet kunne det vært aktuelt å benytte en skala med ulike varianter av ofte og sjelden, men siden disse begrepene kan bety ulike ting for ulike personer, valgte jeg skalaen *Ukentlig, Månedlig, Halvårlig, Årlig og Aldri*.

Definisjonen på forskning

De aller fleste spørsmålene i skjemaet omhandler aktiviteter, nytteverdi, ferdigheter etc. relatert til *forskning*. For å sikre en likest mulig forståelse av begrepet, ble følgende formulering tatt inn i spørreskjemaet:

«I de neste spørsmålene vil vi konsentrere oss om forskning. Med «forskning» mener vi her fagartikler eller andre trykte eller digitale tekster som bygger på vitenskapelige forskningsprosjekter/studier. All forskning som er relevant for politiryket er av interesse.»

6.5 Gjennomføring av spørreundersøkelsen

Respondentene ble identifisert ved hjelp av lister fra Bacheloravdelingen ved Politihøgskolen. Listene inneholder navn og epostadresser og er delt inn etter politidistrikt. Epostadresser ble importert til Questback. Av anonymitetshensyn ble øvrige opplysninger ikke importert.

Invitasjoner til å delta i undersøkelsen ble sendt ut 4. desember 2018 med ca. to ukers svarfrist. Invitasjon og spørreskjema er gjengitt i Vedlegg 1. Både purringer og belønninger kan stimulere til flere svar (Jacobsen, 2015, s. 310). Det ble derfor sendt ut tre purringer og alle som svarte var med i trekningen av et gavekort. Siden invitasjonene gikk til

respondentenes personlige politi-epostadresse via Questback, var det mulig å purre kun de som ikke hadde svart.

For å stimulere til økt deltakelse, ble praksisansvarlige (de som koordinerer veiledere innenfor et distrikt) anmodet om å oppfordre veiledere i sitt distrikt til å delta i undersøkelsen.

Undersøkelsen ble stengt 10. januar 2019.

6.6 Behandling av data

Dataene fra undersøkelsen ble eksportert fra Questback til Microsoft Excel 2016 og IBM SPSS Statistics 24 for bearbeiding og analyse. Det ble gjort univariate analyser for å se hvordan enhetene fordeler seg på ulike variabler. I de fleste tilfeller ble analysene gjort som frekvensberegninger som viser den prosentvise fordelingen av enhetene på variablene. De univariate analysene ble vurdert som tilstrekkelige for å besvare forskningsspørsmålene, så selv om ulike kryssanalyser ble diskutert, ble de vurdert til å ligge utenfor rammene av denne oppgaven. Alternative analyser berøres ytterligere i avslutningen (kapittel 9).

Siden alle spørsmålene i undersøkelsen var obligatoriske, er det ingen ufullstendige registreringer og dermed ingen manglende verdier for enkeltvariabler som følge av at respondenter ikke har svart på enkeltspørsmål. Det er imidlertid mulig å svare *Vet ikke* på alle spørsmål og denne typen svar blir av noen forskere behandlet som en form for manglende data («missing data»). Det er omdiskutert om disse svarene skal tas med i det endelige datagrunnlaget, for eksempel når man regner prosentvis fordeling på ulike svaralternativer (Holbrook, 2008; Young, 2012). Utgangspunktet for vurderingen er som regel om man anser *vet ikke*-svarene for et fullverdig svar, eller om man anser at årsaken til at en respondent kan ha valgt dette alternativet som så usikker at man ikke tar dem med. I det følgende er prosentvis fordeling regnet ut fra alle svar – også *vet ikke*-svarene. Dette begrunnes først og fremst med at *vet ikke*-andelen er gjennomgående lav og at de aller fleste har klart å ta stilling til spørsmålene gjennom å benytte de øvrige svaralternativene. Dette kan tolkes i retning av at *vet ikke*-alternativet er brukt som et fullverdig svar. I enkelte tilfeller vil jeg likevel problematisere andelen *vet ikke*-svar og belyse hvordan denne *kan* påvirke resultatene.

De åpne spørsmålene i undersøkelsen tilfører kvalitative data i form av tekst. Teksten kan gjøres om til kvantifiserbare enheter gjennom å kode den inn i ulike kategorier. Slike kategorier kan utledes fra datagrunnlaget eller være forhåndsdefinerte – henholdsvis induktiv

eller deduktiv tilnærming (Ringdal, 2018, s. 259). Få respondenter benyttet muligheten til å komme med tilleggskommentarer, og jeg vurderte det som lite hensiktsmessig å kode et såpass begrenset datamateriale med henblikk på å utlede flere kategorier. De kvalitative dataene ble derfor gjennomgått manuelt, og beskrives sammen med øvrige funn i resultatkapittelet.

6.7 Begrensninger ved metoden

En generell ulempe med nettbaserte undersøkelser, er at det ikke er mulig å justere eller korrigere etter at undersøkelsen er iverksatt – i motsetning til i kvalitative tilnærminger der man i større grad kan justere underveis gjennom presiseringer, oppfølgingsspørsmål etc. (Jacobsen, s. 252). Dette stiller strengere krav til forarbeidet. En annen svakhet er at frafallet ser ut til å være større i nettbaserte undersøkelser, noe som gir lav svarprosent (Jacobsen, 2015, s. 280).

En generell utfordring med retrospektive spørsmål er at folk ikke husker særlig langt tilbake i tid (Jacobsen, 2015, s. 271). Resultatet kan være at respondenten gjør et anslag – som ikke nødvendigvis stemmer med virkeligheten (Haraldsen, 2010, s. 167). Det er derfor viktig å ta forbehold når dataene fra denne typen undersøkelsen skal analyseres.

I tillegg til generelle metodiske utfordringer, kan en del av spørsmålene i undersøkelsen oppleves som sensitive i den forstand at respondentene kan ha en følelse av at noen svar er «bedre» eller «riktigere» enn andre. Dette kan føre til at de velger å ikke delta, eller at de pynter på svarene sine.

6.8 Forskningsetiske refleksjoner

Studien ble meldt til Norsk senter for forskningsdata (NSD). Dette er påkrevet dersom det er aktuelt å samle inn opplysninger som klassifiseres som personopplysninger i regelverket. Invitasjonstekst, informasjon om personvern og samtykke, samt enkelte elementer ved selve gjennomføringen, ble justert i tråd med innspill fra NSD. Meldeskjema og godkjenning fra NSD er gjengitt i Vedlegg 2.

Respondentenes anonymitet ble ivaretatt på flere måter. Det ble blant annet gjort en streng vurdering av hvilke bakgrunnsopplysninger det var nødvendig å samle inn. Alder ble utelatt fordi det ville være mulig å utlede omtrentlig aldersfordeling på respondentene ut fra når de

gikk ut av grunnutdanningen, mens kjønn ble utelatt fordi det ble vurdert som irrelevant for undersøkelsen. Anonymitet ivaretas også ved at Questback ble brukt til utsendelse – det er ikke mulig å se hvem som har svart og ikke, og dermed heller ikke hvem som har svart hva.

Det er fordeler ved å forske med utgangspunkt i egen arbeidsplass, men også ulemper (Jacobsen, 2015, s. 56-58). En ulempe er at man kan ha en forforståelse som påvirker tolkningen av resultatene, og kanskje også interesser som gjør at man «ser det man vil se», samtidig som det å være tett på et temaområde kan gjøre at man får blindsoner og dermed går glipp av ting en utenforstående forsker ville ha fanget opp. I denne undersøkelsen tar jeg utgangspunkt i en tematikk jeg er tett på til daglig, noe som kan ha påvirket både utformingen av undersøkelsen og tolkningen av resultatene. Dersom forskeren hører til den samme organisasjonen som studieobjektene, skal dette alltid oppgis. I dette tilfellet kan min kobling til politietaten ha påvirket både hvem som valgte å delta og hva de som deltok svarte.

7 Resultater

I dette kapitlet vil jeg presentere resultatene fra undersøkelsen. Jeg starter med svarprosent og svar på spørsmål om utdanning og erfaring. Deretter følger resultatene fra hovedspørsmålene i undersøkelsen, strukturert etter hvilket forskningsspørsmål de er ment å belyse. Forskningsspørsmålene har også vært førende for hvilke data og analyser jeg har valgt å fokusere på.

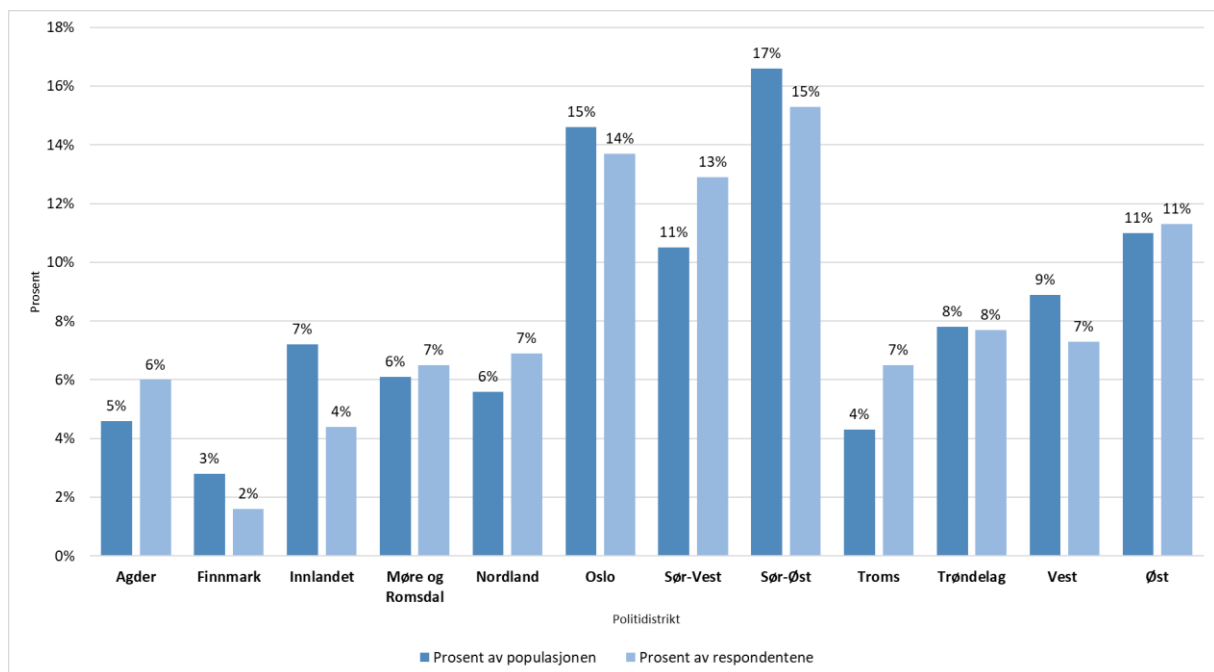
Prosentandeler er rundet opp eller ned til nærmeste hele tall av hensyn til lesbarheten. På grunn av avrundingen kan summen av prosentandelene for hvert spørsmål enkelte ganger bli 99 eller 101. Liten n benyttes for antall respondenter som har valgt de ulike svaralternativene, mens stor N er totalt antall respondenter som har svart på spørsmålet.

7.1 Svarprosent og frafall

Undersøkelsen gikk ut til totalt 802 personer. 248 besvarte hele undersøkelsen. Dette gir en svarprosent på 31 %. I tillegg startet 52 respondenter på undersøkelsen, uten å fullføre. Det er kun data fra de fullførte skjemaene som er tilgjengelige, og data fra de påbegynte spørreskjemaene inngår derfor ikke i det endelige datamaterialet eller i de 31 prosentene.

En svarprosent på mer enn 50 % regnes som svært bra, men det vanlige er at prosenten ligger på mellom 30 – 40 %, blant annet som følge av at spørreundersøkelser blir stadig mer brukt

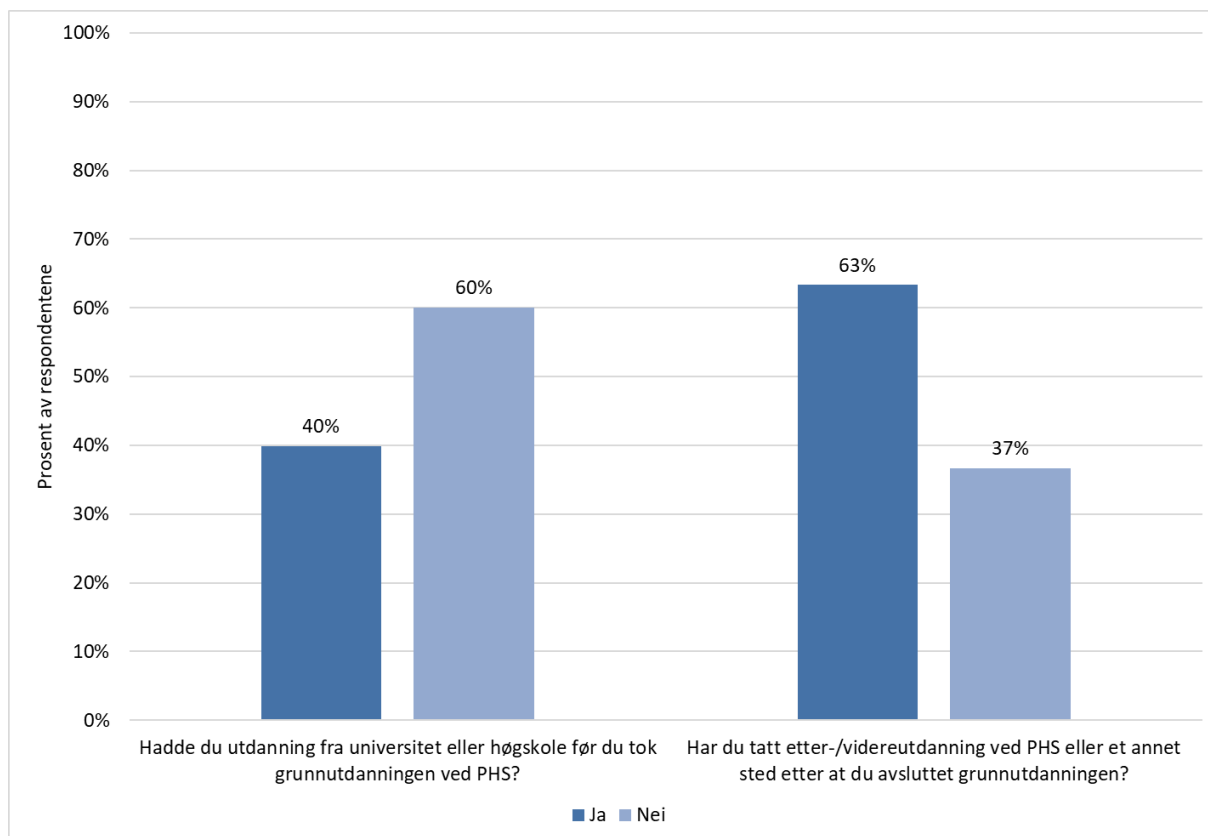
og at vi «går lei» (Johannessen et al., 2016, s. 247). For å oppnå noe mer sikkerhet rundt overførbarheten av resultater, er det vanlig å gjennomføre en bortfallsanalyse. Ved å sammenlikne fordelingen på sentrale variabler i utvalget med tilsvarende fordelinger for hele populasjonen, kan vi finne ut om det er mønstre i bortfallet som kan ha ført til skjevheter i resultatene (Tuftes, 2011, s. 84). Den eneste variabelen som var tilgjengelig for hele populasjonen, var fordeling på politidistrikt. Antall mottakere per distrikt ble sammenliknet med antall respondenter per distrikt og Figur 3 viser at det er stor grad av sammenfall mellom de to. Ut fra denne variabelen kan man konkludere med at utvalget er representativt opp mot distrikt. Det må tas forbehold om at sammenlikninger av andre variabler kunne ha gitt et annet resultat og det er derfor vanskelig å si noe mer om representativiteten.

Figur 3. Fordeling på politidistrikt. Prosentvis fordeling av respondenter, sammenliknet med prosentvis fordeling av antall mottakere. Merk at Y-aksen er forkortet. (N=248)

7.2 Utdanning og erfaring

Respondentene ble spurt om de hadde utdanning før de begynte på PHS og om de har tatt etter- eller videreutdanning etter grunnutdanningen. Svarene er oppsummert i Figur 4.

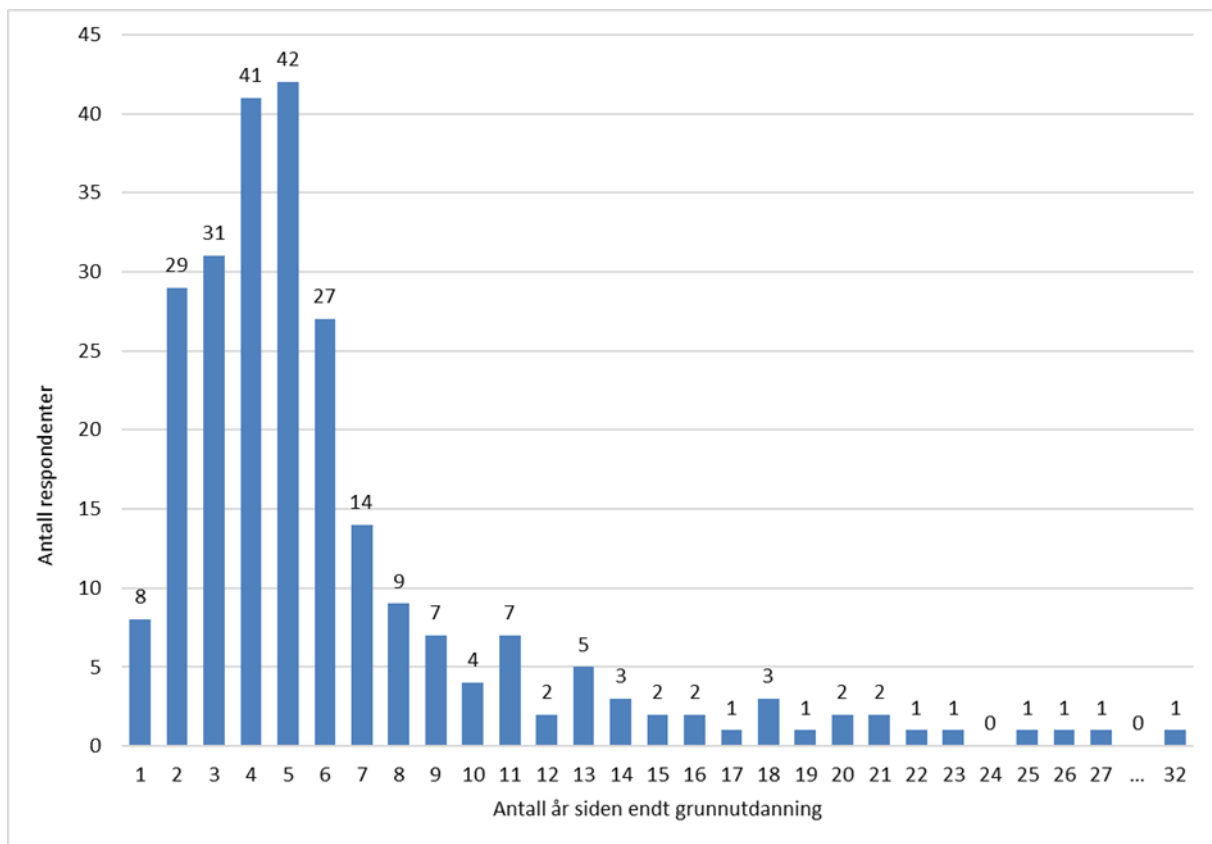
Figur 4. Utdanning. Prosentvis fordeling av svar på spørsmål 13 (utdanning før grunnutdanningen) og 15 (utdanning etter grunnutdanningen). (N=248)

På spørsmål om tidligere utdanning svarte 40 % (n=99) at de hadde utdanning fra universitet eller høyskole før de tok grunnutdanningen ved Politihøgskolen. Av disse oppga 23 % (n=26) kun utdanningssted eller -grad, men blant dem som spesifiserte fagområde, dominerer idrettsfag (23 %, n=26) og samfunnsvitenskapelige fag som psykologi, sosiologi og statsvitenskap (19 %, n=21). Eksempler på andre fagområder er lærerutdanning, juss, kriminologi, og økonomi og ledelse. Ut fra hvordan respondentene beskriver fagene, virker det som om tidligere utdanning i hovedsak er årsstudium eller i noen svært få tilfeller en bachelorgrad.

På spørsmål om etter- eller videreutdanning svarte 63 % (n=157) at de har tatt etter- eller videreutdanning ved Politihøgskolen eller et annet sted etter at de avsluttet grunnutdanningen. Litt over halvparten av disse (57 %, n=87) spesifiserte at de har tatt kurs i veiledningspedagogikk. De øvrige har stort sett andre kortere kurs fra Politihøgskolen og noen svært få har tatt kurs andre steder. Kun én respondent oppga å ha tatt en mastergrad.

Respondentene ble spurt hvilket år de gikk ut av Politihøgskolen. Av hensyn til analysen ble svarene omregnet til antall år siden endt grunnutdanning. Jeg valgte å regne med

utgangspunkt i 2018 da undersøkelsen ble gjennomført. Figur 5 viser fordelingen av antall respondenter på antall år siden endt grunnutdanning.

Figur 5. Antall år siden endt grunnutdanning. Fordeling av antall respondenter. (N=248)

Resultatene viser at respondentene stort sett er forholdsvis nyutdannede. Hele 61 % (n=151) er uteksaminert innenfor de siste fem årene og totalt 85 % (n=212) innenfor de siste ti årene.

Tidligere undersøkelser har vist at det er høy grad av sammenfall mellom alder og når man går på grunnutdanningen. For eksempel fremkommer det av opptaksrapporten for 2018 at 85 % av studentene ved Politihøgskolen er i aldersgruppen 20-25 år (Politihøgskolen, 2018b, s. 53). Dette har vært stabilt de siste årene, og det er derfor grunn til å anta at respondentene i denne undersøkelsen er forholdsvis unge.

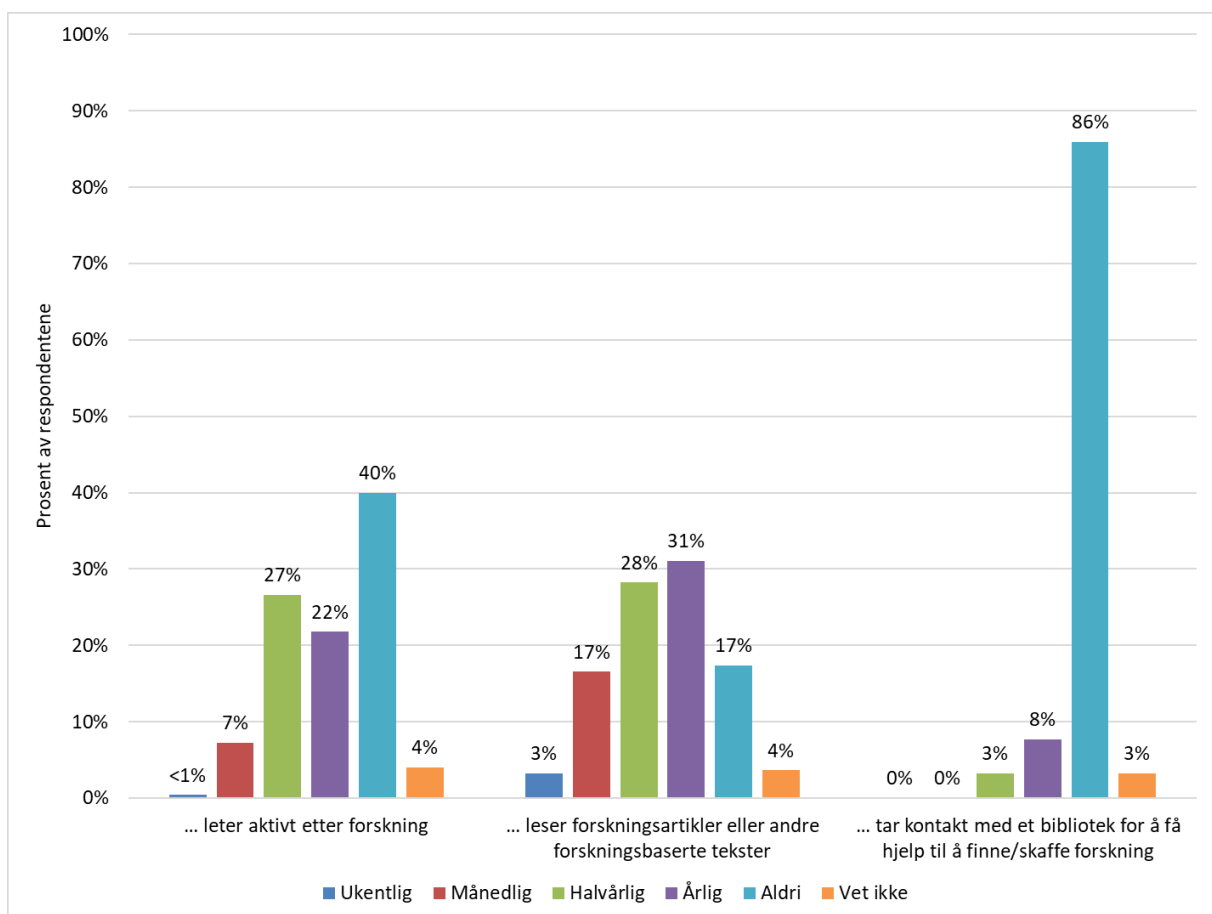
På spørsmål om antall år som praksisveileder, svarte 68 % (n=169) at de har inntil tre års samlet erfaring i rollen. Videre oppga 19 % (n=47) fra tre og inntil fem år og 11 % (n=28) fra fem inntil ti år. Kun 2 % (n=4) har ti års erfaring eller mer.

7.3 Resultater i tilknytning til forskningsspørsmålene

Hvor ofte og på hvilke måter kommer praksisveiledere i berøring med forskningsbasert kunnskap i dag?

For å få et inntrykk av nåsituasjonen, ble respondentene bedt om å angi omtrent hvor ofte de utfører ulike aktiviteter relatert til forskningsbasert kunnskap på skalaen Ukentlig, Månedlig, Halvårlig, Årlig og Aldri, samt et *vet ikke*-alternativ.

Figur 6 viser hvordan svarene fordeler seg på alternativene knyttet til å lete aktivt etter forskning, lese forskning og oppsøke et bibliotek for å få hjelp til å skaffe forskning.

Figur 6. Spørsmål 2: «Ta utgangspunkt i jobben din og angi omtrent hvor ofte i løpet av et kalenderår du ...». Prosentvis fordeling av svar på tre svaralternativer. (N=248)

Resultatene viser at 40 % (n=99) aldri leter aktivt etter forskning, mens nesten halvparten (49 %, n=120) leter aktivt halvårlig eller årlig.

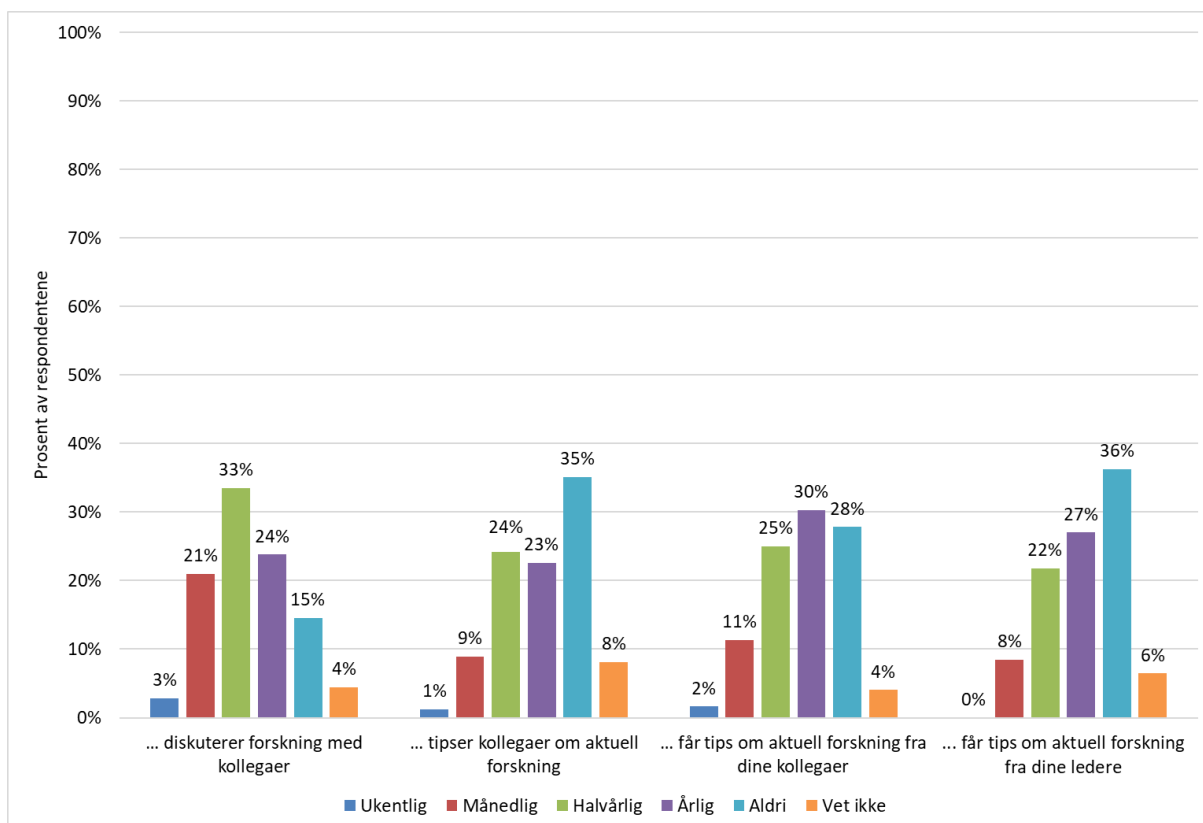
Siden det at man ikke selv leter aktivt etter forskning ikke nødvendigvis betyr at man aldri leser, spurte jeg også om lesefrekvensen. Her svarte 17 % (n=43) at de aldri leser

forskningsartikler eller andre forskningsbaserte tekster, mens til sammen 59 % (n=147) svarte at de leser halvårlig eller årlig og 20 % (n=49) ukentlig eller månedlig.

På spørsmål om hvor ofte respondentene tar kontakt med et bibliotek for å få hjelp til å finne eller skaffe forskning svarte hele 86 % (n=213) *Aldri*.

Vet ikke-andelen på dette spørsmålet er lav - den høyeste er på 8,5 %, som tilsvarer 21 respondenter.

Hvorvidt respondentene diskuterer forskning i kollegiet eller tipser hverandre om aktuell forskning, kan si noe om informasjonskulturen og om den forskningsbaserte kunnskapen anses som betydningsfull for profesjonen. Figur 7 viser prosentvis fordeling av svarene på alternativene som gjelder å diskutere og tipse kollegaer om forskning, samt å motta tips fra kollegaer og ledere.

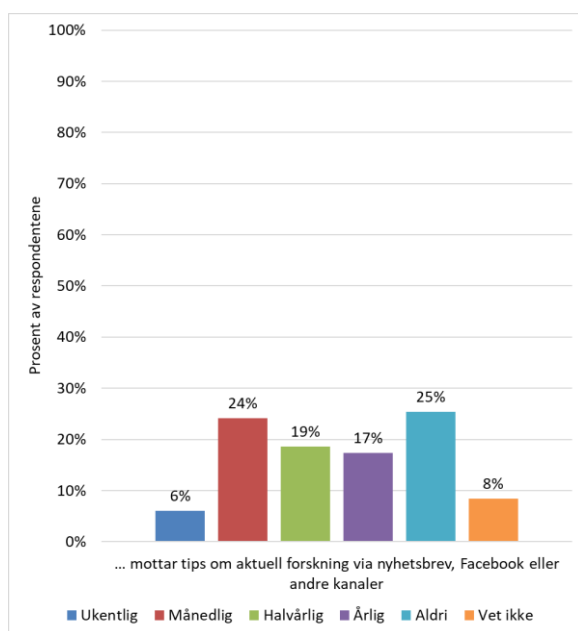

Figur 7. Spørsmål 2: «Ta utgangspunkt i jobben din og angi omtrent hvor ofte i løpet av et kalenderår du ...». Prosentvis fordeling av svar på fire svaralternativer. (N=248)

Til sammen 24 % (n=59) svarte at de diskuterer forskning med sine kollegaer ukentlig eller månedlig, 57 % (n=142) svarte *Halvårlig* eller *Årlig*, mens 15 % (n=36) oppga at de aldri diskuterer forskning med kollegaene.

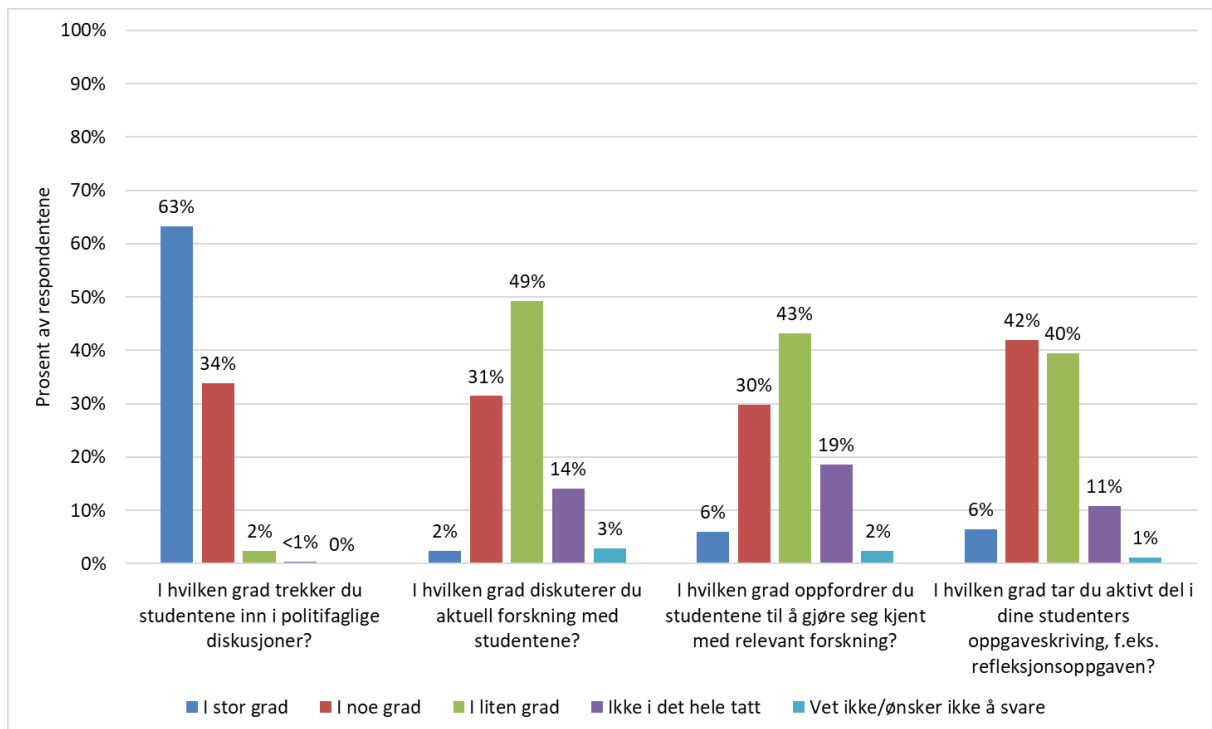
På spørsmål om hvor ofte respondentene tipser kollegaer, svarte 35 % (n=87) *Aldri*, mens 47 % (n=116) svarte *Halvårlig* eller *Årlig*. På spørsmål om hvor ofte respondentene får tips fra andre, rapporterte 68 % (n=169) at de av og til får tips av sine kollegaer, mens tilsvarende tall for tips fra ledere er 57 % (n=142). Det er noen flere som svarer at de aldri får tips fra sine ledere (36 %, n=90) enn de som svarer at de aldri får tips av sine kollegaer (28 %, n=69).

For å få et bilde av om respondentene mottar informasjon om aktuell forskning på andre måter, ble de bedt om å oppgi omtrent hvor ofte de mottar tips via nyhetsbrev, Facebook eller andre kanaler. Her svarte 66 % (n=169) at de av og til får tips på denne måten, mens 25 % (n=63) svarte *Aldri*. Resultatene er oppsummert i Figur 8.

Figur 8. Spørsmål 2: «Ta utgangspunkt i jobben din og angi omtrent hvor ofte i løpet av et kalenderår du ...». Prosentvis fordeling av svar på ett svaralternativ. (N=248)

Siden rollen som praksisveileder er i skjæringspunktet mellom praksis og akademia, var det interessant å undersøke om rollen rommer ulike aktiviteter relatert til forskningsbasert kunnskap. Aktivitetene som ble valgt ut var det å trekke studentene inn i politifaglige diskusjoner, å diskutere aktuell forskning med studentene, å oppfordre studentene til å gjøre seg kjent med relevant forskning og å ta del i studentenes akademiske oppgaveskriving. Resultatene er sammenstilt i Figur 9.

Figur 9. Spørsmål 4: «Ta utgangspunkt i din rolle som praksisveileder og svar på spørsmålene under».

Prosentvis fordeling av svar. (N=248)

Her svarte til sammen 97 % (n=241) at de i stor grad eller i noe grad trekker studentene inn i politifaglige diskusjoner. Det var ikke like mange som oppga at de diskuterer aktuell forskning med studentene. Her svarte 33 % (n=84) *I stor grad* eller *I noe grad*, mens til sammen 63 % (n=155) svarte *I liten grad* eller *Ikke i det hele tatt*. Tilsvarende oppga 36% (n=89) at de i stor grad eller i noe grad oppfordrer studentene til å gjøre seg kjent med relevant forskning, mens 62 % (n=153) svarte *I liten grad* eller *Ikke i det hele tatt*. Ser vi samlet på de som har svart i stor, noe eller liten grad, er det likevel langt flere som diskuterer forskning med studentene og oppfordrer studentene til å gjøre seg kjent med relevant forskning enn de som ikke gjør dette i det hele tatt.

På spørsmål om de tar aktivt del i studentenes oppgaveskriving, fordeler svarene seg omtrent likt på *I liten grad* og *Ikke i det hele tatt* (51 %, n=125) og *I stor grad* og *I noe grad* (48 %, n=120).

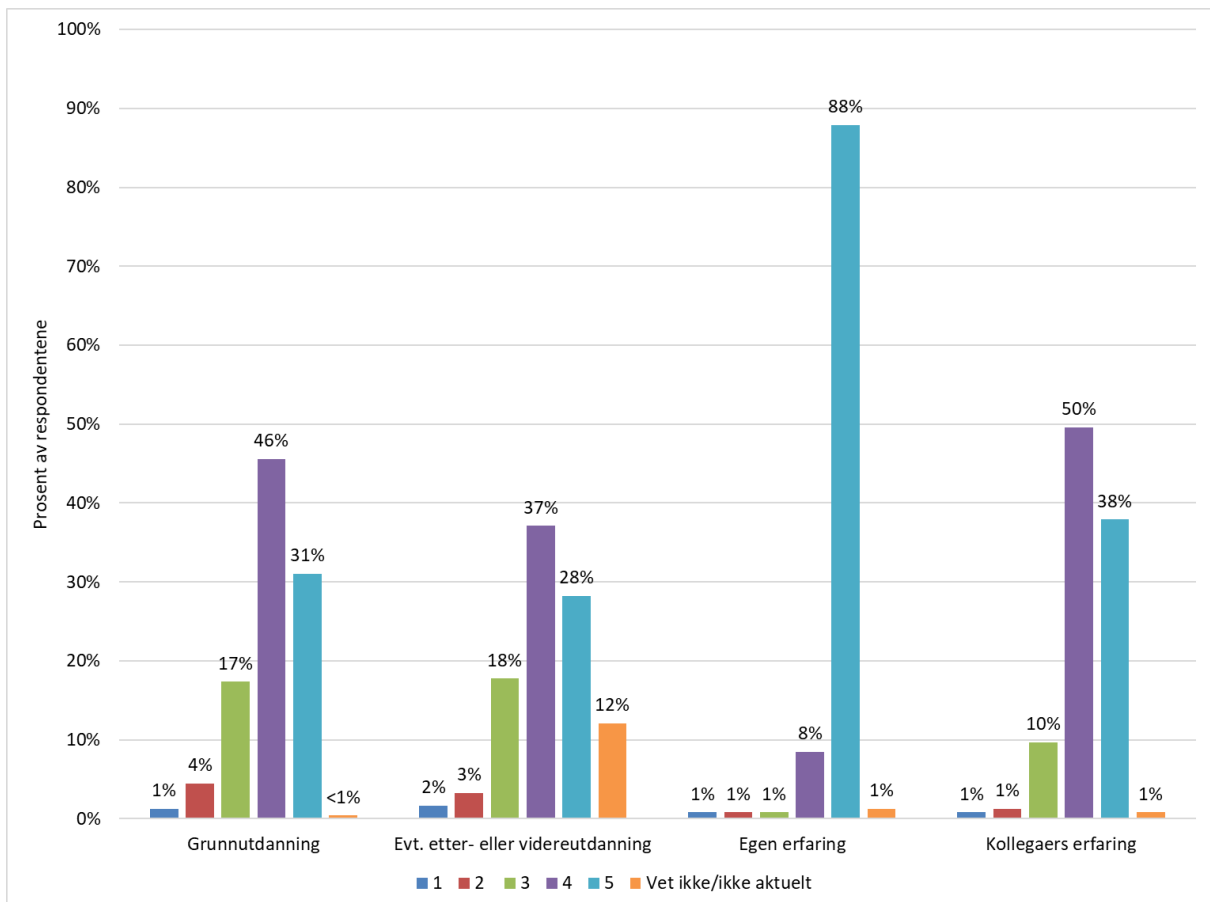
Hvordan vurderer praksisveiledere nytteverdien av forskningsbasert kunnskap?

Respondentene ble bedt om å vurdere hvor nyttige ulike kunnskapskilder-/typer oppleves for yrkesutøvelsen på en skala fra 1 til 5, der 1 tilsvarer *Ikke nyttig* og 5 *Svært nyttig*. I tillegg kunne respondentene velge alternativer *Vet ikke/ikke aktuelt*.

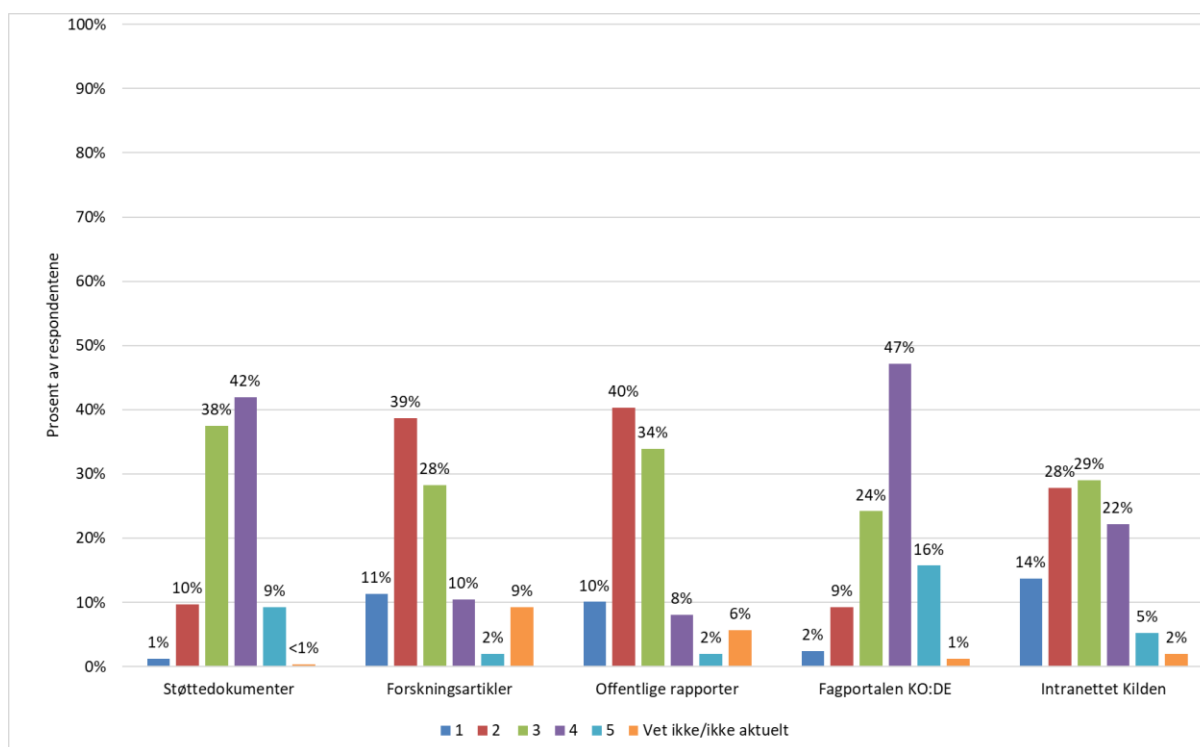

For dette spørsmålet er det særlig viktig å være bevisst på andelen *vet ikke*-svar for de ulike svaralternativene og konsekvensene av å inkludere disse i sammenlikningen. Dette skyldes at ikke alle respondentene vil ha forutsetninger for å vurdere alle kilder i og med at ikke alle har tatt etter- eller videreutdanning. Jeg kommenterer dette spesielt under.

De ulike kildene kan kategoriseres slik: erfaring (egen og andres), utdanning (grunnutdanning og eventuell etter- eller videreutdanning), forskning, støttedokumenter (retningslinjer etc.), og offentlige rapporter og utredninger. Figur 10 og 11 viser den prosentvise fordelingen på de ulike svaralternativene per kunnskapskilde.

Figur 10. Spørsmål 1: Nyttieverdi av ulike kunnskapskilder/-typer (1=ikke nyttig og 5=svært nyttig). Prosentvis fordeling av svar på fire svaralternativer. Svaralternativene er forkortet. (N=248)

Figur 11. Spørsmål 1: Nytteverdi av ulike kunnskapskilder/-typer (1=ikke nyttig og 5=svært nyttig). Prosentvis fordeling av svar på fem svaralternativer. Svaralternativene er forkortet. (N=248)

Går vi nærmere inn på vurderingen av den enkelte kunnskapskilde, ser vi at 88 % (n=218) vurderte den erfaringen de har opparbeidet gjennom egen yrkespraksis som svært nyttig. Legger vi til de som har svart 4, ender vi på hele 96 % (n=239). Her var det bare en håndfull respondenter som vurderte nytteverdien som lav, og vurderingen av denne kunnskapskilden skiller seg tydelig ut i sammenlikning med resten. Også kollegaers og lederes erfaring ble vurdert som nyttig. Her svarte 88 % (n=217) 4 eller 5.

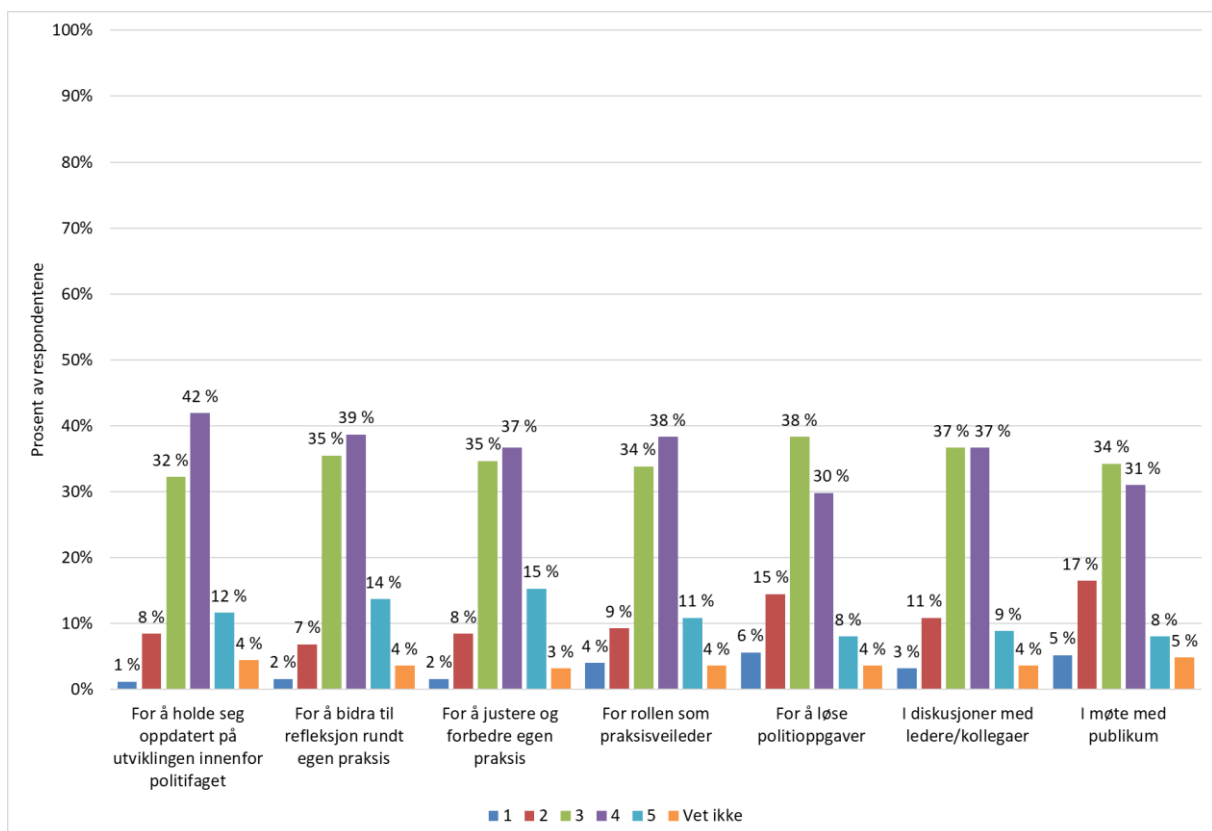
Til sammen 77 % (n=190) av respondentene vurderte nytteverdien av kunnskap fra grunnutdanningen til 4 eller 5, mens tilsvarende tall for eventuell etter- eller videreutdanning ligger på 65 % (n=162). Her er det imidlertid aktuelt å sammenlikne prosentvis fordeling uten *vet ikke*-svarene, siden respondenter som ikke har etter- eller videreutdanning høyst sannsynlig har benyttet dette svaralternativet. Prosentvis fordeling er da 77 % (n=190) for grunnutdanning og 74 % (n=162) for etter- eller videreutdanning, noe som viser at utdanningsløpene vurderes forholdsvis likt.

Når respondentene ble bedt om å vurdere politiets fagportal KO:DE og intranettet Kilden, ser vi at flere respondenter vurderte nytteverdien av KO:DE til 4 eller 5 (63 %, n=156) enn tilsvarende for Kilden (27 %, n=68). Her var det også flere som benyttet skalaens midtpunkt – hhv. 24 % (n=60) og 29 % (n=72).

Den høyeste midtpunktscoren finner vi i vurderingen av retningslinjer og andre støttedokumenter. Her svarte 38 % (n=93) 3, mens 51 % (n=127) vurderte nytteverdien til å ligge på 4 eller 5. Også i vurderingen av offentlige rapporter og utredninger har en forholdsvis høy andel svart 3; 34 % (n=84). Her vurderte imidlertid 50 % (n=125) vurdert nytteverdien til å ligge i den nedre enden av skalaen, på 1 eller 2.

Bare 12 % (n=34) vurderte det man har lest i forskningsartikler eller andre vitenskapelige publikasjoner til nytteverdi 4 eller 5, mens 50 % (n=124) vurderte nytteverdien lavt, til 1 eller 2. Her finner vi også den nest høyeste andelen av *vet ikke*-svar på 9 % (n=23), og 28 % (n=70) endte opp med skalaens midtpunkt og svarte 3.

Respondentene ble også bedt om å ta stilling til hvor nyttig de mener at kunnskap fra forskning kan være for å holde seg oppdatert, reflektere rundt og justere egen praksis, for å løse politioppgaver, for rollen som praksisveileder og i dialog med ledere/kolleger og publikum. Den prosentvise fordelingen av svarene er sammenstilt i Figur 12 og viser forholdsvis lite variasjon mellom de ulike delspørsmålene.

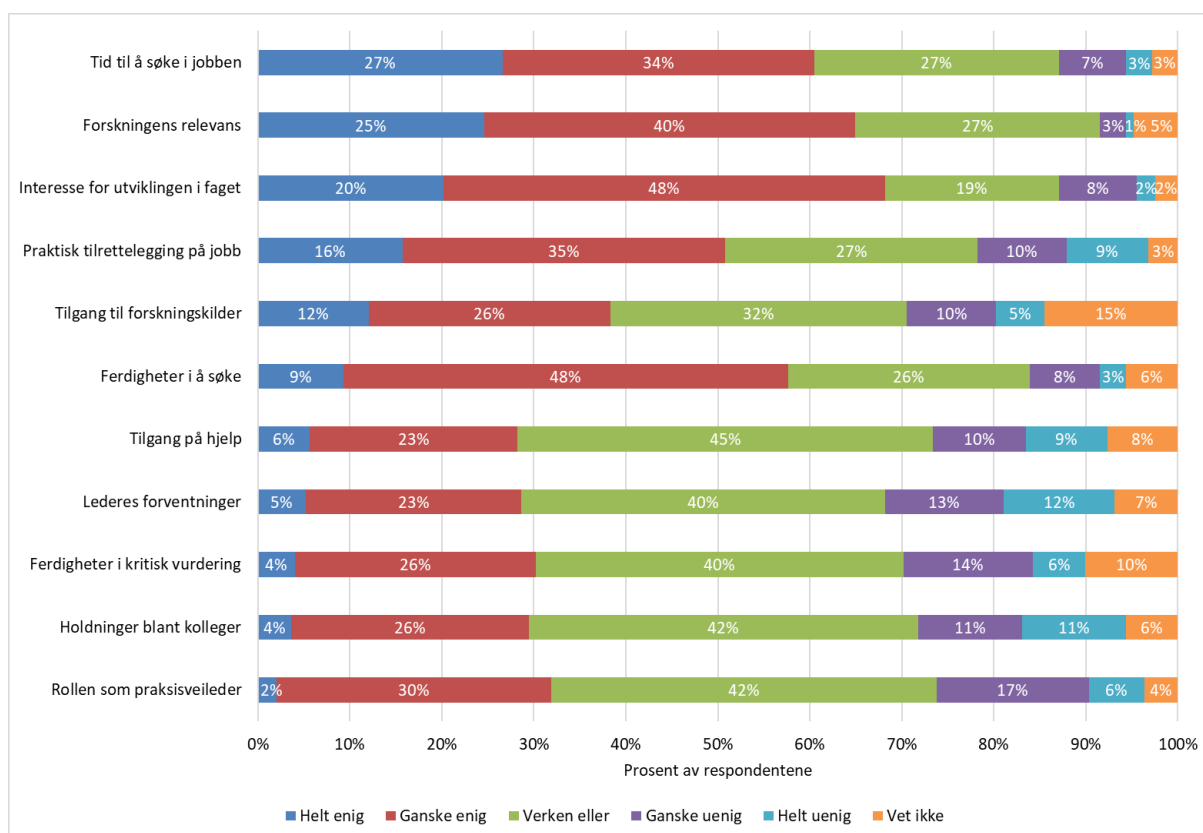
Figur 12. Spørsmål 3: Forskningens nytteverdi for ulike deler av jobben (1=ikke nyttig og 5=svært nyttig). Prosentvis fordeling av svar. (N=248)

En gjennomgående høy andel av respondentene svarte enten 3 eller 4 på alle delspørsmålene. Antall respondenter som svarte *Vet ikke* ligger lavt - mellom 8 og 12.

Ser vi samlet på andelen som svarte enten 4 eller 5, finner vi at over halvparten oppga at kunnskap fra forskning kan være nyttig for å holde seg oppdatert på utviklingen innenfor politifaget (56 %, n=133), for å bidra til refleksjon rundt egen praksis (53 %, n=130) og for å justere og forbedre egen praksis (52 %, n=129). Nytteverdien ble vurdert noe lavere for rollen som praksisveileder (49 %, n=122), for diskusjoner med kollegaer/ledere (46 %, n=113), for å løse politioppgaver (38 %, n=94) og i møte med publikum (39 %, n=97).

I hvilken grad påvirkes praksisveiledere i politiet av kjente barrierer og drivere for bruk av forskning?

For å få et inntrykk av hva som påvirker hvorvidt praksisveilederne leser forskning, ble de bedt om å vurdere en rekke faktorer tidligere studier har identifisert som potensielle barrierer og drivere. Disse kan deles inn i egenskaper ved forskningen, praktikerne, organisasjonen eller profesjonen. Resultatene er oppsummert i Figur 13.

Figur 13. Spørsmål 6: «Angi hvor enig du er i følgende utsagn: Hvorvidt jeg leser forskning påvirkes av ...». Prosentvis fordeling av svar. Svaralternativene er forkortet. (N=248)

Ser vi samlet på de som har svart at de er ganske eller helt enig i de ulike utsagnene, finner vi at ens egen interesse for å følge med på utviklingen innen politifaget (68 %, n=169) og hvor relevant forskningen oppleves for yrkesutøvelsen (65 %, n=161) ble vurdert til å være det som påvirket mest.

61 % (n=150) var ganske eller helt enige i at lesingen også påvirkes av hvor mye tid de har til å finne og lese forskning i jobben, mens 51 % (n=126) mente at også praktisk tilrettelegging på jobb spiller inn. 38% (n=95) oppga at hvor god tilgang de har til lisensbelagte forskningsdatabaser og tidsskrifter påvirker lesingen, mens bare 29 % (n=70) svarte at de var ganske eller helt enige i at det å ha tilgang på hjelp påvirker hvorvidt de leser.

Over halvparten (57 %, n=143) oppga at kunnskap om hvor og hvordan man søker etter relevant forskning påvirker, mens tilsvarende tall for kunnskap om hvordan man vurderer den metodiske kvaliteten på forskning ligger lavere (30 %, n=75).

Kun 32 % (n=79) var ganske eller helt enig i at rollen som praksisveileder påvirker hvorvidt de leser forskning. På spørsmål om respondentene er enige i at lederes forventninger påvirker lesingene, var 28 % (n=71) helt eller delvis enige og 25% (n=62) helt eller ganske uenige. 30 % (n=73) mente at holdningene til forskning blant kollegene spiller inn, mens 23 % (n=56) mente at det ikke påvirker.

På disse spørsmålene er andelen som har svart *Verken eller* gjennomgående ganske høy, ofte på mellom 30-40 %. Det ser ut til at mange har valgt dette alternativet i stedet for å si seg ganske eller helt uenige i de tilfellene der de anser at alternativet ikke har særlig stor påvirkning.

Vet ikke-andelen varierer noe, men også den er litt høyere sammenliknet med andre spørsmål i undersøkelsen. Det er verdt å merke seg at andelen som svarer *Vet ikke* er høyest på alternativet som handler om tilgang til forskningsdatabaser og tidsskrifter (15 %, n=36). Dette *kan* bety at noen respondenter har brukt dette alternativet for å signalisere at de ikke vet om de har tilgang til slike ressurser i dag.

For å fange opp eventuelle barrierer og drivere som ikke var dekket av de forhåndsdefinerte kategoriene, ble dette spørsmålet utvidet med et fritekstfelt. Omtrent 10 % la inn kommentarer. Det fremkom ingen nye barrierer eller drivere, men kommentarene underbygger faktorer respondentene vurderte som spesielt viktige. Det var særlig mangel på

tid som ble trukket frem, og flere sa at fagutvikling må skje på fritiden. Tidsmangelen ble forklart med at distriktene har for lav bemanning sett i forhold til alle oppgavene som skal løses. Noen nevnte Nærpolitireformen som en direkte årsak til denne situasjonsbeskrivelsen. Flere pekte på de høye forventningene til alt politiet skal gjøre, men at det i liten grad er tilrettelagt for at det skal være mulig å nå dem. En respondent⁸ uttrykte det slik:

«Senk forventningene, eller skap rom til å nå forventningene!»

Noen påpekte at de ikke vet hvor forskningen finnes. En sa:

«Jeg må få tilgang til hvilke forskningsrapporter som finnes. Pr. nu aner jeg ikke hvor jeg finner de. De gangene jeg har lest forskningsrapporter som "fenger", er det veldig interessant og man sitter igjen med nye og flere tanker / innfallsvinkler.»

Flere nevnte at det er nødvendig med god tilrettelegging, for eksempel ved at forskningen må være enkelt tilgjengelig, både i betydningen «enkel å finne» og «lett å forstå». Intranettet Kilden ble nevnt som en mulig kanal for å nå mange, mens andre foreslo et nettbibliotek der relevant forskning er samlet.

Flere trakk frem forskningens relevans for praksisfeltet som en medvirkende årsak til at man velger å lese eller ikke lese forskning:

«Det føles som om det er en god vei fra forskning (relevant sådan) til oss på gaten.»

«Dersom forskningen oppfattes som relevant for yrkesutøvelsen, og man vet at den finnes, så vil sjansen for at denne leses være mye større.»

Kun et fåtall ga uttrykk for at de ikke ser verdien i forskning. Én respondent var i utgangspunktet positiv, men forventet at ny kunnskap blir implementert linjevei:

«Får jeg presentert god forskning kan man gjerne lese en artikkel/sammendrag, men forventer at den forskningen som er relevant blir implementert i Politiet, og derav når meg ved passende anledning (endringer av rutiner, presiseringer, etc.)»

---

⁸ Data fra de åpne spørsmålene er eksportert på en måte som gjør at svarene ikke er koblet til et bestemt svarsett, og utsagn er derfor gjengitt uten respondentnummer eller andre identifikatorer.

Et par respondenter pekte på kulturelle faktorer:

«... Det er heller ikke kultur på jobben for å gjøre det og ledere oppmuntrer oss ikke til det. ...»

«Det kommer jo noen artikler i politiforum, men utover dette er ikke politiet en lærende organisasjon.»

Noen respondenter kommenterte ytterligere i det åpne spørsmålet til slutt i undersøkelsen:

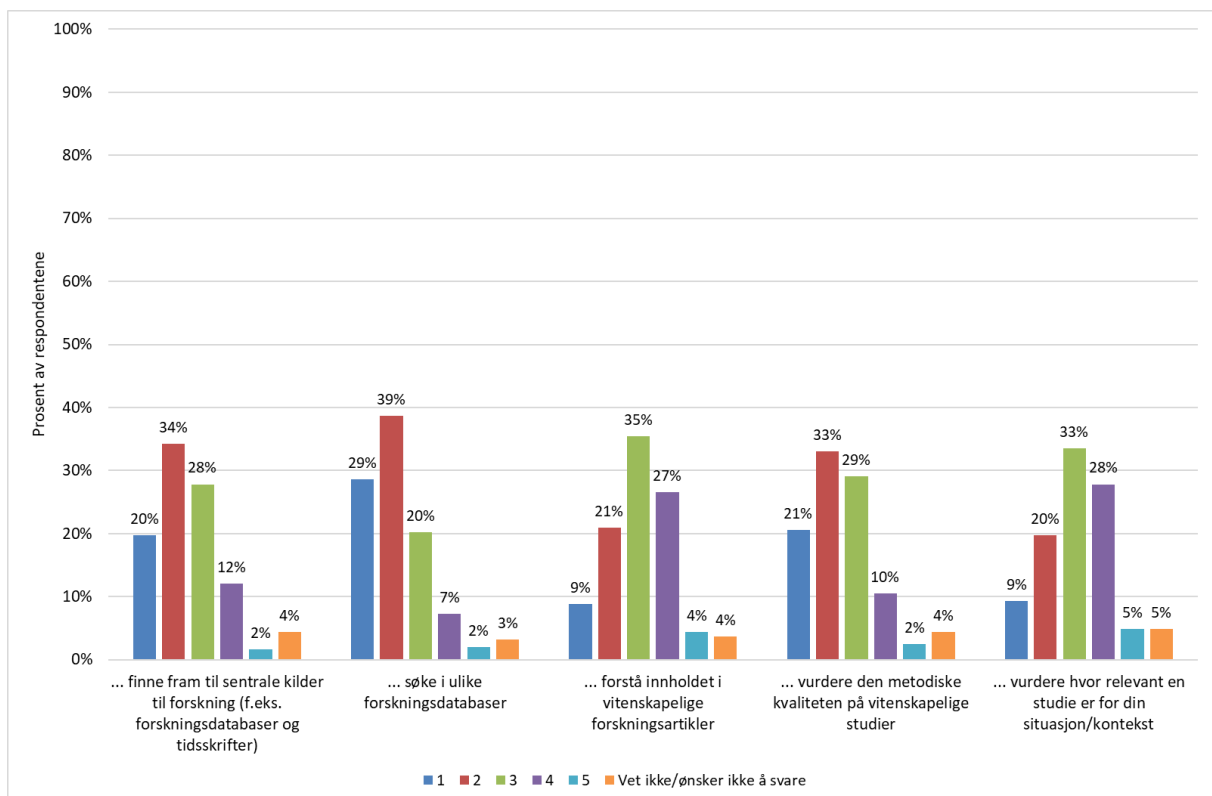
«Gode intensjoner og tanker, men "bare bare skal også gjøres". Ønsker man et forskningsbasert politi må man 1) belage seg på at lederne er forskningsfokusert, og derav implementerer dette blant sine ansatte, eller 2) ut fra dagens situasjon skap større handlingsrom på "gulvet" til at man i det heletatt skal kunne ha tid til å grave, lese, analysere og forstå.»

«Forskning oppleves, slik jeg ser det, ganske fjernt for folk som jobber på en ordensavdeling. Hvis det ønskes at forskning skal leses, må det serveres på et sølvfat. Det må mottas direkte, f.eks via mail, og det må forklares nøyaktig hvorfor forskningen er nyttig og relevant.»

Kommentarene underbygger at bruken av forskning påvirkes av tid, av kunnskap om hvor den relevante forskningen finnes, samt av faktorer relatert til kultur og ledelse, og at tilrettelegging og fokus på formidlingsformer og –kanaler kan bidra til økt bruk.

Hvordan vurderer praksisveiledere egne ferdigheter i og behov for støtte til å finne, lese og kritisk vurdere forskning?

Respondentene ble bedt om å vurdere sine egne ferdigheter knyttet til å finne og vurdere forskning på en skala fra 1 til 5 der 1 tilsvarer *Veldig usikker* og 5 *Veldig sikker*. Ferdighetene de skulle vurdere var det å finne frem til sentrale kilder til forskning, søke i kildene, forstå innholdet i vitenskapelige artikler og å vurdere kvalitet og relevans på artiklene. Svarene er sammenstilt i Figur 14.

Figur 14. Spørsmål 5: «Bruk skalaen 1-5 (1=veldig usikker og 5=veldig sikker) og angi hvor sikker du er på å...». Prosentvis fordeling av svar. (N=248)

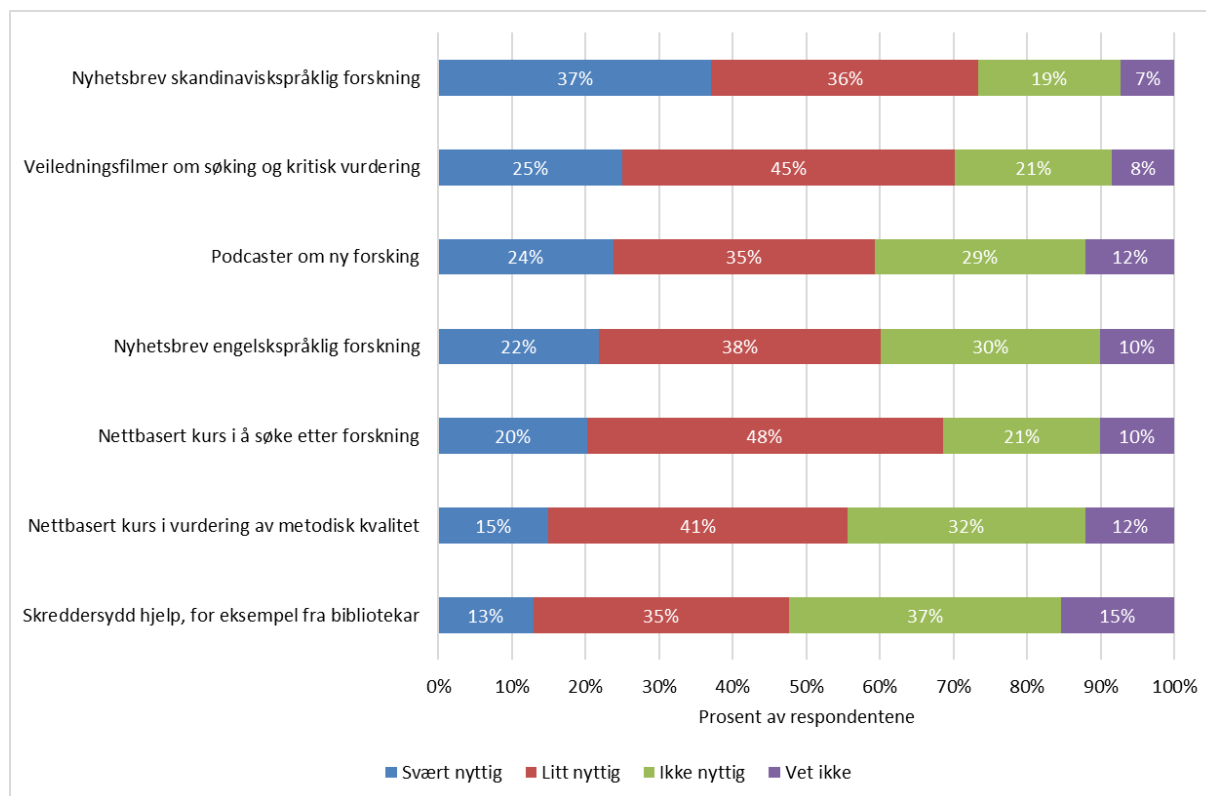
Ser vi samlet på de som har svart 1 eller 2, finner vi at den ferdigheten flest følte seg usikre på, er det å søke i kilder til forskning (68 %, n=167). Mange er også usikre på å finne frem til kilder til forskning og å vurdere den metodiske kvaliteten på vitenskapelige studier er ferdighetene respondentene føler seg usikre på. Her svarte henholdsvis 54 % (n=134) og 54 % (n=133) 1 eller 2.

Respondentene følte seg sikrere på sine ferdigheter i å forstå innholdet i vitenskapelige artikler og vurdere hvor relevant en studie er for egen kontekst. Ser vi samlet på de som svarte enten 1 eller 2 på disse ferdighetene, ligger prosentandelen på henholdsvis 30 % (n=74) og 29 % (n=72). Flest svarte imidlertid 3 eller 4.

Andelen som benyttet *vet ikke*-alternativet er gjennomgående svært lav. Det er også få som svarte at de føler seg veldig sikre på de ulike ferdighetene.

Respondentene ble til slutt bedt om å vurdere nytteverdien av et utvalg bibliotek tjenester. Her hadde jeg valgt ut noen konkrete tjenester som på ulikt vis henger sammen med kjente drivere for bruk av forskning og som er mulige å benytte uavhengig av det fysiske biblioteket. Svarene er sammenstilt i Figur 15.

Figur 15. Spørsmål 8: «Hvor nyttige kan tjenestene under være for deg?». Prosentvis fordeling av svar. Svaralternativene er forkortet. (N=248)

Til sammen 68 % (n=170) av respondentene svarte at et nettbasert kurs i hvor og hvordan man søker etter forskning kan være svært nyttig eller litt nyttig. Et tilsvarende kurs i å vurdere forskningsartiklers metodiske kvalitet ble vurdert som litt mindre nyttig – der ligger tilsvarende tall på 56 % (n=138). Korte veiledningsfilmer om hvordan man søker etter og vurderer forskning ble vurdert som noe mer nyttig. Her svarte 70 % (n=174) at det kan være svært nyttig eller litt nyttig. Månedlig nyhetsbrev med tips om ny forskning publisert på ett av de skandinaviske språkene ble vurdert som svært nyttig eller nyttig av til sammen 73 % (n=182), mens tilsvarende tall for engelskspråklig forskning ligger på 60 % (n=149). Podcaster der ny forskning blir presentert ble vurdert som svært nyttig eller nyttig av til sammen 59 % (n=147).

Muligheten for å bestille skreddersydd hjelp fra en bibliotekar ble vurdert som svært nyttig eller litt nyttig av til sammen 48 % (n=118). Selv om dette er et relativt høyt tall, er det likevel det som vurderes som minst nyttig sammenliknet med de øvrige tjenestene.

Vet ikke-andelen på dette spørsmålet varierte, men selv dersom *vet ikke*-svarene holdes utenom, er trendene i resultatene de samme. Den høyeste andelen *vet ikke*-svar finner vi på alternativet knyttet til bistand fra biblioteket.

På dette spørsmålet fikk respondentene anledning til å angi om det er andre tjenester som kan gjøre det enklere å finne og lese forskning relatert til jobben. Noen respondenter foreslo å etablere et nettsted eller en database der relevant forskning samles og presenteres på en enkel og brukervennlig måte. Et par foreslo at noen får i oppgave å følge med på det som kommer av ny forskning og videreformidle det, for eksempel i korte nyhetsbrev. Utover dette, kom det ingen andre forslag om nye tjenester. Flere trakk imidlertid igjen frem at det ville være nyttig med podcaster der ny forskning blir presentert. De vektla at dette vil være et tilbud som enkelt kan tas inn i en travel hverdag, eksempelvis fordi man kan høre på det i bilen eller mens man trener. Noen la vekt på at podcaster vil gi en «lettere» presentasjon av komplisert stoff, noe som vil gjøre det mulig å nå ut med kunnskapen til flere enn om man selv må lese tunge fagartikler.

8 Diskusjon

I dette kapittelet vil jeg diskutere resultatene fra undersøkelsen opp mot tidligere forskning og det teoretiske rammeverket. Jeg starter med en kort oppsummering av de viktigste funnene.

Oppsummering av funn

Studien tok utgangspunkt i problemstillingen «Hvordan forholder praksisveiledere i politiet seg til forskningsbasert kunnskap, og hva kan påvirke deres bruk av forskning?».

Resultatene viser at et flertall av respondentene kommer i berøring med forskning ved at de leter etter, leser, tipser hverandre og diskuterer forskning, men at det skjer forholdsvis sjelden. Forskning fremstår derfor ikke som sentralt i kollegiet, og heller ikke i rollen som praksisveileder. Videre vurderes forskning som den minst nyttige kunnskapskilden/-typen for yrkesutøvelsen, og erfaring som den mest nyttige. Likevel tyder resultatene på at mange

mener at forskningsbasert kunnskap *kan* ha nytteverdi, særlig for å holde seg oppdatert på utviklingen innenfor politifaget og for å justere og forbedre egen praksis. Til tross for at flertallet av respondentene er forholdsvis nyutdannede, er de fleste usikre på egne ferdigheter i å finne, lese og vurdere forskning. Samtidig gjør også andre kjente barrierer og drivere for bruk av forskning seg gjeldende blant praksisveilederne. Det som ser ut til å påvirke flest, er interesse for å holde seg oppdatert og hvor relevant forskningen oppleves for jobben. Mangel på tid til å finne og lese forskning i jobben fremstår som den viktigste organisatoriske barrieren. Til tross for at nesten ingen tar kontakt med biblioteket i dag, er respondentene gjennomgående positive til ulike støttetjenester fra biblioteket, særlig tjenester som gjør det enklere å tilegne seg kunnskap fra ny forskning i en travel hverdag.

Bruk av forskning

Det at andelen som *leser* forskning er noe høyere enn andelen som *leter*, indikerer at lesing ikke utelukkende avhenger av at de selv søker aktivt, men at praksisveilederne også kommer i berøring med forskningen på andre måter, for eksempel gjennom tips fra sine kollegaer eller ledere, eller via Facebook eller andre kanaler. Den lave lesefrekvensen tyder likevel på at den enkelte i liten grad driver aktiv faglig oppdatering på denne måten.

Resultatene samsvarer med studier blant ulike grupper polititjenestepersoner i England og USA der det fremkom at respondentene gjennomgående leste lite forskning (Blaskovits et al., 2018; Palmer, 2011; Telep & Lum, 2014). Palmer (2011) forklarer sine funn med at respondentene kun har gjennomgått noen ukers undervisning i forkant av et toårig praksisløp, og at det derfor er naturlig at akademiske kvalifikasjoner ikke tillegges mer vekt. I forlengelsen av dette er det kanskje også overraskende at resultatene fra Norge ikke skiller seg ut, tatt i betraktning at Norge er det eneste av disse landene der politiutdanningen er lagt opp som en bachelorgrad. I denne utdanningsmodellen vektlegges teoretisk og akademisk kunnskap, noe som kunne gitt grunn til å forvente et større fokus på forskningsbasert kunnskap blant respondentene. Samtidig har kunnskapsbasert politiarbeid stått lenger på agendaen både i USA og England, noe som kan ha bidratt til at eventuelle forskjeller som stammer fra ulike utdanningssystem, er blitt mindre over tid.

Resultatene er også overraskende sett opp mot at respondentene er forholdsvis nyutdannede, siden man skulle tro at kortere erfaring vil gi et økt behov for å støtte seg på andre kunnskapskilder. På den annen side kan nettopp kort fartstid være en medvirkende årsak til lav bruk. Som nyutdannet kan det tenkes at deltakelsen i praksisfelleskapet gir tilstrekkelig

læring og faglig utvikling, og at man derfor ikke føler behov for å innhente mer kunnskap enn det man får via kollegaer, ledere etc. Hvis dette er tilfellet, kunne resultatene ha sett helt annerledes ut dersom utvalget hadde hatt en annen alderssammensetning. En slik antakelse finner også støtte i tidligere forskning, for eksempel fant Guclu og Can (2015) at bruken av informasjonskilder økte med antall års erfaring.

Nesten alle respondentene oppga at de i stor grad trekker studentene inn i politifaglige diskusjoner, og flertallet tok del i studentenes akademiske oppgaveskriving i en eller annen grad. Det var imidlertid færre som diskuterte forskning med studentene og som oppfordret studentene til å gjøre seg kjent med relevant forskning. En årsak til denne forskjellen kan være at det antakelig er vanskelig å skille mellom når man diskuterer fag og når man diskuterer forskning – på mange måter er dette er kunstig skille. I faglige diskusjoner bruker vi som regel både vår egen erfaring, kunnskap vi har tilegnet oss gjennom utdanning, ting vi har lest og så videre. Kunnskapen kan komme fra mange ulike kilder, men gjennom utøvelsen av faget blir skillelinjene visket ut og satt sammen til det vi vil tenke på som generell fagkunnskap – eller erfaring.

Selv med visse forbehold, kan svarene tyde på at aktivitetene som kartlegges her ikke inngår som kjerneaktiviteter i rollen som praksisveileder. Dette er kanskje heller ikke naturlig siden praksisveiledernes ansvar er knyttet til den praktiske delen av profesjonsutdanningen, ikke den teoretiske. Samtidig er tanken med kunnskapsbasert praksis at forskningsbasert kunnskap skal integreres i den praktiske utøvelsen av faget, og at skillet mellom teori og praksis dermed blir mindre. Dette taler for at også det å oppmuntre fremtidige polititjenestepersoner til å bruke forskningsbasert kunnskap som en integrert del av sin yrkesutøvelse kunne være en naturlig del av rollen som praksisveileder.

Informasjonskompetanse

Aktiviteter knyttet til å finne, lese, diskutere og dele forskning er eksempler på aktiviteter som inngår i Lloyds (2010a) informasjonskompetanse-begrep, og aktivitetene vil indirekte si noe om hvilken type kunnskap som anses som viktig og legitim innenfor et praksisfelleskap. Tar vi utgangspunkt i praksisveiledernes svar, får vi inntrykk av at forskning som sådan ikke er et sentralt tema i kollegiet eller i dialogen med studentene. I lys av Lloyds teori kan det tolkes til at kunnskap fra forskning heller ikke anses som legitim i denne gruppen. Siden begrepet er kontekstavhengig, vil en nærmere definisjon av hvilke aktiviteter og ferdigheter som inngår variere ut fra sammenhengen. Denne undersøkelsen har ikke hatt som mål å kartlegge alle

relevante aktiviteter og ferdigheter, og kan derfor ikke danne utgangspunkt for en helt dekkende definisjon. Samtidig er det grunn til å anta at de aktivitetene som er kartlagt, *ikke* inngår i definisjonen av informasjonskompetanse i det praksisfellesskapet respondentene er en del av. Det må tas forbehold om at spørsmålene kan være stilt på en måte som gjør at ikke alle forskningsrelaterte aktiviteter fanges opp.

Lloyd (2011) brukte begrepet *profesjonell informasjonskompetanse* for å understreke at informasjonskompetanse er et kontekstuel begrep der aktiviteter og ferdigheter påvirkes av verdier og strukturer i omgivelsene. Implisitt i dette ligger synet på informasjonskompetanse som en sosial praksis som deles av personer som inngår i samme praksisfellesskap. I en slik tilnærming vil aktiviteter og ferdigheter hos den enkelte kunne sees som et resultat av den enkeltes interaksjon med og tilpasning til fellesskapet. Sagt på en annen måte:

Enkeltindividene er bærere av trekk som karakteriserer det praksisfellesskapet de selv er en del av. Overfører vi resonnetet til denne studien, vil ferdighetene og aktivitetene som utgjør praksisen blant praksisveilederne ikke være helt ulik praksisen hos kollegene. Med bakgrunn i denne undersøkelsen vil det imidlertid ikke være mulig å si noe sikkert om dette, men analysen kan peke i retning av hvilke ferdigheter og aktiviteter det vil være viktig å kartlegge nærmere for å få en bedre forståelse av informasjonskompetansen blant ulike polititjenestepersoner.

Ulike kunnskapskilders nytteverdi

Respondentene vurderte erfaring som den mest nyttige kunnskapstypen for yrkesutøvelsen. Det er interessant at selv forholdsvis nyutdannede polititjenestepersoner, som ikke har rukket å opparbeide seg særlig mye erfaring, vektlegger det Gundhus (2009) refererte til som *gatekunnskap* som den mest nyttige kilden til kunnskap for sin yrkesutøvelse. Dette samsvarer imidlertid med funn i tidligere studier. Blant annet fant Aas (2014) at nyutdannede med 2-3 års erfaring fra operativ tjeneste vektla praktisk og erfaringsbasert kunnskap. Funnet er også i tråd med forskning gjort på politistudenter, hvor Winnæss og Helland (2014) fant at interessen for det akademiske er lav allerede idet studentene starter på politiutdanningen, og Winnæss (2017) som viste at fokuset på den praktiske kunnskapen også er høy i første studieår.

Informantene i Aas' (2014) studie beskriver overgangen fra utdanning til arbeidsliv som et «praksissjokk» og opplevde at utdanningen bare i begrenset grad forberedte dem på jobben

som politi. Praksisveilederne vurderte imidlertid kunnskap fra både grunnutdanning og etter- og videreutdanning som forholdsvis nyttig for yrkesutøvelsen. Det er vanskelig å si om dette resultatet skiller seg vesentlig fra informantene i Aas' studie og annen tidligere forskning, eller om det er sammenlikningen med andre kunnskapskilder som vurderes som *mindre* nyttig, som gjør at praksisveilederne vurderer utdanningen som de gjør.

Retningslinjer og andre støttedokumenter som benyttes i politidistriktene ble vurdert som mer nyttige enn offentlige rapporter og utredninger. Dette kan henge sammen med at retningslinjer ofte er utarbeidet med tanke på å støtte praktikerne i det daglige, mens innholdet i rapporter og utredninger oftere ligger på et mer overordnet og strategisk nivå. Den samme forklaringen kan ligge bak det at politiets intranett Kilden ble vurdert som mindre nyttig enn fagportalen KO:DE. Innholdet på Kilden er mer generell informasjon relatert til det å jobbe i politietaten, mens innholdet på KO:DE er utviklet spesielt med tanke på praktiske situasjoner den enkelte polititjenesteperson står i. Slik spørsmålet er stilt er det derfor ikke overraskende at nytteverdien vurderes ulikt. Samtidig kan disse resultatene peke oss i retning av hvilken type informasjon praksisveilederne anser som mest nyttig – den praksisnære og praktisk rettede informasjonen.

Forskningsartikler ble vurdert blant de minst nyttige kunnskapskildene. Isolert sett er det kanskje overraskende at forskning vurderes som så lite nyttig ettersom det finnes utallige studier som tar utgangspunkt i spørsmål som er direkte relatert til ulike deler av jobben som polititjenesteperson. Forklaringen kan ligge i at denne forskningen ikke er kjent for respondentene og at vurderingen bygger på kjennskap til andre studier som tar utgangspunkt i spørsmål som ikke ligger like tett opptil den daglige utøvelsen av politifaget. Selv om vurderingen kan bygge på manglende kjennskap, peker det likevel på behovet for at forskningsmiljøene gjør den praksisnære forskningen kjent, og i enda større grad enn i dag identifiserer og gjennomfører forskningsprosjekter i partnerskap med praksisfeltet.

Tidligere studier har vist at synet på forskning kan påvirke muligheten for å lykkes med å implementere kunnskapsbasert praksis og kunnskapsbaserte metoder i politiet (Lum & Koper, 2017). Det er derfor positivt at et lite flertall av respondentene vurderer at forskning kan være nyttig for å holde seg oppdatert på faget, og for å justere og forbedre egen praksis. Det fremkommer også noen positive kommentarer i de åpne spørsmålene i undersøkelsen, for eksempel at forskningsartikler kan gi nye tanker og innfallsvinkler. En slik innstilling kan sees som et godt utgangspunkt for økt bruk av forskning fremover og gir samtidig en

indikasjon på hvilke behov fremtidig forskningsformidling bør dekke. Praksisveilederne tar gjerne imot tips om ny politifaglig forskning, men det som først og fremst bør løftes frem, er ny kunnskap som kan relateres direkte til deres egen praksis.

Svarene kan være preget av at respondentene blir bedt om å vurdere forskningens nytteverdi for ulike deler av jobben, og ikke for ulike politifaglige problemstillinger. De fleste som jobber ute i politietaten er generalister i den forstand at de jobber med et bredt spekter av politifaglige oppgaver. Muligvis oppleves behovet for forskningsbasert kunnskap større i møte med noen politifaglige problemstillinger enn andre, og kanskje ville en mer tematisk innretning på spørsmålet ha resultert i en mer nyansert vurdering av forskningens nytteverdi. Disse nyansene fremkommer ikke slik spørsmålet er stilt i denne undersøkelsen.

Et forbehold knyttet til disse resultatene er at det ikke alltid er mulig å skille de ulike kunnskapskildene/-typene helt klart fra hverandre. For eksempel kan respondentene bruke retningslinjer og andre støttedokumenter som er basert på forskning, uten at de nødvendigvis har et bevisst forhold til kunnskapsgrunnlaget. Slik bruker de informasjon som er forskningsbasert, noe som kan sies å falle innenfor en vid forståelse av «å bruke forskning» (selv om det ikke er nok til å ha en kunnskapsbasert praksis).

Som tidligere nevnt kan det være vanskelig å skille skarpt mellom egen erfaring og kunnskap man har med seg fra utdanningen, det man har lest i fagartikler etc. Over tid tilegner man seg kunnskap gjennom pensum, forskning eller andre skriftlige kilder – kunnskap som gradvis blir en del av det man som profesjonsutøver kan og vet og derfor regner som en del av sin egen erfaring. Slik kan inndelingen i ulike typer kunnskap, som kunnskapsbasert praksis-tenkningen i stor grad legger opp til, være et problematisk utgangspunkt for å avgjøre hvorvidt noen jobber «kunnskapsbasert» eller «erfaringsbasert». Aas (2019) gjør tilsvarende refleksjoner når han fremholder at en mer nyansert og fruktbar tilnærming er å vurdere forskning og erfaring som integrert i hverandre. Samtidig vil en mer adskilt tilnærming til erfaring og forskning kanskje være hensiktsmessig for å sikre at *ny* forskning fanges opp – forskning som ikke har rukket å bli en integrert del av noens erfaring. Antakelig ligger «svaret» i kombinasjonen av disse tilnærmingene.

Informasjonskultur

En annen forklaring på funnene over, kan være at vurderingen av forskningens nytteverdi er et uttrykk for et generelt syn på hva som er nyttig og legitim kunnskap. I så fall kan dette sette

oss på sporet av trekk ved informasjonskulturen som praksisveilederne er en del av. Gjennom det tydelige fokuset på egen og kollegaers erfaring fremstår respondentene som representanter for det Choo (2013) kaller en relasjonsbasert informasjonskultur. I denne kulturen vektlegges intern informasjon fremfor ekstern informasjon, og typiske kilder er enkeltpersoner, for eksempel kollegaer. En organisasjon vil som regel romme trekk fra flere typer informasjonskulturer, men basert på spørsmålene som inngår i denne undersøkelsen, er det vanskelig å avgjøre om det også finnes trekk fra en regelstyrt, resultatorientert eller risikovillig informasjonskultur.

En organisasjons informasjonskultur kan være mer eller mindre hensiktsmessig sett opp mot virksomhetens mål. Tar vi utgangspunkt i at praksisveilederne svar peker i retning av en relasjonsbasert informasjonskultur, vil det være interessant å diskutere om kulturen er hensiktsmessig for å oppnå målet om et kunnskapsbasert politi. Legger vi videre til grunn at *kunnskapsbasert* i denne sammenhengen betyr at politiets virksomhet skal bygge på systematisk bruk av flere typer kunnskap, ser vi at dette krever at søken etter kunnskap både er fokusert utover mot relevant forskning og analyser av samfunnsutviklingen og kriminalitetsbildet, og innover mot den erfaringsbaserte kunnskapen. Respondentenes svar kan tyde på at informasjonskulturen i stor grad er fokusert innover og slik ikke er optimal sett i forhold til ambisjonen om å jobbe kunnskapsbasert.

De fire informasjonskulturene kjennetegnes og skilles til dels av hvilke informasjonskilder som er i fokus. Problemet med å skille skarpt mellom de ulike informasjonstypene som har vært i fokus i denne undersøkelsen, kan derfor bidra til usikkerhet knyttet til konklusjonene relatert til Choos informasjonskultur-begrep. Det er også viktig å påpeke at antakelser om informasjonskultur berører flere enn de som inngår i denne undersøkelsen, men at det ikke er mulig å trekke konklusjoner om andre enn de som inngår i utvalget.

Ferdigheter

For mange av respondentene er det forholdsvis kort tid siden de fikk opplæring i vitenskapsteori, metode, litteratursøking, kildekritikk etc. som en del av grunnutdanningen på Politihøgskolen. På tross av dette er et flertall av respondentene usikre eller middels sikre på egne ferdigheter i å finne, lese og vurdere forskning. En mulig forklaring kan ligge i Lloyds (2005) teori om at læring skjer på andre måter og under andre forutsetninger i praksisfeltet, og at det gjør at undervisning i å finne, vurdere og bruke informasjon i en utdanningskontekst

ikke alltid resulterer i ferdigheter som er anvendbare i en jobbkontekst. Ved Politihøgskolen får studentene undervisning som i mange tilfeller knytter det å finne og bruke forskning til ulike akademiske øvelser i utdanningsløpet. Dermed er det kanskje ikke overraskende om respondentene opplever usikkerhet knyttet til å finne å bruke forskning som en del av profesjonsutøvelsen. Undervisningen vil gi en grunnleggende forståelse som vil være relevant uavhengig av hvilken kontekst ferdighetene skal brukes i, men for å integrere forskning i fagutøvelsen, kreves det spesifikke ferdigheter utover det grunnleggende. For eksempel er kritisk vurdering av metodisk kvalitet og forskningens relevans for egen kontekst viktig i akademiske arbeider, men kanskje enda viktigere når man vurderer å implementere ny kunnskap i egen praksis. Da er også det Nortvedt et al. (2012) kaller *anvendelseskompetanse* en avgjørende ferdighet, altså evnen til å sette sammen kunnskap fra erfaring, forskning og øvrige kilder. Anvendelseskompetanse kan betraktes som en mulig komponent i det Lloyd (2011) kaller *profesjonell informasjonskompetanse* og understreker viktigheten av at undervisningen i å finne, kritisk vurdere og anvende forskningsbasert kunnskap knyttes til den fremtidige rollen som praktiker. Nordsteien og Byström (2018) fant at nyutdannede sykepleieres ferdigheter i å søke etter, finne og dele informasjon gjorde at de av og til inntok rollen som eksperter fordi de bringer ny, oppdatert kunnskap og nye ferdigheter inn i praksisfellesskapet. Slik kan nyutdannede fungere som endringsagenter gjennom å ta med seg kunnskap om nye arbeidsmåter inn i praksisfeltet, noe som ytterligere underbygger viktigheten av denne delen av undervisningen.

I helsefagene er sekstrinnssirkelen (beskrevet i kapittel 2.3) en etablert modell for å illustrere veien fra et informasjonsbehov, via innhenting og vurdering av kunnskap, til implementering og evaluering av praksis. Modellen beskriver en generell tilnærming til bruk av kunnskap og kan i utgangspunktet implementeres i alle fag. Modellen kunne antakelig også være nyttig som pedagogisk virkemiddel i politiutdanningen og politiet forøvrig. Modellen gir en tydelig fremstilling av systematikken som ligger til grunn for en kunnskapsbasert praksis. Den tydeliggjør hvilke ferdigheter som er nødvendige på de ulike nivåene, og når ulike typer kunnskap trekkes inn. For biblioteket kan modellen fungere som et hjelpemiddel for å synliggjøre hvor i prosessen bibliotekarene kan bistå og støtte. Sekstrinnssirkelen brukes i dag primært som utgangspunkt for undervisning og en arbeidsform innenfor helseprofesjonene, men ut fra argumentene over, er det grunn til å anta at modellen også kunne være et nyttig tilskudd til videreutviklingen av definisjoner, metoder og arbeidsformer knyttet til kunnskapsbasert politiarbeid.

Her er det viktig å huske at utdanningen har endret seg over tid og at det derfor ikke er gitt at respondentene har fått nøyaktig samme undervisning i disse temaene som dagens studenter får. Like fullt har de fleste respondentene tatt sin grunnutdanning etter at politiutdanningen ble en bachelorgrad i 2004, og det er derfor grunn til å anta at alle har fått en eller annen form for introduksjon til tematikken. Funnene kan derfor peke på viktigheten av å knytte undervisningen i å finne, lese og anvende forskningsbasert kunnskap til den fremtidige rollen som praktiker, og ikke bare til de akademiske øvelsene i løpet av utdanningen.

Bibliotek tjenester

Et flertall av respondentene oppga at de aldri kontakter biblioteket for å få hjelp til å finne eller skaffe relevant forskning. Dette stemmer med opplevelsen av at det er relativt få polititjenestepersoner som benytter bibliotektilbudet ved Politihøgskolen. Det kan være mange årsaker til dette, for eksempel at mange ikke er klar over at de kan benytte tilbudet etter endt utdanning, eller at de forbinder tilbudet med det fysiske biblioteket, noe som forståelig nok gjør at det ikke anses som særlig nyttig for alle som jobber utenfor Oslo. En annen forklaring kan være at tilbudet ikke anses som relevant ved at tjenestene ikke oppleves som nyttige helt generelt, eller at respondentene ikke kjenner til alle deler av tilbudet og derfor baserer sin vurdering på et ufullstendig bilde av hva et bibliotek er.

Selv om få benytter biblioteket i dag, er det oppløftende at det å kunne bestille skreddersydd hjelp likevel vurderes som forholdsvis nyttig. Dette kan skyldes at koblingen til bibliotek er tydelig i undersøkelsen og at respondentene derfor har fått en påminnelse om at muligheten finnes, eller at vektleggingen av «skreddersydd» i spørsmålsformuleringen appellerer. Når såpass mange mener tilbudet kan være nyttig på tross av at de ikke benytter det i dag, kan dette tolkes til at det ville ha blitt mer brukt dersom forholdene forøvrig lå bedre til rette. Dette viser at respondentene er motivert for å benytte seg av tilbudet, men at andre faktorer kan påvirke hvorvidt de faktisk gjør det.

Når det er sagt: I sammenlikning med andre tjenester vurderes muligheten til å bestille hjelp fra biblioteket som *minst* nyttig. Som nevnt tidligere, er det uvisst om respondentene har forstått at muligheten til å få hjelp ikke forutsetter at de kommer til det fysiske biblioteket, og at svarene er farget av dette. Det er også en mulighet for at behovet for forskning ikke oppleves som særlig stort og at det derfor heller ikke anses som nyttig å få hjelp til å finne den.

Få vurderer kurs i vurdering av forskningsartiklers metodiske kvalitet som nyttig, selv om dette er en av ferdighetene respondentene føler seg mest usikre på. Kritisk vurdering av enkeltartikler er komplisert og krever blant annet god forståelse for forskningsmetode. Det er nærliggende å anta at den generelle vurderingen av forskningens nytteverdi påvirker svarene også her. Kanskje er det også uklart for respondentene hva innholdet i et slikt kurs ville være, eller at svarene er påvirket av at kurset fremstilles som et tilbud fra biblioteket og Politihøgskolen, og at respondentene dermed kan tenke at kurset ikke vil være tilstrekkelig relevant for praksisfeltet.

De tjenestene som anses som mest nyttige, er de som er tilpasset arbeidshverdagen og der forskningen er «ferdig bearbeidet», som podcaster og nyhetsbrev. Dette underbygges av svarene i det åpne spørsmålet der flere trekker frem at det vil være enklere å følge med på ny forskning dersom de kunne kombinere det med andre aktiviteter, f.eks. trening. Andre er tydelige på at det må være enkelt å forstå hva forskningen betyr for praksisfeltet og at presentasjonen må være lettfattelig, mens noen vektlegger at tilgangen må være enkel – alt bør være samlet ett sted slik at man slipper å lete. Lloyd (2010b) trekker frem liknende tjenester som eksempler på hvordan formidling av informasjon kan tilpasses til måtene læring og bruk av informasjon foregår i ulike settinger. Også andre forskere har konkludert med at et bevisst forhold til hvordan forskning formidles og presenteres er avgjørende for at forskningen skal nå ut til praksisfeltet (Blaskovits et al., 2018; Lum & Koper, 2017; Telep & Lum, 2014).

Selv om det er usikkert om resultatene gjelder utenfor praksisveiledergruppen, er det interessant å diskutere hva funnene betyr for biblioteket. For det første tyder resultatene på at tilbudet må markedsføres slik at brukerne vet hva de kan få hjelp til og hvordan de kommer i kontakt med biblioteket. Aktuelle markedsføringskanaler er Kilden og KO:DE, i tillegg til at avangstudentene bør få informasjon om tilbudet før de forlater Politihøgskolen. For det andre fremstår manglende tilgang til fulltekst som en åpenbar barriere. Dersom avtalene var åpne for hele etaten, ville det være mulig for brukere å finne forskning på egenhånd – uten å være avhengig av hjelp fra en bibliotekar. Dette er først og fremst et spørsmål om kostander. For det tredje kan det være aktuelt å utvide tilbudet. En mulighet er å etablere et nettsted der brukerne har en samlet, brukervennlig inngang til alt relevant fagstoff etter modell fra Helsebiblioteket og Kompol. En annen mulighet er å etablere formidlingstjenester som nyhetsbrev og podcasts med ny forskning med relevans for praksisfeltet. Slike tjenester vil

kunne nå ut til mange fordi de kan kombineres med andre gjøremål i en travel arbeidshverdag. Samtidig er dette tjenester som krever mer av bibliotekarene. Vår rolle har tradisjonelt vært knyttet til å finne forskningen. Etter hvert har mange også begynt å skrive omtaler av forskningen til nyhetsbrev og blogger, noe Politihøgskolens bibliotek også gjør. Det respondentene ønsker seg er imidlertid noe mer enn en omtale – de vil ha anbefalinger for praksis, noe som krever en annen kompetanse enn det de fleste bibliotekarer er i besittelse av. En mulig løsning kan være at tjenestene utvikles og drives i et samarbeid mellom bibliotekarer, forskere og praktikere. Et slikt samarbeid vil kunne bidra til god formidling, samtidig som både metodiske og politifaglige hensyn ivaretas.

Barrierer og drivere

I de foregående avsnittene berøres flere faktorer som kan fungere som barrierer for bruk av forskning, for eksempel at forskningen vurderes som lite relevant for praksis. Det har også fremkommet at respondentene er usikre på ferdigheter knyttet til å finne og bruke forskning. I drøftingen av informasjonskultur og informasjonskompetanse, har vi også sett forhold som kan ha betydning for hvilke typer kunnskap som benyttes i en organisasjon eller et praksisfellesskap. Lloyd (2010b) påpeker dessuten at praksisfellesskapet som sådan kan sees som begrensende fordi det kan hindre videreutvikling av informasjonspraksis innenfor fellesskapet. Slike begrensende trekk ved praksisfellesskapet kan utgjøre en parallell til det som ofte omtales som barrierer knyttet til egenskaper ved profesjonen. Dette kan for eksempel være utbredte oppfatninger, som at profesjonen er et praktisk fag der forskningen har lite å tilføre.

Resultatene viser at praksisveilederne også påvirkes av andre kjente barrierer og drivere for bruk av forskning, særlig av organisatoriske barrierer som at det ikke er tilrettelagt for at den enkelte har tid til å søke etter og lese forskning i arbeidstiden. Funnet er i tråd med resultater i internasjonale studier (Fleming & Wingrove, 2017; Hunter et al., 2017; Wilkinson et al., 2017). Mangelen på tid underbygges av kommentarer fra de åpne spørsmålene i undersøkelsen. Flere uttrykker frustrasjon over høyt arbeidspress og at det nesten ikke er tid til å utføre kjerneoppgavene. Noen påpeker at det ikke er lagt til rette for at den enkelte kan nå forventningene om å holde seg oppdatert på forskningen, men flere er også opptatt av å signalisere at de gjerne skulle ha brukt mer tid på faglig oppdatering, men at det ikke er mulig i en travel hverdag. Noen trekker frem at ledere verken forventer eller oppmuntrer til at den enkelte bruker tid på faglig oppdatering. Mangel på tid er også relevant sett opp mot fremtidig

bruk av tjenester fra biblioteket, både fordi tilbudet i størst mulig grad må tilpasses målgruppens hektiske hverdag, men også fordi mangel på tid i ytterste konsekvens kan medføre at tilbudet ikke blir brukt, selv om det er godt tilpasset brukernes behov og forutsetninger.

Både god kunnskap i å finne, vurdere og bruke forskning og enkel tilgang på støtte er identifisert som drivere for bruk av forskning (Folkehelseinstituttet, 2019) og har derfor vært sentrale i denne undersøkelsen. Sherman (2015) har påpekt at det samme gjelder innenfor politiet og Martin (2019) ser bibliotekarer som viktige støttespillere for å implementere kunnskapsbasert politiarbeid i praksisfeltet. Siden respondentene uttrykker at de er usikre på relevante ferdigheter og i liten grad benytter støttetjenester, er det grunn til å anta at disse driverne ikke er tilstede i dag.

Svarene fra praksisveilederne må sees i lys av det faktum at ansatte ute i distriktene har begrenset tilgang til fulltekstartikler. De har anledning til å bestille fra Politihøgskolens bibliotek, men det er ikke det samme som å ha direkte tilgang fra egen PC eller mobil. Stanko og Dawson (2016) vektlegger at bruk av forskning forutsetter at praktikere har enkel tilgang til relevante kilder. Siden enkel tilgang også er en kjent driver for bruk av forskning, kan det tenkes at resultatene hadde sett annerledes ut hvis alle ansatte i politietaten hadde tilgang til et velutstyrt digitalt bibliotek med politiforskning. Samtidig kan vurderingen av forskningens nytteverdi, samt funn knyttet til ulike barrierer, gi grunn til å anta at tilgang alene ikke ville være nok til å endre bildet vesentlig.

Studier fra politiet viser at bruk av forskning påvirkes positivt av støtte og oppmuntring fra ledere (Hunter et al., 2017; Wilkinson et al., 2017). Både Telep og Lum (2014) og Lum og Koper (2017) fant at polititjenestepersonene som inngikk i de to undersøkelsene forventet å få den informasjonen de trengte fra sine overordnede, via linjen. En respondent gir uttrykk for det samme i et av de åpne spørsmålene i denne undersøkelsen, men utover det kan ikke undersøkelsen gi svar på om dette er et generelt trekk ved politiprofesjonen/-organisasjonen i Norge. Funnene fra de internasjonale studiene illustrerer like fullt hvilken sentral rolle lederne har, både ved at de kan legge til rette for og stimulere til bruk av forskning, og samtidig bruke sin posisjon til å sikre at ny forskning når ut i praksisfeltet via linjen.

9 Avslutning

9.1 Oppsummering og konklusjon

Undersøkelsen har vist at en del praksisveiledere søker etter og leser politifaglig forskning i dag, men at det skjer sjelden. Den forskningsbaserte kunnskapen fremstår ikke som et viktig tema i relasjonen til kollegaer og ledere, og heller ikke i rollen som praksisveileder. Erfaring vurderes som den mest nyttige kunnskapen for yrkesutøvelsen, mens forskning vurderes som minst nyttig. Resultatene viser imidlertid at mange mener at forskningsbasert kunnskap *kan* ha nytteverdi for yrkesutøvelsen, særlig for å holde seg oppdatert på utviklingen innenfor politifaget og for å justere og forbedre praksis. Gruppen fremstår slik som motivert for å bruke forskning, noe som er et godt utgangspunkt for å stimulere til økt bruk i fremtiden.

Respondentene er gjennomgående positive til ulike støttetjenester fra biblioteket. Dette tyder på at bibliotek tjenestene vil bli brukt dersom det legges til rette for at den enkelte kan holde seg oppdatert på ny forskning i arbeidstiden. Tjenester til praksisfeltet må likevel i størst mulig grad tilpasses til målgruppens arbeidshverdag slik at de kan benyttes uavhengig av det fysiske biblioteket og i kombinasjon med andre gjøremål. Resultatene tyder på at det ikke er nok å skaffe tilgang til ulike kilder – forskningsresultatene må bearbeides slik at forskningens betydning for praksis kommer tydelig frem og formidles på måter som er anvendbare for og appellerer til målgruppen. Podcasts og nyhetsbrev med anbefalinger for praksis kan være egnet.

Til tross for at praksisveilederne er forholdsvis nyutdannede, er de fleste usikre eller middels sikre på ferdigheter som er nødvendige for å integrere forskning i kunnskapsgrunnlaget for yrkesutøvelsen. Dette peker på viktigheten av å knytte undervisningen i å finne, kritisk vurdere og anvende forskningsbasert kunnskap til den fremtidige rollen som praktiker. Samtidig er det tydelig at fokuset på erfaringsbasert kunnskap fortsatt er sterkt, og at en utvidelse av politiets kunnskapsbegrep er en forutsetning for at også den forskningsbaserte kunnskapen skal bli brukt.

Praksisveilederne påvirkes av kjente barrierer og drivere for bruk av forskning, men i varierende grad. Den enkeltes interesse for å holde seg oppdatert, samt hvor relevant forskningen oppleves for jobben, oppgis som det som har størst påvirkning på hvorvidt man leser forskning. Mangel på tid til å finne og lese forskning i jobben fremstår som den viktigste

organisatoriske barrieren, og kan også antas å påvirke i hvilken grad ulike tilbud fra biblioteket blir benyttet. For å bidra til at flere integrerer forskningsbasert kunnskap i sin utøvelse av politifaget, må det legges til rette gjennom tilgang til relevante kilder, det må settes av tid, brukerne må gjøres kjent med hvor og hvordan de finner forskningen, ha tilstrekkelige ferdigheter i å kritisk vurdere forskningsbasert kunnskap, og ledere må oppmuntre til bruk av forskning i større grad enn i dag.

Det teoretiske rammeverket har vist seg nyttig for å identifisere og diskutere trekk ved informasjonskulturen og informasjonskompetansen i den aktuelle gruppen. Samtidig kan det diskuteres om det er mulig å skille skarpt mellom de ulike informasjonstypene som har vært i fokus i denne undersøkelsen, noe som kan bidra til usikkerhet knyttet til konklusjonene relatert til Choos informasjonskultur-begrep.

Siden undersøkelsen er gjennomført innenfor en avgrenset gruppe polititjenestepersoner og svarprosenten er forholdsvis lav, må det tas forbehold om at utvalget ikke er representativt og at funnene derfor ikke er overførbare til andre grupper. I denne typen spørreundersøkelser knytter det seg også en generell usikkerhet til om spørsmålene er forstått slik de er tenkt. I dette tilfellet må det tas særlig forbehold knyttet til hvordan respondentene forstår «forskning» og at ulike kunnskapskilder kan være vanskelige å skille fra hverandre.

Resultatene gir like fullt en indikasjon på bruk av og syn på ulike typer kunnskap blant praksisveiledere i dag, og mulige barrierer og drivere for bruk av forskning i denne gruppen.

9.2 Studiens bidrag og forslag til videre forskning

Denne studiens viktigste bidrag er en økt innsikt i hvordan noen praktikere i politiet bruker og vurderer forskningsbasert kunnskap og hva som kan påvirke dette. I tillegg bidrar studien til en konkretisering av koblingen mellom kunnskapsbasert praksis som teori og arbeidsform, ferdigheter i å finne, lese og vurdere forskning, og bibliotekets rolle som støttespiller for praksisfeltet – innenfor en politikontekst. Studien kan belyse hvordan politiet kan legge til rette for at den enkelte polititjenesteperson i større grad integrerer forskningsbasert kunnskap i sin fagutøvelse, viktigheten av at undervisningen i relevante ferdigheter støtter opp under dette, og hvordan funksjonen som etatsbibliotek kan videreutvikles.

Opgavens problemstilling og forskningsspørsmål har vært førende for hvilke analyser som er foretatt, men det er utallige muligheter til å utforske materialet ytterligere. For eksempel

kunne man ha foretatt kryssanalyser for å undersøke eventuelle sammenhenger mellom ulike variabler, eksempelvis mellom utdanning og vurdering av forskningens nytteverdi.

Funn fra undersøkelsen kan også utforskes videre gjennom nye studier, blant annet via fokusgruppeintervjuer eller andre kvalitative metoder som kan gi dypere innsikt i hva som ligger bak enkeltfunn. For eksempel kunne det være interessant å få en dypere forståelse av hva hvilken nytteverdi praksisveiledere tenker at forskning har for å reflektere over og forbedre praksis. En annen naturlig oppfølging av studien, er å gjennomføre en tilsvarende undersøkelse i andre grupper i politiet. Dette vil kunne avdekke om praksisveilederne skiller seg ut, eller om funnene fra undersøkelsen også gjelder andre polititjenestepersoner. Siden ulike personer kan tolke begrepet *forskning* ulikt, kan det være hensiktsmessig å gjennomføre en undersøkelse der man heller spør hva folk leser, for deretter å finne ut om noe av dette er forskning. Ytterligere undersøkelser vil gi et mer utfyllende bilde av etatens informasjonskultur og hvorvidt denne er hensiktsmessig sett opp mot målet om et kunnskapsbasert politi.

For å lykkes med implementering av forskningsbasert kunnskap, er det viktig å forstå hvordan praksisfeltet vurderer relevans og nytteverdi, og hvordan forskningen best kan formidles og presenteres. Dette gjør *kunnskapstranslasjon* til et svært relevant felt for politiet og også et aktuelt utgangspunkt for videre forskning innenfor de samme tematiske rammene som i denne oppgaven.

Det teoretiske rammeverket har vært brukt til å utforske datamaterialet, men har i liten grad preget utformingen av undersøkelsen. Dette har vært positivt fordi det har gjort det mulig med en friere tilnærming til temaområdet i de tidlige fasene av studien. På den annen side kan dette ha ledet frem til andre funn og konklusjoner enn om det teoretiske rammeverket også lå til grunn ved utformingen av studien. Det vil være nyttig å gjennomføre flere studier i politiet der konseptene informasjonskompetanse og informasjonskultur utforskes mer systematisk - både sett fra et informasjonsvitenskapelig og et politifaglig perspektiv.

Referanser

- Aas, G. (2014). Politipraktikere og deres syn på politiutdanningen. *Nordisk politiforskning*, 1(2), 124-148. Hentet fra <https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/handle/11250/225589>
- Aas, G. (2019). Kampen om norsk politiutdanning. *Tidsskrift for profesjonsstudier*, 15(28), 26-34. Hentet fra <https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/handle/11250/2592775>
- Abrahamson, D. E. (2013). *Making the connection between police information and knowledge use, organizational culture, and information use outcomes* (Doktoravhandling, Charles Sturt University, Australia). Hentet fra <https://researchoutput.csu.edu.au/files/9311564/54977>
- Abrahamson, D. E. & Goodman-Delahunty, J. (2013). The impact of organizational information culture in information use outcomes in policing: An exploratory study. *Information Research*, 18(4), 1-16.
- Blaskovits, B., Bennell, C., Huey, L., Kalyal, H., Walker, T. & Javala, S. (2018). A Canadian replication of Telep and Lum's (2014) examination of police officers' receptivity to empirical research. *Policing and Society*, 1-19. Hentet fra <http://doi.org/10.1080/10439463.2018.1522315>
- Bowers, K., Tompson, L. & Johnson, S. (2014). Implementing information science in policing: Mapping the evidence base. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 8(4), 339-352. <https://doi.org/10.1093/police/pau052>
- Cherney, A. (2009). Exploring the concept of research utilization: Implications for evidence-based crime prevention. *Crime Prevention and Community Safety*, 11(4), 243-257. <https://doi.org/10.1057/cpcs.2009.4>
- Choo, C. W. (2013). Information culture and organizational effectiveness. *International Journal of Information Management*, 33(5), 775-779. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2013.05.009>
- Choo, C. W., Furness, C., Paquette, S., van Den Berg, H., Detlor, B., Bergeron, P. & Heaton, L. (2006). Working with information: Information management and culture in a professional services organization. *Journal of Information Science*, 32(6), 491-510. <https://doi.org/10.1177/0165551506068159>
- Dalheim, A. (2011). *Faktorer som influerer på implementering av kunnskapsbasert praksis blant sykepleiere* Høgskulen i Bergen, Bergen.
- DiCenso, A., Guyatt, G. & Ciliska, D. (2005). *Evidence-based nursing: A guide to clinical practice*. St. Louis: Elsevier Mosby.
- Finstad, L. (2000). *Politiblikket*. Oslo: Pax.
- Fleming, J. & Wingrove, J. (2017). 'We would if we could ... but not sure if we can': Implementing evidence-based practice. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 11(2), 202-213. <https://doi.org/10.1093/police/pax006>
- Folkehelseinstituttet. (2019). Kunnskapsbasert praksis. Hentet 1. juni 2019 fra <http://www.kunnskapsbasertpraksis.no>
- Graham, I. D., Logan, J., Harrison, M. B., Straus, S. E., Tetroe, J., Caswell, W. & Robinson, N. (2006). Lost in knowledge translation: Time for a map? *The Journal of Continuing Education in the Health Professions*, 26(1), 13-24.
- Guclu, I. & Can, A. (2015). The effect of socio-demographic characteristics on the information-seeking behaviors of police officers. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 38(2), 350-365. <https://doi.org/10.1108/PIJPSM-12-2014-0132>
- Gundhus, H. I. (2009). *For sikkerhets skyld : IKT, yrkeskulturer og kunnskapsarbeid i politiet*. Oslo: Unipub.

- Guyatt, G., Cairns, J., Churchill, D., Cook, D., Haynes, B., Hirsh, J., ... Tugwell, P. (1992). Evidence-Based Medicine: A New Approach to Teaching the Practice of Medicine. *JAMA*, 268(17), 2420-2425. Hentet fra <https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/400956>
- Haraldsen, G. (2010). *Spørreskjemametodikk: Etter kokebokmetoden*. Oslo: Pensumtjeneste.
- Holbrook, A. (2008). Don't Knows (DKs). I P. J. Lavrakas (Red.), *Encyclopedia of Survey Research Methods*. Thousand Oaks, California: SAGE Publishing.
- Huey, L., Blaskovits, B., Bennell, C., Kalyal, H. & Walker, T. (2019). Identifying some misconceptions about evidence based policing: A research note. I R. J. Mitchell & L. Huey (Red.), *Evidence based policing: An introduction* (s. 51-59). Bristol: Policy Press.
- Huey, L. & Mitchell, R. J. (2016). Unearthing hidden keys: Why academics are an invaluable (if underutilized) resource in policing research. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 10(3), 300-307. <https://doi.org/10.1093/police/paw029>
- Hunter, G., May, T. & Hough, M. (2017). *An evaluation of the "What Works Centre for Crime Reduction": Final report*. London: College of Policing. Hentet fra <https://whatworks.college.police.uk/About/Pages/Evaluation.aspx>
- Hunter, G., May, T. & Hough, M. (2019). Are the police embracing evidence-informed practice?: A view from England and Wales. *Policing and Society*, 29(3), 251-265. <https://doi.org/10.1080/10439463.2018.1557180>
- Høgskulen på Vestlandet. (2019). Studieplan - Sjukepleie. Hentet 11. juni 2019 fra <https://www.hvl.no/studier/studieprogram/2019h/grs/studieplan/>
- Innes, C. A. & Everett, R. S. (2008). Factors and conditions influencing the use of research by the Criminal Justice System. *Western Criminology Review*, 9(1), 49-58.
- Jacobsen, D. I. (2015). *Hvordan gjennomføre undersøkelser?: Innføring i samfunnsvitenskapelig metode* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk.
- Johannessen, A., Tufte, P. A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (5. utg.). Oslo: Abstrakt.
- Lave, J. & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge: Cambridge : Cambridge University Press.
- Lie, E. M. (2011). *I forkant: Kriminalitetsforebyggende politiarbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Lilleåsen, L. R. B. (2017, 03.12.2017). Frykter et mindre operativ politi: Vi må ikke glemme at politi er et praktisk yrke. *Politiforum*. Hentet fra <https://www.politiforum.no/artikler/frykter-et-mindre-operativ-politi-vi-ma-ikke-glemme-at-politi-er-et-praktisk-yrke/412139>
- Lloyd, A. (2005). No man (or woman) is an island: Information literacy, affordances and communities of practice. *Australian Library Journal*, 54(3), 230-237.
- Lloyd, A. (2010a). *Information literacy landscapes: Information literacy in education, workplace and everyday contexts*. Oxford: Chandos Publ.
- Lloyd, A. (2010b). Lessons from the workplace: Understanding information literacy as practice. I A. Lloyd & S. Talja (Red.), *Practising information literacy: Bringing theories of learning, practice and information literacy together* (s. 29-49). Wagga Wagga, N.S.W: Elsevier Ltd.
- Lloyd, A. (2011). Trapped between a rock and a hard place: What counts as information literacy in the workplace and how is it conceptualized? *Library Trends*, 60(2), 277.
- Lum, C. & Koper, C. S. (2017). *Evidence-based policing: Translating research into practice*. Oxford: Oxford University Press.

- Lum, C., Koper, C. S. & Telep, C. W. (2011). The Evidence-Based Policing Matrix. *Journal of Experimental Criminology*, 7(1), 3-26.
<https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1007/s11292-010-9108-2>
- Lum, C., Telep, C. W., Koper, C. S. & Grieco, J. (2012). Receptivity to research in policing. *Justice Research and Policy*, 14(1), 61-95. <https://doi.org/10.3818/JRP.14.1.2012.61>
- Lumsden, K. (2017). Police officer and civilian staff receptivity to research and evidence-based policing in the UK: Providing a contextual understanding through qualitative interviews. *Policing: A Journal of Policy & Practice*, 11(2), 157-167.
<https://doi.org/10.1093/police/paw036>
- Martin, P. (2019). Moving to the inevitability of evidence based policing. I R. J. Mitchell & L. Huey (Red.), *Evidence based policing: An introduction* (s. 199-213). Bristol: Policy Press.
- May, T., Hunter, G. & Hough, M. (2017). The long and winding road: Embedding evidence-based policing principles. I J. Knutsson & L. Thompson (Red.), *Advances in evidence-based policing* (s. 139-156). London: Routledge.
- Mitchell, R. J. (2019). A light introduction to evidence based policing. I R. J. Mitchell & L. Huey (Red.), *Evidence based policing: An introduction* (s. 3-14). Bristol: Policy Press.
- Mitchell, R. J. & Huey, L. (2019). *Evidence based policing: An introduction*. Bristol: Policy Press.
- Nordsteien, A. & Byström, K. (2018). Transitions in workplace information practices and culture: The influence of newcomers on information use in healthcare. *Journal of Documentation*, 74(4), 827-843. <https://doi.org/10.1108/JD-07-2017-0116>
- Nortvedt, M. W., Jamtvedt, G., Graverholt, B., Nordheim, L. V. & Reinar, L. M. (2012). *Jobb kunnskapsbasert!: En arbeidsbok* (2. utg.). Oslo: Akribe.
- NOU 2009:12. (2009). *Et ansvarlig politi: Åpenhet, kontroll og læring*. Oslo.
- Oliver, G. (2011). *Organisational culture for information managers*. Oxford: Chandos Publishing.
- Olsvik, E. H. (2013). *Vitenskapsteori for politiet: Tenkemåter for kunnskapsstyrt politiarbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Palmer, I. (2011). *Is the United Kingdom Police Service receptive to evidence-based policing?: Testing attitudes towards experimentation* University of Cambridge. Hentet fra <http://library.college.police.uk/docs/theses/Palmer-evidence-based-policing-2011.pdf>
- Politihøgskolen. (2017). *Strategi 2017-2021*. Politihøgskolen. Hentet fra https://www.phs.no/Documents/1_Om%20PHS/Strategi%20Politihogskolen%202017%20-%202021pdf.pdf?epslanguage=no
- Politihøgskolen. (2018a). *Fagplan: Bachelor - politiutdanning 2018-2021*. Oslo: Politihøgskolen. Hentet fra https://www.phs.no/Documents/5_Student/Fagplaner/Fagplan%202018-2021.pdf
- Politihøgskolen. (2018b). *Opptaksrapport 2018*. Oslo.
- Ringdal, K. (2018). *Enhet og mangfold: Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode* (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.
- Rojek, J., Alpert, G. & Smith, H. (2012). The utilization of research by the police. *Police Practice and Research*, 13(4), 329-341.
<https://doi.org/10.1080/15614263.2012.671599>
- Sackett, D. L., Rosenberg, W. M. C., Gray, J. A. M., Haynes, R. B. & Richardson, W. S. (1996). Evidence based medicine: What it is and what it isn't. *BMJ*, 312(7023), 71-72.
<https://doi.org/10.1136/bmj.312.7023.71>
- Sandvik, G. K., Stokke, K. & Nortvedt, M. W. (2011). Hvilke strategier er effektive ved implementering av kunnskapsbasert praksis i sykehus? *Sykepleien forskning*, (2), 160-

167. Hentet fra <https://static.sykepleien.no/sites/default/files/documents/forskning/676333.pdf?c=1410453150>
- Sherman, L. W. (1998). Evidence-based policing. I *Ideas in American Policing*. Washington, D.C.: Police Foundation. Hentet fra <https://www.policefoundation.org/publication/evidence-based-policing/>
- Sherman, L. W. (2015). A tipping point for “totally evidenced policing”: Ten ideas for building an evidence-based police agency. *International Criminal Justice Review (Sage Publications)*, 25(1), 11-29. <https://doi.org/10.1177/1057567715574372>
- Snibjør, A. K., Graverholt, B., Nortvedt, M., Riise, T. & Espehaug, B. (2018). Evidence-based practice profiles among bachelor students in four health disciplines: A cross-sectional study. *BMC Medical Education*, 18(1). <https://doi.org/10.1186/s12909-018-1319-7>
- Stanko, E. A. & Dawson, P. (2016). *Police use of research evidence: Recommendations for improvement*. Cham: Springer.
- Telep, C. W. (2016). Expanding the scope of evidence-based policing. *Criminology & Public Policy*, 15(1), 243-252. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12188>
- Telep, C. W. (2017). Police officer receptivity to research and evidence-based policing: Examining variability within and across agencies. *Crime & Delinquency*, 63(8), 976-999. <https://doi.org/10.1177/0011128716642253>
- Telep, C. W. & Lum, C. (2014). The receptivity of officers to empirical research and evidence-based policing: An examination of survey data from three agencies. *Police Quarterly*, 17(4), 359-385. <https://doi.org/10.1177/1098611114548099>
- Tilley, N. & Laycock, G. (2017). The why, what, when and how of evidence-based policing. I J. Knutsson & L. Thompson (Red.), *Advances in evidence-based policing* (s. 10-26). London: Routledge.
- Titlestad, K. B. (2015). *Kartlegging av helse- og sosialfagstudenters forhold til kunnskapsbasert praksis: Oversettelse og kulturell tilpasning av et spørreskjema, samt evaluering av instrumentets måleegenskaper* Høgskulen i Bergen. Hentet fra <http://hdl.handle.net/11250/2481734>
- Titlestad, K. B., Snibjør, A. K., Strømme, H., Nortvedt, M. W., Graverholt, B. & Espehaug, B. (2017). Translation, cross-cultural adaption and measurement properties of the evidence-based practice profile. *BMC Research Notes*, 10:44, 1-9. Hentet fra <https://doi.org/10.1186/s13104-017-2373-7>
- Tompson, L. & Belur, J. (2016). Information retrieval in systematic reviews: A case study of the crime prevention literature. *Journal of Experimental Criminology*, 12(2), 187-207. <https://doi.org/10.1007/s11292-015-9243-x>
- Tufte, P. A. (2011). Kvantitativ metode. I K. Fangen & A.-M. Sellerberg (Red.), *Mange ulike metoder* (s. 71-99). Oslo: Gyldendal akademisk.
- Weisburd, D. & Neyroud, P. (2011). Police science: Toward a new paradigm. *Executive Session on Policing and Public Safety*. Cambridge, MA: Harvard Kennedy School.
- Wenger, E. (1998). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wilkinson, K., Boyd, K., Pearson, M., Farrimond, H., Lang, I. A., Fleischer, D., ... Rappert, B. (2017). Making sense of evidence: Using research training to promote organisational change. *Police Practice and Research*, 1-19. Hentet fra <http://doi.org/10.1080/15614263.2017.1405266>
- Williams, B., Perillo, S. & Brown, T. (2015). What are the factors of organisational culture in health care settings that act as barriers to the implementation of evidence-based

- practice?: A scoping review. *Nurse Education Today*, 35(2), e34-e41.
<https://doi.org/10.1016/j.nedt.2014.11.012>
- Winnæss, P. (2017). Profesjonsstudentblikk. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(04), 284-300.
<https://doi.org/10.18261/issn.2535-2512-2017-04-02>
- Winnæss, P. & Helland, H. (2014). Politistudentene: Hvem er de og hvorfor vil de bli politi? *Nordisk politiforskning*, 1(2), 93-123. Hentet fra <https://phs.brage.unit.no/phs-xmlui/handle/11250/225834>
- Wood, D. & Bryant, R. (2016). Researching professional development. I M. Brunger, S. Tong & D. Martin (Red.), *Introduction to policing research: Taking lessons from practice* (s. 8799). Abingdon: Routhledge.
- Young, R. L. (2012). *Don't know responses in survey research* (Doktoravhandling, The Pennsylvania State University, USA). Hentet fra <https://etda.libraries.psu.edu/catalog/13934>

Vedlegg 1: Invitasjon og spørreundersøkelse

Kjære praksisveileder

Denne spørreundersøkelsen sendes ut til alle praksisveiledere. Besvarelsen tar ca. 10 minutter og spørsmålene handler om det å finne, lese og vurdere forskning i relasjon til jobben. Vi ber ikke om opplysninger som kan identifisere deg direkte.

Undersøkelsen inngår i en masteroppgave ved OsloMet og gjennomføres i samarbeid med Politihøgskolen. Ansvarlig masterstudent er også leder for biblioteket ved PHS. Ved å delta gjør du det enklere for oss å utvikle nyttige og relevante tjenester som kan støtte deg og dine kollegaer i utøvelsen av politifaget.

På forhånd tusen takk for hjelpen!

Hilsen Hege Underdal, masterstudent og leder for Politihøgskolens bibliotek

Gå til undersøkelsen: [LINK](#)

Kommer du ikke inn? Kopier adressen inn i en annen nettleser eller videresend eposten til en privatadresse slik at du kan besvare utenfor politinettet. Vi håper du besvarer selv om du skulle støte på noen tekniske problemer!

Svarfrist: 16. desember 2018.

Kjære praksisveileder

Takk for at du tar deg tid til å delta i spørreundersøkelsen!

Informasjon om databehandling

Vi ber ikke om navn eller annet som kan identifisere deg direkte, men samler inn bakgrunnsopplysninger om din utdanning og hvilket politidistrikt du jobber i. Prosjektmedarbeiderne vil ikke kjenne e-postadressene til de som har deltatt og har ikke tilgang til koblingen mellom adresse og besvarelse. Koblingen lagres adskilt og sikkert og slettes senest 01.09.2019. Det vil ikke være mulig å gjenkjenne enkeltpersoner i publikasjoner der resultatene presenteres. Alle personopplysninger og øvrige data vil bli behandlet konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Hvordan kontakte oss

OsloMet:

Hege Underdal, masterstudent (hegeunderdal@yahoo.no, tlf. 46400434)

Heidi Kristin Olsen, veileder/prosjektansvarlig (heidi-kristin.olsen@oslomet.no, tlf. 92440823)

Dersom du ønsker mer informasjon om behandlingen av dine personopplysninger, klikk [her](#)

Jeg godtar behandlingen av mine personopplysninger i henhold til informasjonen gitt her.

[Jeg ønsker ikke å delta](#)

Neste

Informasjon om databehandling

Hvor lenge vil personopplysninger behandles

9 Måned(er)

Hvilke typer personopplysninger vil bli samlet inn og brukt

Vi ber ikke om navn eller annet som kan identifisere deg direkte, men vi ber om noen få opplysninger som i regelverket klassifiseres som personopplysninger, som for eksempel når du ble ferdig med grunnutdanningen.

Hvilke særlige kategorier av personopplysninger vil bli innsamlet og brukt

Ingen

Hvem vil ha tilgang til dine personopplysninger

Du deltar i studien ved å besvare en nettbasert spørreundersøkelse bygget ved hjelp av spørreskjemaverktøyet Questback. Datafilene oppbevares på en sikret server hos Questback (databehandler) og slettes når prosjektet er avsluttet. Analyse og bearbeiding av dataene foretas av ansvarlig masterstudent og veileder og prosjektansvarlig ved OsloMet, eventuelt i samarbeid med prosjektansvarlig ved PHS.

Ansvarelig masterstudent er også leder for biblioteket ved PolitiHøgskolen.

Overførsel av data til land eller institusjoner utenfor EØS, og sikkerhetstiltak (hvis aktuelt)

Ikke aktuelt

Automatisert beslutningstaking

Ikke aktuelt

Dine individuelle rettigheter

Det er frivillig å delta i studien. Du har rett til innsyn og til å få rettet, slettet eller utlevert dine personopplysninger. For at vi i en slik situasjon skal kunne identifisere riktig datasett, vil det finnes en kodenøkkel som kobler besvarelsene til adressene undersøkelsen er sendt til. Det er kun Questback som har tilgang til denne nøkkelen, og den vil ikke bli brukt med mindre en respondent ønsker å benytte seg av nevnte rettigheter. Dataene anonymiseres senest 01.09.2019.

Dersom du har spørsmål til studien eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med: Hege Underdal, masterstudent OsloMet (hegeunderdal@yahoo.no, tlf. 46400434)

Heidi Kristin Olsen, veileder/prosjektansvarlig OsloMet (heidi-kristin.olsen@oslomet.no, tlf. 92440823)

Prosjektansvarlig ved PHS: Marie-Louise Damen (mardam@phs.no, tlf. 48669327)

Din rett til å tilbaketrekke samtykke

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke. Du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn.

Tilsynsmyndighet

Studien er meldt til NSD - Norsk senter for forskningsdata (personverntjenester@nsd.no, tlf. 55582117).

Du kan klage til Datatilsynet dersom du mener behandlingen av dine personopplysninger ikke er i tråd med reglene, se <https://www.datatilsynet.no/>.

Vårt personvernombud

Personvernombud OsloMet: Ingrid Jacobsen (ingrid.jacobsen@oslomet.no, tlf.67235534/99302316)

Personvernombud PHS: Knut Erik Hauslo (Knut.Erik.Hauslo@phs.no, tlf. 97973787)

NB: Av tekniske årsaker er det dessverre ikke mulig å klikke seg tilbake til tidligere besvarte spørsmål. Bruk gjerne fritekstfeltet helt til slutt til eventuelle kommentarer eller presiseringer.

Din identitet vil holdes skjult.

Når skjult identitet brukes i undersøkelser, vil ingen identifiserbar informasjon, som f.eks. nettlesertype og -versjon, IP-adresse, operativsystem eller e-postadresse, bli lagret med svaret. Dette er for å beskytte respondentens identitet.

1) * Under finner du en liste over ulike kunnskapskilder/-typer. Angi hvor nyttige du opplever at disse er for yrkesutøvelsen din (1 = ikke nyttig og 5 = svært nyttig).

	1	2	3	4	5	Vet ikke/ikke aktuelt
Det du lærte gjennom din politifaglige grunnutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det du har lært gjennom eventuell etter- eller videreutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Erfaring du har opparbeidet gjennom din yrkespraksis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Retningslinjer, tiltakskort eller andre støttedokumenter som benyttes i ditt distrikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det du har lest i forskningsartikler eller andre vitenskapelige publikasjoner (trykte eller digitale)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentlige rapporter og utredninger (trykte eller digitale)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dine kollegaers eller lederes erfaring	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informasjon du har funnet på KO:DE	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informasjon du har funnet på Kilden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Neste >>

22 % fullført

I de neste spørsmålene vil vi konsentrere oss om forskning. Med «forskning» mener vi her fagartikler eller andre trykte eller digitale tekster som bygger på vitenskapelige forskningsprosjekter/studier. All forskning som er relevant for politityrket er av interesse.

2) * Ta utgangspunkt i jobben din og angi omtrent hvor ofte i løpet av et kalenderår du ...

	Ukentlig	Månedlig	Halvårlig	Årlig	Aldri	Vet ikke
... leter aktivt etter forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... leser forskningsartikler eller andre forskningsbaserte tekster	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... diskuterer forskning med kollegaer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tipser kollegaer om aktuell forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... mottar tips om aktuell forskning via nyhetsbrev, Facebook eller andre kanaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... får tips om aktuell forskning fra dine kollegaer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... får tips om aktuell forskning fra dine ledere	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... tar kontakt med et bibliotek for å få hjelp til å finne/skaffe forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Neste >>

33 % fullført

3) * Hvor nyttig mener du at kunnskap fra forskning kan være for hvert av punktene under? (1 = ikke nyttig og 5 = svært nyttig)

	1	2	3	4	5	Vet ikke
For å holde seg oppdatert på utviklingen innenfor politifaget	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For å bidra til refleksjon rundt egen praksis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For å justere og forbedre egen praksis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For rollen som praksisveileder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For å løse politioppgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I diskusjoner med ledere/kollegaer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I møte med publikum	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Neste >>

44 % fullført

4) * Ta utgangspunkt i din rolle som praksisveileder og svar på spørsmålene under.

	I stor grad	I noe grad	I liten grad	Ikke i det hele tatt	Vet ikke/ønsker ikke å svare
I hvilken grad trekker du studentene inn i politifaglige diskusjoner?	☐	☐	☐	☐	☐
I hvilken grad diskuterer du aktuell forskning med studentene?	☐	☐	☐	☐	☐
I hvilken grad oppfordrer du studentene til å gjøre seg kjent med relevant forskning?	☐	☐	☐	☐	☐
I hvilken grad tar du aktivt del i dine studenters oppgaveskriving, f.eks. refleksjonsoppgaven?	☐	☐	☐	☐	☐

Neste >>

56 % fullført

5) * Bruk skalaen 1-5 (1=veldig usikker og 5=veldig sikker) og angi hvor sikker du er på å ...

	1	2	3	4	5	Vet ikke/ønsker ikke å svare
... finne fram til sentrale kilder til forskning (f.eks. forskningsdatabaser og tidsskrifter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... søke i ulike forskningsdatabaser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... forstå innholdet i vitenskapelige forskningsartikler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... vurdere den metodiske kvaliteten på vitenskapelige studier	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... vurdere hvor relevant en studie er for din situasjon/kontekst	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Neste >>

67 % fullført

6) * Angi hvor enig du er i følgende utsagn: Hvorvidt jeg leser forskning påvirkes av ...

	Helt enig	Ganske enig	Verken eller	Ganske uenig	Helt uenig	Vet ikke
... min kunnskap om hvor og hvordan man søker etter relevant forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... min kunnskap om hvordan man vurderer den metodiske kvaliteten på forskningen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... min egen interesse for å følge med på utviklingen innenfor politifaget	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... min rolle som praksisveileder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hvor mye tid jeg har til å finne og lese aktuell forskning i jobben	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... praktisk tilrettelegging på jobb, som tilgang til PC og internett	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hvor god tilgang jeg har til lisensbelagte forskningsdatabaser og tidsskrifter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... om jeg har mulighet til å få hjelp når jeg søker etter aktuell forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... mine ledes forventninger til at jeg holder meg oppdatert på aktuell forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... holdningene til forskning blant mine kolleger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hvor relevant forskningen oppleves for min yrkesutøvelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7) Er det andre ting som påvirker hvorvidt du leser forskning? Utdyp svarene dine her:

0/4000

Neste >>

78 % fullført

8) * Hvor nyttige kan tjenestene under være for deg?

	Svært nyttig	Litt nyttig	Ikke nyttig	Vet ikke
Nettbasert kurs i hvor og hvordan man søker etter forskning (ca. 30 minutters gjennomføringstid)	☐	☐	☐	☐
Nettbasert kurs i å vurdere forskningsartiklers metodiske kvalitet (ca. 30 minutters gjennomføringstid)	☐	☐	☐	☐
Korte veiledningsfilmer om hvordan man søker etter og vurderer forskning	☐	☐	☐	☐
Månedlig nyhetsbrev med tips om ny forskning publisert på ett av de skandinaviske språkene	☐	☐	☐	☐
Månedlig nyhetsbrev med tips om ny engelskspråklig forskning	☐	☐	☐	☐
Mulighet for å bestille skreddersydd hjelp, for eksempel få en bibliotekar til å fremskaffe forskning om et konkret tema	☐	☐	☐	☐
Podcaster der ny forskning blir presentert	☐	☐	☐	☐

9) Er det andre tjenester som kan gjøre det enklere for deg å finne og lese forskning relatert til jobben din? Utdyp her:

0/4000

Neste >>

89 % fullført

10) * Hvilket politidistrikt jobber du i?

Velg ...

11) * Omtrent hvor mange år har du vært praksisveileder til sammen?

12) * Når gikk du ut av Politihøgskolen?

Velg ...

13) * Hadde du utdanning fra universitet eller høyskole før du tok grunnutdanningen ved PHS?

- Ja
 Nei

14) Dersom du svarte ja på forrige spørsmål - hva slags utdanning?

15) * Har du tatt etter-/videreutdanning ved PHS eller et annet sted etter at du avsluttet grunnutdanningen?

- Ja
 Nei

16) Dersom du svarte ja på forrige spørsmål - hva slags utdanning?

17) Er det noe du ønsker å legge til?

0/4000

Send

100 % fullført

Tusen takk for at du tok deg tid til å besvare undersøkelsen!

Vedlegg 2: Meldeskjema og godkjenning fra NSD

Meldeskjema 395172

🖨️ Skriv ut

Sist oppdatert

28.11.2018

Hvilke personopplysninger skal du behandle?

- E-postadresse, IP-adresse eller annen nettidentifikator
- Bakgrunnsopplysninger som vil kunne identifisere en person

Type opplysninger

Du har svart ja til at du skal behandle bakgrunnsopplysninger, beskriv hvilke

Respondentene vil bli bedt om å oppgi hvilket politidistrikt de jobber i, hvilket år de fullførte grunnutdanningen, om de har tatt etter-/videreutdanning, om de hadde utdanning fra høyskole eller universitet før de begynte på PHS og hvor mange år de har vært praksisveiledere. Bakgrunnen for å be om disse opplysningene er dels knyttet til representativitet (politidistrikt), dels et ønske om å undersøke eventuelle sammenhenger mellom disse og andre variabler som skal kartlegges i undersøkelsen.

Skal du behandle særlige kategorier personopplysninger eller personopplysninger om straffedommer eller lovovertrедelser?

Nei

Prosjektinformasjon

Prosjekttittel

Praksisveilederes forhold til forskningsbasert kunnskap

Prosjektbeskrivelse

Formålet med denne studien er å få kunnskap om hvilket forhold praksisveiledere har til det å finne, lese og vurdere forskning relevant for jobben, og hva som påvirker dette. Gjennom å kartlegge nåsituasjon og faktorer som kan fungere som drivere eller hemmere for veiledernes bruk av forskning i praksis, vil det være mulig å utforme tjenester som oppleves som relevante og nyttige for å støtte gruppen i fortsatt, eller økt, bruk av forskning framover. Studien vil ha koblinger til modeller og forskning knyttet til kunnskapsbasert praksis-teori innenfor helsefagene.

Fagfelt

Samfunnsvitenskap

Dersom opplysningene skal behandles til andre formål enn behandlingen for dette prosjektet, beskriv hvilke

Nei, opplysningene skal kun benyttes i forbindelse med det aktuelle prosjektet.

Begrunn behovet for å behandle personopplysningene

Formålet med undersøkelsen er å få et bilde av hvilket forhold praksisveilederne har til det å finne, lese og vurdere politifaglig forskning, og hva som eventuelt påvirker dette. Dette vil gi oss et bedre utgangspunkt for å utvikle nyttige og relevante tjenester som kan støtte praksisveiledere og andre ansatte i etaten utøvelsen av politifaget framover. Personopplysningene er nødvendige for å kunne si noe om respondentenes representativitet, men kan også være aktuelle å se i forhold til hovedformålet med undersøkelsen.

Prosjektbeskrivelse

[Forskningsspørsmål og relevante variabler.docx](#)

Ekstern finansiering

Type prosjekt

Studentprosjekt, masterstudium

Kontaktinformasjon, student

Hege Underdal, hegeunderdal@yahoo.no, tlf: 46400434

Behandlingsansvar

Behandlingsansvarlig institusjon

OsloMet - storbyuniversitetet / Fakultet for samfunnsvitenskap / Institutt for arkiv, bibliotek- og informasjonsfag

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Heidi Kristin Olsen, heidiko@oslomet.no, tlf: 92440823

Skal behandlingsansvaret deles med andre institusjoner (felles behandlingsansvarlige)?

Ja

Felles behandlingsansvarlig

Institusjon

Politihøgskolen

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Marie-Louise Damen, mardam@phs.no, 48669327, Førsteamanuensis

Utvalg 1

Beskriv utvalget

Praksisveiledere i politiet

Rekruttering eller trekking av utvalget

Praksisveiledere er polititjenestepersoner som har ansvar for å følge opp politistudenter når de er ute i praksis i 2. studieår på bachelorutdanningen. Mitt utvalg er alle som er praksisveiledere skoleåret 2018/2019. Disse vil få lenke til spørreundersøkelsen tilsendt på epost. Invitasjonen sendes antakelig ut av en ansatt ved den avdelingen som er ansvarlige for praksisåret for å stimulere til høyere deltakelse.

Alder

22 - 60

Inngår det voksne (18 år +) i utvalget som ikke kan samtykke selv?

Nei

Personopplysninger for utvalg 1

- E-postadresse, IP-adresse eller annen nettidentifikator
- Bakgrunnsopplysninger som vil kunne identifisere en person

Hvordan samler du inn data fra utvalg 1?

Elektronisk spørreskjema

Vedlegg

[Spørreskjema utkast_v5Questback.docx](#)

Grunnlag for å behandle alminnelige kategorier av personopplysninger

Samtykke (art. 6 nr. 1 bokstav a)

Informasjon for utvalg 1

Informerer du utvalget om behandlingen av opplysningene?

Ja

Hvordan?

Skriftlig informasjon (papir eller elektronisk)

Informasjonsskriv

[Informasjonsskriv_v5Questback.doc](#)

Tredjepersoner

Skal du behandle personopplysninger om tredjepersoner?

Nei

Dokumentasjon

Hvordan dokumenteres samtykkene?

- Elektronisk (e-post, e-skjema, digital signatur)

Hvordan kan samtykket trekkes tilbake?

Lenke til undersøkelsen sendes ut til individuelle epostadresser. Samtykke gis ved at respondenten krysser av for at vedkommende tillater at persondata og andre opplysninger behandles og lagres slik det er beskrevet i infoteksten om databehandling/personvern/samtykke. Avkryssning skjer før man begynner på selve spørreskjemaet. Her vil det også fremgå at samtykket kan trekkes tilbake når som helst, uten spørsmål, og at dette kan gjøres ved å kontakte studenten som er ansvarlig for studien på oppgitt epostadresse eller telefonnummer.

Hvordan kan de registrerte få innsyn, rettet eller slettet opplysninger om seg selv?

Respondentene kan kontakte studenten som er ansvarlig for undersøkelsen på oppgitt epostadresse eller telefonnummer og be om å få innsyn i, rettet eller slettet opplysninger om seg selv. Dersom en respondent ønsker å gjøre endringer i sine svar, kan ansvarlig masterstudent gjøre dette ved hjelp av en funksjon i QuestBack kalt "Oppfølging". Det er ikke mulig å se hva respondenten har svart når man benytter denne funksjonen. Dersom en respondent ønsker innsyn eller å slette sine data, vil vi måtte kontakte QuestBack sentralt og be dem om å gjøre det.

Totalt antall registrerte i prosjektet

100-999

Tillatelser

Skal du innhente følgende godkjenninger eller tillatelser for prosjektet?

Behandling

Hvor behandles opplysningene?

- Ekstern tjeneste eller nettverk (databehandler)
- Mobile enheter tilhørende behandlingsansvarlig institusjon
- Maskinvare tilhørende behandlingsansvarlig institusjon

Hvem behandler/har tilgang til opplysningene?

- Prosjektansvarlig
- Student (studentprosjekt)
- Databehandler
- Eksterne medarbeidere/samarbeidspartnere innenfor EU/EØS

Hvilken databehandler har tilgang til opplysningene?

Leverandøren av spørreskjematjenesten, QuestBack, har tilgang til dataene fordi filene lagres på Questbacks server. Databehandleravtale mellom OsloMet og QuestBack foreligger.

Behandlingsansvaret er delt mellom OsloMet og PHS. Det foreligger også databehandleravtale mellom PHS og Questback, samt en avtale mellom OsloMet og PHS om å dele behandlingsansvaret i prosjektet.

Opplysningene vil bli behandlet på nettverk og utstyr som tilhører de behandlingsansvarlige institusjonene. De som har tilgang og vil være involvert i behandlingen av dataene er ansvarlig masterstudent og prosjektansvarlig ved OsloMet (veileder). Det kan bli aktuelt å involvere PHS' prosjektansvarlige i analysefasen.

Tilgjengeliggjøres opplysningene utenfor EU/EØS til en tredjestat eller internasjonal organisasjon?

Nei

Sikkerhet

Oppbevares personopplysningene atskilt fra øvrige data (kodenøkkel)?

Ja

Hvilke tekniske og fysiske tiltak sikrer personopplysningene?

- Adgangsbegrensning
- Opplysningene anonymiseres

Varighet

Prosjektperiode

16.10.2018 - 01.07.2019

Skal data med personopplysninger oppbevares utover prosjektperioden?

Ja, data med personopplysninger oppbevares til: 01.09.2019

Til hvilket formål skal opplysningene oppbevares?

Dataene oppbevares til masteroppgaven er endelig godkjent/bestått.

Hvor oppbevares opplysningene?

På Questbacks server

Vil de registrerte kunne identifiseres (direkte eller indirekte) i oppgave/avhandling/øvrige publikasjoner fra prosjektet?

Nei

Tilleggsopplysninger

Personopplysningene som vil bli samlet inn i denne undersøkelsen omfatter arbeidssted (politidistrikt), når grunnutdanning ble avsluttet, eventuell videre- og etterutdanning, og antall år som praksisveileder. Opplysning om politidistrikt brukes først og fremst for å vurdere representativitet. Øvrige opplysninger vil bli sett opp mot andre variabler for å se om det er sammenheng, for eksempel mellom antall år etter endt utdanning og bruk av forskningsbasert kunnskap. Når undersøkelsen er avsluttet vil det gjøres en vurdering av svarprosenten og om den tilsier at man eventuelt bør utelate analyser som utfordrer personvern hensynet.

Av praktiske årsaker vil vi benytte Politihøgskolens Questback-lisens. Politihøgskolen og OsloMet har delt behandlingsansvar.

b250

NSD sin vurdering

 Skriv ut

Prosjektittel

Praksisveilederes forhold til forskningsbasert kunnskap

Referansenummer

395172

Registrert

17.10.2018 av Hege Aasland Underdal - s964624@oslomet.no

Behandlingsansvarlig institusjon

OsloMet - storbyuniversitetet / Fakultet for samfunnsvitenskap / Institutt for arkiv, bibliotek- og informasjonsfag

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Heidi Kristin Olsen, heidiko@oslomet.no, tlf: 92440823

Felles behandlingsansvarlige institusjoner

Politihøgskolen

Type prosjekt

Studentprosjekt, masterstudium

Kontaktinformasjon, student

Hege Underdal, hegeunderdal@yahoo.no, tlf: 46400434

Prosjektperiode

16.10.2018 - 01.07.2019

Status

28.11.2018 - Vurdert

Vurdering (1)

28.11.2018 - Vurdert

Det er vår vurdering at behandlingen av personopplysninger i prosjektet vil være i samsvar med personvernlovgivningen så fremt den gjennomføres i tråd med det som er dokumentert i meldeskjemaet med vedlegg den 28.11.2018, samt i meldingsdialogen mellom innmelder og NSD. Behandlingen kan starte.

MELD ENDRINGER

Dersom behandlingen av personopplysninger endrer seg, kan det være nødvendig å melde dette til NSD ved å oppdatere meldeskjemaet. På våre nettsider informerer vi om hvilke endringer som må meldes. Vent på svar før endringer gjennomføres.

TYPE OPPLYSNINGER OG VARIGHET

Prosjektet vil behandle alminnelige kategorier av personopplysninger frem til 01.09.2019.

LOVLIG GRUNNLAG

Prosjektet vil innhente samtykke fra de registrerte til behandlingen av personopplysninger. Vår vurdering er at prosjektet legger opp til et samtykke i samsvar med kravene i art. 4 og 7, ved at det er en frivillig, spesifikk, informert og utvetydig bekreftelse som kan dokumenteres, og som den registrerte kan trekke tilbake. Lovlig grunnlag for behandlingen vil dermed være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a.

PERSONVERNPRINSIPPER

NSD vurderer at den planlagte behandlingen av personopplysninger vil følge prinsippene i personvernforordningen om:

- lovlighet, rettferdighet og åpenhet (art. 5.1 a), ved at de registrerte får tilfredsstillende informasjon om og samtykker til behandlingen
- formålsbegrensning (art. 5.1 b), ved at personopplysninger samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og ikke behandles til nye, uforenlige formål
- dataminimering (art. 5.1 c), ved at det kun behandles opplysninger som er adekvate, relevante og nødvendige for formålet med prosjektet
- lagringsbegrensning (art. 5.1 e), ved at personopplysningene ikke lagres lengre enn nødvendig for å oppfylle formålet

DE REGISTRERTES RETTIGHETER

Så lenge de registrerte kan identifiseres i datamaterialet vil de ha følgende rettigheter: åpenhet (art. 12), informasjon (art. 13), innsyn (art. 15), retting (art. 16), sletting (art. 17), begrensning (art. 18), underretning (art. 19), dataportabilitet (art. 20).

NSD vurderer at informasjonen om behandlingen som de registrerte vil motta oppfyller lovens krav til form og innhold, jf. art. 12.1 og art. 13.

Vi minner om at hvis en registrert tar kontakt om sine rettigheter, har behandlingsansvarlig institusjon plikt til å svare innen en måned.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER

NSD legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1 f) og sikkerhet (art. 32).

Questback er databehandler i prosjektet. NSD legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene til bruk av databehandler, jf. art 28 og 29.

For å forsikre dere om at kravene oppfylles, må dere følge interne retningslinjer og/eller rådføre dere med behandlingsansvarlig institusjon.

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

NSD vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til med prosjektet!

Kontaktperson hos NSD: Eva J B Payne
Tlf. Personverntjenester: 55 58 21 17 (tast 1)

b250